

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να επιλέξετε και να γράψετε το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Ο Κίμων ήταν:

- α. τύραννος της Αθήνας.
- β. ηγέτης της δημοκρατικής παράταξης στην Αθήνα.
- γ. ηγέτης της αριστοκρατικής παράταξης στην Αθήνα.
- δ. βασιλιάς της Αθήνας.

2. Οι Μακεδόνες επιβλήθηκαν στρατιωτικά επί των υπολοίπων Ελλήνων:

- α. με το Συνέδριο της Κορίνθου του 337 π. Χ.
- β. με την επανάληψη του Συνεδρίου της Κορίνθου το 336 π. Χ.
- γ. με τη μάχη στη Χαιρώνεια.
- δ. με τη μάχη στα Λεύκτρα.

3. Ο Ρωμαίος αυτοκράτορας Οκταβιανός - Αύγουστος:

- α. χρησιμοποίησε αυταρχικές μεθόδους άσκησης της εξουσίας.
- β. εφάρμοσε συμβιβαστική πολιτική κατά την κατανομή της εξουσίας.
- γ. διατήρησε στενό και αυστηρό έλεγχο στη διοίκηση του κράτους.
- δ. ανέθεσε όλες τις εξουσίες του σε ένα συμβούλιο.

4. Με το Διάταγμα των Μεδιολάνων:

- α. μεταφέρθηκε η πρωτεύουσα του Ρωμαϊκού Κράτους στην Ανατολή.
- β. άρχισαν διωγμοί των ειδωλολατρών.
- γ. επιτεύχθηκε η ελευθερία της θρησκευτικής πίστης.
- δ. επιβλήθηκε στη διοίκηση της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας το σύστημα της *τετραρχίας*.

5. Ένα από τα κύρια γνωρίσματα της εσωτερικής πολιτικής του αυτοκράτορα Ιουστινιανού ήταν:

- α. η αποδυνάμωση της απόλυτης μοναρχίας.
- β. η θρησκευτική ανοχή.
- γ. ο εκφεουδαρχισμός της αυτοκρατορίας.
- δ. η κωδικοποίηση του δικαίου.

(μονάδες 5)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη Σωστό ή Λάθος δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση.

- 1. Ο φαράώ Ακενατών προσπάθησε να εξαλείψει την πολυθεΐα.
- 2. Κατά τον Πρώτο Ελληνικό Αποικισμό τα ελληνικά φύλα κατευθύνθηκαν στον Εύξεινο Πόντο.
- 3. Η Αρχαϊκή Εποχή τελειώνει με τους Περσικούς Πολέμους.
- 4. Ο Μ. Αλέξανδρος κατά την άσκηση της πολιτικής του αγνόησε τα πολιτιστικά στοιχεία της παράδοσης των λαών της Ανατολής.

5. Ο Κάτων ο Τιμητής είχε ελληνική παιδεία.

(5 μονάδες)

1.β. Να εξηγήσετε τους ακόλουθους ιστορικούς όρους: *Μυκηναϊκός Πολιτισμός, δήμαρχοι.*

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Να αναφέρετε και να εξηγήσετε ποιες ήταν οι βασικές προϋποθέσεις για την ύπαρξη και εξέλιξη της πόλης- κράτους.

(10 μονάδες)

2.β. Υπό ποιες συνθήκες ιδρύθηκε η Α΄ Αθηναϊκή Συμμαχία, πού ήταν η έδρα της και με ποιους όρους συμμετείχαν τα μέλη της;

(15 μονάδες)

987

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη Σωστό ή Λάθος.

1. Η αποκρυπτογράφηση της ιερογλυφικής γραφής οφείλεται στον M. Ventris.
2. Ανώτατος άρχοντας των μυκηναϊκών ανακτόρων ήταν ο άνακτας.
3. Μετά το τέλος των Περσικών Πολέμων, για μισό περίπου αιώνα, η Αθήνα εξελίχθηκε σε ηγεμονική δύναμη ανάμεσα στις ελληνικές πόλεις-κράτη.
4. Άμεση συνέπεια του Πελοποννησιακού Πολέμου ήταν η ήττα των Σπαρτιατών.
5. Ο Αθηναίος στρατηγός Κίμων υπήρξε αρχηγός της δημοκρατικής παράταξης στην Αθήνα.
6. Ο Πειραιάς οικοδομήθηκε σύμφωνα με τα πολεοδομικά σχέδια του Ιππόδαμου.
7. Η Ανταλκίδειος Ειρήνη ήταν αντίθετη προς τα συμφέροντα των Περσών.
8. Ο Μ. Αλέξανδρος οργάνωσε τη μακεδονική φάλαγγα.
9. Τα εγκαίνια της Κωνσταντινούπολης έγιναν στις 11 Μαΐου του 330 μ.Χ.
10. Οι νέοι νόμοι (Νεαρές) του Ιουστινιανού (μετά το 529 μ.Χ.) ήταν γραμμένοι στην ελληνική γλώσσα.

(10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων: Πανιώνιο, «τριάκοντούτεις σπονδαί», τριηραρχία.

(5+5+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2. α. Ποια ήταν η οικονομική οργάνωση του Μυκηναϊκού Κόσμου;

(15 μονάδες)

2.β. Ποια μεταβολή υφίσταται το ρωμαϊκό πολίτευμα στα χρόνια του Διοκλητιανού και ποια στοιχεία την τεκμηριώνουν;

(10 μονάδες)

988

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να αντιστοιχίσετε τα δεδομένα της Στήλης Α με εκείνα της Στήλης Β. Ένα στοιχείο από την Στήλη Α περισσεύει.

A	B
1. Ζήνων	α. αγροτικός νόμος
2. Αρίσταρχος ο Σάμιος	β. στωική φιλοσοφία
3. Επίκουρος	γ. σφαιρικότητα της γης
4. Ισοκράτης	δ. παράπλους ακτών Ινδικού ωκεανού
5. Νέαρχος	ε. Πανελλήνια Ιδέα
6. Τιβέριος Γράκχος	

(5 μονάδες)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη Σωστό ή Λάθος.

1. Ο Ερίκος Σλήμαν πραγματοποίησε ανασκαφές στις Μυκήνες.
2. Ο βασιλιάς της Ομηρικής Εποχής για τη λήψη σημαντικών αποφάσεων συγκαλούσε σε σύνοδο το πλήθος.
3. Ο Βοιωτικός ή Κορινθιακός Πόλεμος τελείωσε με τη σύναψη της Ανταλκιδείου Ειρήνης.
4. Τα χειρόγραφα της βιβλιοθήκης της Περγάμου ήταν γραμμένα σε παπύρους.
5. Στη δικαιοδοσία της λοχίτιδας εκκλησίας ήταν η ψήφιση των νόμων της Ρώμης και η εκλογή των κατώτερων αρχόντων.

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των παρακάτω όρων: *γεωμετρική τέχνη, ηγεμονία (principatus)*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Να αναφέρετε τους οικονομικούς λόγους που οδήγησαν σε κρίση τις ομηρικές κοινότητες στα τέλη του 9ου π. Χ. αι.

(10 μονάδες)

2.β. Με ποια μέτρα ο Περικλής ενίσχυσε το δημοκρατικό πολίτευμα της Αθήνας;

(15 μονάδες)

989

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη Σωστό ή Λάθος.

1. Η αποκρυπτογράφηση της ιερογλυφικής γραφής οφείλεται στον Μ. Ventris.
2. Ανώτατος άρχοντας των μυκηναϊκών ανακτόρων ήταν ο άναξ.
3. Μετά το τέλος των Περσικών Πολέμων, για μισό περίπου αιώνα, η Αθήνα εξελίχθηκε σε ηγεμονική δύναμη ανάμεσα στις ελληνικές πόλεις-κράτη.
4. Άμεση συνέπεια του Πελοποννησιακού Πολέμου ήταν η ήττα των Σπαρτιατών.
5. Ο Αθηναίος στρατηγός Κίμων υπήρξε αρχηγός της δημοκρατικής παράταξης στην Αθήνα.
6. Ο Πειραιάς οικοδομήθηκε σύμφωνα με τα πολεοδομικά σχέδια του Ιππόδαμου.
7. Η Ανταλκίδειος Ειρήνη ήταν αντίθετη προς τα συμφέροντα των Περσών.
8. Ο Μ. Αλέξανδρος οργάνωσε τη μακεδονική φάλαγγα.

9. Τα εγκαίνια της Κωνσταντινούπολης έγιναν στις 11 Μαΐου του 330 μ.Χ.
10. Οι νέοι νόμοι (Νεαρές) του ουστινιανού (μετά το 534 μ.Χ.) ήταν γραμμένοι στην ελληνική γλώσσα.
(10 μονάδες)

- 1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων: *Πανιώνιο*, «*τριακοντούτεις σπονδαί*», *τριηραρχία*.
(5+5+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

- 2.α. Ποια ήταν η οικονομική οργάνωση του Μυκηναϊκού Κόσμου;
(15 μονάδες)
- 2.β. Ποια μεταβολή υφίσταται το ρωμαϊκό πολίτευμα στα χρόνια του Διοκλητιανού και ποια στοιχεία την τεκμηριώνουν;
(10 μονάδες)

990

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

- 1.α. (I). Να αντιστοιχίσετε στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα στοιχείο της Στήλης Α περισσεύει:

A	B
1. Αριστοτέλης	A. τραγικός ποιητής
2. Δημοσθένης	B. φιλόσοφος
3. Ηρόδοτος	Γ. ρήτορας
4. Αρχιμήδης	Δ. ιστορικός
5. Σοφοκλής	Ε. ιατρική
6. Ιπποκράτης	

(5 μονάδες)

- (II). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη Σωστό ή Λάθος.

- Κατά την περίοδο του Νέου Βασιλείου στην Αίγυπτο, το σύστημα των κοινωνικών τάξεων δεν ήταν αυστηρά κλειστό.
- Μία επίπτωση του Πελοποννησιακού Πολέμου ήταν η ανάμειξη των Περσών στα εσωτερικά θέματα του Ελληνικού Κόσμου.
- Εμπνευστής της Πανελλήνιας ιδέας ήταν ο Φίλιππος Β΄.
- Η Δωδεκάδελτος συνέβαλε στην ισχυροποίηση των πατρικίων.
- Ο Μ. Κωνσταντίνος, όταν έμεινε μονοκράτορας, έδωσε απολυταρχικότερο χαρακτήρα στο πολίτευμα απ' ό,τι ο Διοκλητιανός.

(5 μονάδες)

1. β. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων: γεωμετρική τέχνη, πληβείοι.
(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιες λύσεις δόθηκαν για να αντιμετωπιστεί η οικονομική κρίση του Ομηρικού Κόσμου; Να αναφέρετε χαρακτηριστικές περιπτώσεις πόλεων-κρατών που εφάρμοσαν κάποια από τις προαναφερθείσες λύσεις.

(15 μονάδες)

2.β. Ποια μορφή απέκτησε η ελληνική γλώσσα την Ελληνιστική Εποχή και πού χρησιμοποιήθηκε;

(10 μονάδες)

991

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη Σωστό ή Λάθος.

1. Η οικοδόμηση μεγάλων έργων στην αρχαία Αίγυπτο βασιζόταν μόνο στην εργασία δούλων.
2. Τα ελληνικά φύλα κατά τον Πρώτο Αποικισμό κατευθύνθηκαν στη Ν. Ιταλία.
3. Η λέξη τύραννος ήταν πιθανόν λυδικής προέλευσης.
4. Αφορμή για τους Περσικούς Πολέμους στάθηκε η ατυχής εξέγερση των Ελλήνων της Ιωνίας.
5. Η αρχαία φιλοσοφική σκέψη ιδίως από τα μέσα του 5ου αι. π. Χ. τοποθέτησε στο κέντρο του ενδιαφέροντός της τον άνθρωπο.
6. Το κέντρο βάρους του Ελληνικού Κόσμου κατά την Ελληνιστική Εποχή μετακινήθηκε ανατολικά.
7. Η ποίηση της Ελληνιστικής Εποχής συχνά υμνούσε τα πρόσωπα και τις πράξεις των βασιλέων.
8. Οι δήμαρχοι αναδείχθηκαν ως νέα εξουσία στη Ρώμη εκπροσωπώντας τους πληβείους.
9. Η φρατρική εκκλησία στην αρχαία Ρώμη ήταν η συνέλευση των πατρικίων που έχασε τη δύναμή της την περίοδο της δημοκρατίας.
10. Όλη η νομοθεσία του Ιουστινιανού ήταν γραμμένη στην ελληνική γλώσσα.

(10 μονάδες)

1.β. Να αποδώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *Μυκηναϊκός Πολιτισμός, αγροτικός νόμος*.

(5+10 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Πώς επηρέασε η κρίση του Ομηρικού Κόσμου, στα τέλη του 9ου αι. π. Χ., τον ρόλο του βασιλιά και των ευγενών;

(10 μονάδες)

2.β. Να εξηγήσετε ποια ήταν τα έσοδα που είχε το Αθηναϊκό Κράτος την εποχή του Περικλή από τη φορολογία και τις εισφορές των συμμάχων.

(15 μονάδες)

992

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να αντιστοιχίσετε τα πρόσωπα της Στήλης Α με τις πληροφορίες της Στήλης Β (ένα στοιχείο από την στήλη Α περισσεύει).

A	B
1. Ζήνων	α. αγροτικός νόμος
2. Αρίσταρχος ο Σάμιος	β. στωική φιλοσοφία
3. Τιβέριος Γράκχος	γ. σφαιρικότητα της γης
4. Ισοκράτης	δ. παράπλους ακτών Ινδικού ωκεανού
5. Νέαρχος	ε. Πανελλήνια Ιδέα
6. Πυθέας ο Μασσαλιώτης	

(5 μονάδες)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις, ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Ο Ηρόδοτος αποκάλεσε την Αίγυπτο «δώρο του Νείλου».
2. Οι πρώτες ελληνικές κοινωνίες κατά την Ομηρική Εποχή οργανώθηκαν με φυλετικά κριτήρια.
3. Η κύρια αιτία του Πελοποννησιακού Πολέμου ήταν η ανάμειξη των Περσών στις ελληνικές εσωτερικές υποθέσεις.
4. Η Καλλίειος Συνθήκη ονομάστηκε και Κιμώνειος Ειρήνη.
5. Ο Κάτων ο Τιμητής πρότεινε την ψήφιση του αγροτικού νόμου.

(5 μονάδες)

- 1.β. Να αποδώσετε το νόημα των παρακάτω όρων: *λειτουργία, Διάταγμα του Καρακάλλα*.

(10+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια είναι τα σημαντικότερα επιτεύγματα του πολιτισμού της Ομηρικής Εποχής στον χώρο των γραμμάτων;

(10 μονάδες)

2.β. Πώς λειτούργησε η οικονομία του Ελληνιστικού Κόσμου;

(15 μονάδες)

993

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Ορισμένοι από τους τυράννους της Αρχαϊκής Εποχής αναδείχθηκαν σε καλούς ηγέτες που φρόντισαν για την ανάπτυξη της πόλης τους.
2. Ο Κίμων, μετά τους Περσικούς Πολέμους, διαφωνούσε με την προοπτική σύγκρουσης της Αθήνας με τη Σπάρτη.
3. Η Σπαρτιατική Ηγεμονία ήταν αποτέλεσμα των περσικών πολέμων.
4. Ο Ευαγόρας, βασιλιάς της Σαλαμίνας της Κύπρου, ήταν μία από τις προσωπικότητες που, σύμφωνα με τον Ισοκράτη, θα μπορούσε να ενώσει τους Έλληνες εναντίον των Περσών.
5. Ο Επίκουρος υπήρξε σημαντικός φιλόσοφος της Κλασικής Εποχής.
6. Την Ελληνιστική Εποχή για διευκόλυνση των συναλλαγών χρησιμοποιήθηκαν μόνο τα περσικά νομίσματα.

7. Ο Οκταβιανός Αύγουστος συγκέντρωσε στο πρόσωπό του τα σημαντικότερα αξιώματα της Ρωμαϊκής Πολιτείας, εκτός από το αξίωμα του δικτάτορα.
8. Ο Διοκλητιανός για την καλύτερη διοίκηση της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας καθιέρωσε το σύστημα της τετραρχίας.
9. Ο Μ. Κωνσταντίνος διατήρησε τον ειδωλολατρικό τίτλο του "Μεγίστου Αρχιερέως" μέχρι το τέλος της ζωής του.
10. Ο Ιουστινιανός στράφηκε ενάντια στις θρησκευτικές μειονότητες, εκτός των Εβραίων.

(10 μονάδες)

- 1.β. Να αποδώσετε το ιστορικό περιεχόμενο των όρων: *στενοχωρία, ρωμαϊκή δημοκρατία (Res publica)*.

(5+10= 15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

- 2.α. Ποια ήταν η σημασία της αποκρυπτογράφησης της Γραμμικής Β΄ γραφής;

(15 μονάδες)

- 2.β. Ποια εξωτερική πολιτική ακολούθησε ο Φίλιππος Β΄ για την ένωση των Ελλήνων μέχρι το Συνέδριο της Κορίνθου (337 π.Χ.);

(10 μονάδες)

994

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

- 1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Η δυσκολία στην απόδοση και εκμάθηση της ιερογλυφικής γραφής απαιτούσε ειδίκευση και συνεχή ενασχόληση ειδικών γραφείων.
2. Ο Ε. Σλήμαν αποκρυπτογράφησε τη Γραμμική Β΄ γραφή.
3. Ο "Θησαυρός του Ατρέως" είναι το σπουδαιότερο δείγμα αρχιτεκτονικής της Ομηρικής Εποχής.
4. Η τέχνη των Αρχαϊκών χρόνων ονομάστηκε συμβατικά από τους ερευνητές γεωμετρική.
5. Η αυτονομία της πόλης- κράτους σχετίζονταν με την παραγωγή αγαθών για την κάλυψη των αναγκών των πολιτών της.
6. Η συμβολή του Μιλτιάδη ήταν καθοριστική στη νίκη Αθηναίων και Πλαταιέων επί των Περσών στη μάχη του Μαραθώνα.
7. Ο Ιπποκράτης διατύπωσε τη θεωρία ότι όλες οι ασθένειες έχουν φυσικά αίτια.
8. Η πολιτική του Μ. Αλεξάνδρου αποσκοπούσε στον διαχωρισμό του ελληνικού από τον ασιατικό κόσμο.
9. Οι αδελφοί Γράκχοι απέτυχαν, γιατί οι συγκλητικοί κατάφεραν να στρέψουν εναντίον τους ένα μέρος του λαού.
10. Ο Μ. Κωνσταντίνος διαδέχθηκε τον Διοκλητιανό.

(10 μονάδες)

- 1.β. Να αποδώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων: *θεωρικά, τιμητές*.

(5+10 =15μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Σε ποιες περιοχές εξαπλώθηκαν οι Έλληνες κατά τον Δεύτερο Αποικισμό και ποιες ήταν οι συνέπειες της εξαπλώσής τους στον τομέα του πολιτισμού;

(15 μονάδες)

2.β. Ποιο ήταν το περιεχόμενο της Ανταλκιδείου Ειρήνης;

(10 μονάδες)

995

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Η οργάνωση του Αιγυπτιακού Κράτους είχε χαρακτήρα θεοκρατικό.
2. Οι Αχαιοί με την Τρωική Εκστρατεία πιθανόν επιδίωκαν τον έλεγχο των Στενών του Ελλήσποντου.
3. Η ίδρυση αποικιών προκάλεσε κρίση στις ελληνικές κοινωνίες που είχαν αριστοκρατική οργάνωση.
4. Την εποχή του Περικλή θεσπίστηκε χρηματική αποζημίωση για τους κληρωτούς άρχοντες, τους βουλευτές και τους λαϊκούς δικαστές.
5. Γυμνασιαρχία ονομαζόταν η λειτουργία κατά την οποία κάποιος πλούσιος Αθηναίος πολίτης αναλάμβανε τα έξοδα για τη διδασκαλία ενός θεατρικού έργου.
6. Στο Συνέδριο της Κορίνθου το 337 π.Χ. συμμετείχαν όλες οι ελληνικές πόλεις πλην της Αθήνας.
7. Ο Μ. Αλέξανδρος οργάνωσε τη μακεδονική φάλαγγα.
8. Ο τίτλος του Αυγούστου (σεβαστού) απέδιδε στον Οκταβιανό θεϊκές ιδιότητες.
9. Ο Οκταβιανός μοιράστηκε τη διοίκηση των επαρχιών με τη σύγκλητο.
10. Ο τελευταίος Ρωμαίος αυτοκράτορας του Δυτικού Ρωμαϊκού Κράτους ήταν ο Οδόακρος.

(10 μονάδες)

1.β. Να αποδώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Γραμμική Β΄ γραφή, ισηγορία*.

(10 +5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιος ήταν ο ρόλος του βασιλιά στην Ομηρική Εποχή και από ποια όργανα περιορίζονταν οι εξουσίες του;

(15 μονάδες)

2.β. Η Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου την Ελληνιστική Εποχή εξελίχθηκε σε σημαντικό πολιτιστικό κέντρο. Να τεκμηριώσετε αυτήν την παρατήρηση.

(10 μονάδες)

996

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Τα κείμενα λογοτεχνικού περιεχομένου στην Αίγυπτο είναι ελάχιστα εξαιτίας:
α. της απαγόρευσης τους από τους Φαραώ.

- β. του κοπιώδους τρόπος ζωής των Αιγυπτίων.
- γ. της δυσκολίας της γραφής.
- δ. της ενασχόλησής των Αιγυπτίων κυρίως με τα μαθηματικά.

2. Ο "θησαυρός του Ατρώως" είναι το σπουδαιότερο δείγμα :

- α. μυκηναϊκού μεγάρου.
- β. πυραμίδας.
- γ. μυκηναϊκού ανακτόρου.
- δ. θολωτού τάφου στις Μυκήνες.

3. Η βουλή των γερόντων κατά την Ομηρική Εποχή:

- α. δεν επηρέαζε καθόλου την άσκηση της βασιλικής εξουσίας.
- β. αντικατέστησε τη βασιλική εξουσία.
- γ. περιόρισε σταδιακά τη βασιλική εξουσία.
- δ. αποδυναμώθηκε βαθμιαία από τη βασιλική εξουσία.

4. Η ανάμειξη των Περσών στις εσωτερικές υποθέσεις του ελληνικού κόσμου ήταν συνέπεια:

- α. του Πελοποννησιακού Πολέμου.
- β. των Περσικών Πολέμων.
- γ. του Κορινθιακού Πολέμου.
- δ. της Θηβαϊκής Ηγεμονίας.

5. Ήταν αντίθετος με την πολιτική της Πανελλήνιας Ιδέας:

- α. ο Μ. Αλέξανδρος.
- β. ο Ισοκράτης.
- γ. ο Δημοσθένης.
- δ. ο Φίλιππος Β .

(5 μονάδες)

(II). Να αντιστοιχίσετε κάθε φράση από τη στήλη Α με έναν όρο της στήλης Β. Ένας όρος από την στήλη Α περισσεύει.

A	B
1. μάχη της Χαιρώνειας	α. σύγκρουση Αθηναϊκής και Πελοποννησιακής
2. Ιωνική Επανάσταση	Συμμαχίας
3. Πελοποννησιακός Πόλεμος	β. Κιμώνειος Ειρήνη
4. Καλλίειος Συνθήκη	γ. αφορμή για τους Περσικούς Πολέμους
5. μάχη του Μαραθώνα	δ. συγκρούσεις των ελληνικών πόλεων με τη Σπάρτη
6. Βοιωτικός ή Κορινθιακός Πόλεμος	ε. νίκη του Φιλίππου Β΄

(5 μονάδες)

1β. Να αποδώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων: αλφαβητική γραφή, στωική φιλοσοφία.

(10+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2α. Ποιες αντιλήψεις είχαν οι αρχαίοι Αιγύπτιοι για τους θεούς και ποιες για τον θάνατο;
(15 μονάδες)

2.β. Ποια από τα μέτρα που πρότεινε ο Γάιος Γράκχος μπορούσαν να προσφέρουν άμεση βοήθεια στα κατώτερα στρώματα του Ρωμαϊκού Κράτους;
(10 μονάδες)

997

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να αντιστοιχίσετε τα πρόσωπα της στήλης Α με έναν όρο της στήλης Β. Ένας όρος από την στήλη Α περισσεύει.

A	B
1. Ερατοσθένης	A. βιολογία
2. Ευκλείδης	B. φυσικές επιστήμες
3. Αρίσταρχος ο Σάμιος	Γ. αστρονομία
4. Μένανδρος	Δ. γεωγραφία
5. Αρχιμήδης ο Συρακούσιος	E. μαθηματικά
6. Ηρόφιλος	

(5 μονάδες)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη Σωστό ή Λάθος.

1. Η Ομηρική Εποχή έχει χαρακτηριστεί και ως Ελληνικός Μεσαίωνας.
2. Στο δημοκρατικό πολίτευμα κυρίαρχο όργανο αναδεικνύεται η Εκκλησία του δήμου.
3. Η εκστρατεία του Μ. Αλεξάνδρου είχε τον χαρακτήρα ένοπλης εξερεύνησης.
4. Ο Οκταβιανός κατήργησε τη σύγκλητο.
5. Όλη η νομοθεσία του Ιουστινιανού ήταν γραμμένη στα ελληνικά.

(5 μονάδες)

β. Να αποδώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων: *ισονομία, μετοίκιο, αρχιθεωρία*.

(5+5+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

α. Ποια ήταν η σχέση των Λαών της Θάλασσας με την παρακμή των Μυκηναίων;
(15 μονάδες)

2.β. Για ποιους λόγους ο Μ. Κωνσταντίνος μετέφερε την πρωτεύουσα του Ρωμαϊκού Κράτους και ποια πλεονεκτήματα παρουσίαζε η μεταφορά της;
(10 μονάδες)

998

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Η αποκρυπτογράφηση των ιερογλυφικών οφείλεται:

- α. στον Η. Sclimann (Ερρίκο Σλήμαν).
 β. στον Μ. Ventris.
 γ. στον J. Champollion.
 δ. στον J. Chadwick.

2. Η πιο πρώιμη μορφή γραφής της ελληνικής γλώσσας είναι:

- α. η Γραμμική γραφή .
 β. η ελληνική αλφαβητική γραφή.
 γ. η ιερογλυφική γραφή.
 δ. το φοινικικό αλφάβητο.

3. Ο Καλλίας ήταν:

- α. αρχηγός αθηναϊκής αποστολής για σύναψη συνθήκης ειρήνης στα Σούσα.
 β. στρατηγός των Αθηναίων που πολέμησε τους Πέρσες.
 γ. ηγέτης της δημοκρατικής παράταξης στην Αθήνα.
 δ. νομοθέτης της Αθήνας κατά την Κλασική Εποχή.

4. Ο Φίλιππος επιβλήθηκε ως αδιαφιλονίκητος ηγέτης των Ελλήνων στη μάχη:

- α. της Ιμέρας.
 β. της Μαντινείας.
 γ. των Λεύκτρων.
 δ. της Χαιρώνειας.

5. Το σύστημα διακυβέρνησης στα Ελληνιστικά βασίλεια ήταν:

- α. ολιγαρχικό.
 β. μια μορφή βασιλείας που περιοριζόταν από βουλή.
 γ. η απόλυτη μοναρχία.
 δ. η τυραννίδα.

(5 μονάδες)

(II). Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

A	B
1. Ηρόδοτος	A. φιλοσοφία
2. Αριστοτέλης	B. ρητορική
3. Ιππόδαμος	Γ. ιστοριογραφία
4. Αισχύλος	Δ. κωμωδία
5. Αριστοφάνης	Ε. τραγωδία
6. Δημοσθένης	

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων: *τυραννίδα, εστίαση, σάρισα*.

(5+5+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Γιατί αναπτύχθηκε η αστρονομία και η πρακτική γεωμετρία στην αρχαία Αίγυπτο;

(10 μονάδες)

2.β. Πώς καταλύθηκε το Δυτικό Ρωμαϊκό Κράτος το 476 μ.Χ.;

(15 μονάδες)

999

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Ο φαράώ ήλεγχε στην αρχαία Αίγυπτο τον κύριο όγκο της βιοτεχνίας και του εμπορίου.
2. Ελληνικά φύλα που μιλούσαν την αιολική διάλεκτο συγκρότησαν θρησκευτική ένωση, το Πανιώνιο, στο ακρωτήριο της Μυκάλης.
3. Τα θεωρικά ήταν το αντίτιμο της ελεύθερης εισόδου των πολιτών της κλασικής Αθήνας στο θέατρο.
4. Ο σοφιστής Γοργίας πρώτος προέβαλε την Πανελλήνια Ιδέα.
5. Κατά την Ελληνιστική περίοδο μερικές περιοχές του ελλαδικού χώρου οργανώθηκαν σε ομοσπονδίες.
6. Οι βασιλείς της Ελληνιστικής περιόδου συχνά συνεργάζονταν με τα τοπικά ιερατεία και υιοθετούσαν τοπικές λατρείες και δοξασίες.
7. Ο αγροτικός νόμος που πρότεινε ο Τιβέριος Γράκχος προέβλεπε μεταξύ άλλων και την αναδιανομή της δημόσιας γης στους ακτήμονες.
8. Η περίοδος της βασιλείας στην αρχαία Ρώμη τελειώνει μετά από εξέγερση των πληβείων.
9. Ο Οκταβιανός, μόλις ανέλαβε την εξουσία στη Ρώμη, κατήργησε όλους τους θεσμούς της δημοκρατικής περιόδου.
10. Ο Ιουστινιανός αντιμετώπισε με επιείκεια τα κατάλοιπα των αρχαίων θρησκειών.

(10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *ραψωδοί, Ιωνική Επανάσταση, Κλασική Εποχή*.

(5+5+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιοι λόγοι οδήγησαν τους Έλληνες στον Δεύτερο Αποικισμό;

(15 μονάδες)

2.β. Ποιο ήταν το διοικητικό σύστημα που επέβαλε ο Διοκλητιανός;

(10 μονάδες)

1000

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Τα αρχαία αιγυπτιακά κείμενα λογοτεχνικού περιεχομένου είναι ελάχιστα.
2. Ο Ερρίκος Σλήμαν αποκρυπτογράφησε τη Γραμμική Β΄ γραφή.
3. Η ελληνική φιλοσοφική σκέψη γεννήθηκε στην Ιωνία κατά την Αρχαϊκή Εποχή.
4. Ο Εφιάλτης ήταν ηγέτης της αριστοκρατικής παράταξης στην Αθήνα την Κλασική Εποχή.
5. Η Κλασική Εποχή τελειώνει με τον θάνατο του Μ. Αλεξάνδρου.

6. Πολλοί ποιητές της Ελληνιστικής περιόδου ήταν πληρωμένοι κόλακες των ηγεμόνων.
7. Στην αρχαία Ρώμη, η άρνηση ψήφισης νόμου (veto) από τους δημάρχους ήταν ένα μέτρο που υπεράσπιζε τα δικαιώματα των πληβείων.
8. Ο Οκταβιανός συγκέντρωσε όλες τις εξουσίες στα χέρια του και αναγορεύτηκε δικτάτορας.
9. Ο Διοκλητιανός επέβαλε το σύστημα της τετραρχίας στη διοίκηση της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας.
10. Στα χρόνια του Ιουστινιανού οικοδομήθηκε ο ναός της Αγίας Σοφίας στην Κωνσταντινούπολη.

(10 μονάδες)

- 1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *ισονομία, κοινή ελληνική ή κοινή.*

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ.

- 2.α. Ποιες αλλαγές επέφερε η καταγραφή των νόμων στις πόλεις - κράτη στα τέλη του 7ου - αρχές 6ου αι. π.Χ.;

(15 μονάδες)

- 2.β. Ποια ήταν τα έσοδα που είχε το Αθηναϊκό Κράτος την εποχή του Περικλή από τα ορυχεία μετάλλου και τη φορολογία;

(10 μονάδες)

1001

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

- 1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Η στήλη της Ροζέτας, χάρη στην οποία έγινε δυνατή η αποκρυπτογράφηση των ιερογλυφικών, είχε χαραγμένο ένα κείμενο που υμνούσε τον Μ. Αλέξανδρο.
2. Η Γραμμική Β' ήταν η γραφή που χρησιμοποιήθηκε από ειδικούς γραφείς στα μυκηναϊκά ανάκτορα.
3. Τα ελληνικά φύλα, που μετανάστευσαν στη Μ. Ασία κατά τον πρώτο αποικισμό, απέφυγαν να αναμειχθούν με γηγενείς πληθυσμούς.
4. Τα πρώτα κράτη που συγκροτήθηκαν κατά την Ομηρική Εποχή ήταν φυλετικά.
5. Το ελληνικό αλφάβητο προέρχεται από το φοινικικό.
6. Ο Ζάλευκος και ο Χαρώνδας ήταν νομοθέτες σε αποικίες της Δύσης.
7. Στην Α΄ Αθηναϊκή Συμμαχία όλοι οι σύμμαχοι είχαν αρχικά τα ίδια δικαιώματα και τις ίδιες υποχρεώσεις.
8. Ο Δημοσθένης υποστήριξε την Πανελλήνια Ιδέα.
9. Ο Κάτων ο Τιμητής επίδιώξε την αποκατάσταση των παλαιών ρωμαϊκών ηθών.
10. Ο Μ. Κωνσταντίνος με μια σειρά ενεργειών ευνόησε τον Χριστιανισμό.

(10 μονάδες)

- 1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *ραψωδοί, αυτάρκεια, αρχιθεωρία.*

(5+5+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιες ήταν οι συνέπειες του Πελοποννησιακού Πολέμου για τις ελληνικές πόλεις;

(15 μονάδες)

2.β. Η Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου την Ελληνιστική Εποχή εξελίχθηκε σε σημαντικό πολιτιστικό κέντρο. Να τεκμηριώσετε αυτήν την παρατήρηση.

(10 μονάδες)

1002

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Το ελληνικό αλφάβητο προέκυψε από το φοινικικό με την προσθήκη των συμφώνων.
2. Η πόλη-κράτος συγκροτήθηκε γεωγραφικά από το άστυ και την ύπαιθρο χώρα.
3. Οι βασικοί αρχιτεκτονικοί ρυθμοί της Μυκηναϊκής Εποχής ήταν ο δωρικός και ο ιωνικός.
4. Πολλοί ιστορικοί ονομάζουν την Καλλίεο Συνθήκη και Ανταλκίδειο Ειρήνη.
5. Ο Λυσίας ήταν σημαντικός ρήτορας του 4ου αι. π.Χ.
6. Το σύστημα διακυβέρνησης των ελληνιστικών κρατών ήταν αριστοκρατικό.
7. Την περίοδο της βασιλείας στη Ρώμη κυβέρνησαν δέκα βασιλείς.
8. Ο Κάτων ο Τιμητής, αν και είχε ελληνική παιδεία, θεωρούσε ότι ο ελληνικός πολιτισμός ασκούσε αρνητική επίδραση στα παραδοσιακά ήθη των Ρωμαίων.
9. Την περίοδο της τετραρχίας πρωτεύουσα του Ρωμαϊκού Κράτους ήταν η Κωνσταντινούπολη.
10. Ο Ιουστινιανός έκλεισε τη Νεοπλατωνική Σχολή των Αθηνών και δήμευσε την περιουσία της.

(10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Κλασική Εποχή, νομοθέτες (αισυμνήτες)*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Α) Ποιο ήταν το βασικό αίτιο και η αφορμή των Περσικών Πολέμων; Β) Ποιο ήταν το αποτέλεσμα της πρώτης απόπειρας επέκτασης των Περσών στον ελλαδικό χώρο;

(15 μονάδες)

2.β. Σε ποιους λόγους οφείλεται η πολιτιστική ανάπτυξη της Περγάμου κατά την Ελληνιστική Εποχή;

(10 μονάδες)

1003

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να αντιστοιχίσετε στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

A	B
1. Ε. Σλήμαν	α. κάθαρση της τάξης των συγκλητικών.
2. J. Champollion	β. μακεδονική φάλαγγα
3. Λυκούργος	γ. ανασκαφές στις Μυκήνες

4. Κίμων	δ. πολεοδομικός σχεδιασμός Πειραιά
5. Περικλής	ε. Πανελλήνια Ιδέα
6. Πόδαμος	στ. αποκρυπτογράφηση της Γραμμικής Β΄ γραφής
7. Σοκράτης	ζ. ηγέτης της δημοκρατικής παράταξης στην Αθήνα
8. Φίλιππος Β΄	η. ηγέτης της αριστοκρατικής παράταξης στην Αθήνα
9. Μ. Αλέξανδρος	θ. εκστρατεία κατά των Περσών (ένοπλη εξερεύνηση)
10. Κάτων	ι. νομοθέτης στη Σπάρτη
11. Μ. Ventris	

(10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *στωική φιλοσοφία, ύπατοι*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Πώς δημιουργήθηκαν τα ομηρικά έπη και ποιο ήταν το περιεχόμενό τους;

(10 μονάδες)

2.β. Πώς οργάνωσε τον στρατό και την οικονομία του Μακεδονικού Κράτους ο Φίλιππος Β΄;

(15 μονάδες)

1004

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

- Η αυτάρκεια της πόλης-κράτους σχετιζόταν με την παραγωγή αγαθών για την κάλυψη των αναγκών των πολιτών της.
- Οι τύραννοι συνήθως ήταν ευγενείς και αναρριχήθηκαν στην εξουσία χάρη στην υποστήριξη των κατώτερων κοινωνικών ομάδων.
- Η πρώτη απόπειρα εισβολής των Περσών στην Ελλάδα κατέληξε σε καταστροφή του στόλου τους στο Αρτεμίσιο.
- Οι λειτουργίες ήταν έκτακτες εισφορές που επέβαλαν οι Αθηναίοι στους συμμάχους τους.
- Ο Πολύβιος ο Μεγαλοπολίτης ήταν ιστορικός της Ελληνιστικής Εποχής.

(5 μονάδες)

(II). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

- Δωριείς, κατά τον Πρώτο Ελληνικό Αποικισμό, εγκαταστάθηκαν:
 - σε νησιά του Αιγαίου και στη Νοτιοδυτική Μ. Ασία.
 - σε νησιά του Βορειοανατολικού Αιγαίου.
 - στην Ιταλική χερσόνησο.
 - στον Εύξεινο Πόντο.

2. Ως Κλασική Εποχή ορίζουν οι ιστορικοί:

- α. την περίοδο από το τέλος του Μυκηναϊκού πολιτισμού μέχρι το τέλος των Περσικών Πολέμων.
- β. την περίοδο από το τέλος των Περσικών Πολέμων έως και τον θάνατο του Μ. Αλεξάνδρου.
- γ. τον «Χρυσούν Αιώνα του Περικλέους».
- δ. την εποχή των διαδόχων του Μ. Αλεξάνδρου.

3. Οι «τριακοντούταις σπονδαί» ήταν:

- α. συμφωνία ειρήνης ανάμεσα σε Έλληνες και Πέρσες.
- β. συμφωνία ειρήνης ανάμεσα σε Αθηναίους και Κορίνθιους.
- γ. συμφωνία ειρήνης ανάμεσα σε Αθηναίους και Σπαρτιάτες.
- δ. συμφωνία ειρήνης ανάμεσα σε Μακεδόνες και Πέρσες.

4. Ο Πειραιάς χτίστηκε σύμφωνα με τα πολεοδομικά σχέδια:

- α. του Μέτωνα.
- β. του ποκράτη.
- γ. του Αρχιμήδη.
- δ. του πόδαμου.

5. Την άνοδο και την πτώση της Θηβαϊκής Ηγεμονίας έκριναν οι μάχες:

- α. στα Λεύκτρα και την Μαντίνεια.
- β. στις Θερμοπύλες και την μέρα.
- γ. στο Αρτεμίσιο και τη Μυκάλη.
- δ. στη Μαντίνεια και τη Χαιρώνεια.

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *γεωμετρική τέχνη, Ανταλκίδειος Ειρήνη.*

(5+10 =15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Πώς καλύπτονταν οι ανάγκες της διοίκησης στην αρχαία Αίγυπτο;

(10 μονάδες)

2.β. Ποιες ήταν οι στρατιωτικές μεταρρυθμίσεις που επέβαλε ο Οκταβιανός και ποιο αποτέλεσμα είχαν;

(15 μονάδες)

1005

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

- 1. Η οργάνωση της γεωργίας στην Αίγυπτο ήταν κάτω από την επίβλεψη του κράτους.
- 2. Η μόνη πηγή πληροφοριών για την Ομηρική Εποχή είναι τα ομηρικά έπη.
- 3. Η δημιουργία των πόλεων- κρατών συνδέεται με την παρακμή του θεσμού της βασιλείας.
- 4. Οι φυσικοί φιλόσοφοι της Αρχαϊκής Εποχής επιχείρησαν να αφηγηθούν κατορθώματα ηρώων.
- 5. Ο Δημοσθένης ήταν σημαντικός ρήτορας της Ελληνιστικής Εποχής.
- 6. Την Αλεξάνδρεια ίδρυσαν στο Δέλτα του Νείλου οι διάδοχοι του Μ. Αλεξάνδρου.
- 7. Η Αθήνα, κατά την Ελληνιστική Εποχή, βρέθηκε σε οικονομικό και πολιτικό μαρασμό.

8. Η εξίσωση πατρικίων και πληβείων στην αρχαία Ρώμη έγινε σταδιακά κατά τον 5ο και 4ο αι. π.Χ.
9. Ο Τιβέριος Γράκχος εφάρμοσε την αγροτική πολιτική του χωρίς εμπόδια.
10. Η σύγκλητος αναγόρευσε τον Οκταβιανό σε Αύγουστο, αναγνωρίζοντάς του θεϊκές ιδιότητες.

(10 μονάδες)

- 1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *βουλή γερόντων (ομηρικών κοινωνιών), πραιτωριανοί.*

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

- 2.α. Ποια είναι τα κύρια γεγονότα της πρώτης και δεύτερης οργανωμένης εκστρατείας των Περσών κατά των Ελλήνων;

(15 μονάδες)

- 2.β. Ποια άποψη έχει διατυπωθεί για τις επιδιώξεις των πολιτικών ενεργειών του Μ. Αλεξάνδρου;

(10 μονάδες)

1006

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

- 1.α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Ο ιστορικός Ηρόδοτος αποκαλεί την Αίγυπτο δώρο του Νείλου.
2. Οι Μυκηναίοι επεκτάθηκαν μόνο στην ανατολική Μεσόγειο.
3. Κατά την Ομηρική Εποχή όλες οι παραγωγικές εργασίες συντελούνταν έξω από το πλαίσιο του «οίκου».
4. Οι τρεις βασικές επιδιώξεις των πολιτών των πόλεων-κρατών ήταν η ελευθερία, η αυτονομία και η αυτάρκεια.
5. Η στενοχωρία ήταν ένα από τα κύρια αίτια του Δεύτερου Ελληνικού Αποικισμού.
6. Διάδοχος του Εφιάλτη στην ηγεσία της δημοκρατικής παράταξης στην Αθήνα ήταν ο Κίμων.
7. Ο Πελοποννησιακός Πόλεμος δημιούργησε τις προϋποθέσεις ανάμειξης των Περσών στις εσωτερικές υποθέσεις των Ελλήνων.
8. Η Κλασική Εποχή τελειώνει με τον θάνατο του Φιλίππου Β΄.
9. Οι δήμαρχοι, στην αρχαία Ρώμη, υπεράσπιζαν τα δικαιώματα των πληβείων.
10. Ο Μ. Κωνσταντίνος και ο Λικίνιος εξέδωσαν το Διάταγμα των Μεδιολάνων.

(10 μονάδες)

- 1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Γραμμική Β΄ γραφή, αρχιθεωρία.*

(10+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

- 2.α. Ποιο ήταν το κυρίαρχο πολιτειακό όργανο στο δημοκρατικό πολίτευμα των ελληνικών πόλεων-κρατών και ποιες δυνατότητες παρείχε στους πολίτες;

(10 μονάδες)

- 2.β. Ποιες αλλαγές παρατηρούνται στην κοινωνία του Ελληνιστικού κόσμου;

1007

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Η βάση οικονομίας της Αιγύπτου ήταν:

- α. η γεωργία.
- β. η κτηνοτροφία.
- γ. το εμπόριο.
- δ. η βιοτεχνία.

2. Ένα από τα ενοποιητικά στοιχεία του Μυκηναϊκού κόσμου ήταν:

- α. οι κοινές θρησκευτικές δοξασίες.
- β. η συγκέντρωση των ανακτορικών κέντρων σε ενιαίο γεωγραφικά χώρο.
- γ. η οργάνωση ενιαίου κράτους με κεντρική εξουσία.
- δ. η ένωσή τους εναντίον της απειλής που προερχόταν από τους Λαούς της Θάλασσας.

3. Ένα από τα συμπτώματα της παρακμής του θεσμού της πόλης-κράτους κατά την Κλασική περίοδο ήταν:

- α. η δημιουργία μεγάλου κύματος αποικισμού.
- β. η υποχώρηση της Πανελλήνιας Ιδέας.
- γ. ο παρεμβατικός ρόλος των Περσών στις ελληνικές υποθέσεις.
- δ. η εφαρμογή της Πανελλήνιας Ιδέας από τον Φίλιππο Β΄.

4. Η Αλεξάνδρεια ήταν γνωστή κατά την Ελληνιστική Εποχή για:

- α. τον Βωμό του Διός.
- β. τη Βιβλιοθήκη της.
- γ. την παραγωγή της περγαμηνής.
- δ. τη διαίρεσή της σε τέσσερις συνοικισμούς.

5. Ο Τιβέριος Γράκχος πρότεινε να διατεθούν στους ακτήμονες του Ρωμαϊκού Κράτους οι θησαυροί: α. των Πτολεμαίων.

- β. του Ατρέως.
- γ. του βασιλιά Σελεύκου.
- δ. του βασιλείου της Περγάμου.

(5 μονάδες)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

- 1. Η Πανελλήνια Ιδέα ήταν μια νέα πολιτική έκφραση που διατυπώθηκε για πρώτη φορά στα τέλη του 5ου αι.
- 2. Στους Ελληνιστικούς χρόνους οι πολίτες διαδραμάτιζαν σημαντικό ρόλο στην άσκηση της εξουσίας.
- 3. Κατά τους Ελληνιστικούς χρόνους για τη διευκόλυνση των συναλλαγών δημιουργήθηκαν τράπεζες και χρησιμοποιήθηκαν επιταγές

4. Ο Μ. Κωνσταντίνος και ο Λικίνιος εξέδωσαν το Διάταγμα των Μεδιολάνων.
5. Ο Πανδέκτης ήταν μέρος του νομοθετικού έργου του Ιουστινιανού.

(5 μονάδες)

- 1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *θεωρικά, Ηγεμονία (Principatus)*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

- 2.α. Πώς προβαλλόταν η δύναμη του φαραώ μέσω των έργων της αιγυπτιακής τέχνης; Να αναφέρετε χαρακτηριστικά έργα.

(10 μονάδες)

- 2.β. Ποιος ήταν ο κύριος εκφραστής της Πανελλήνιας Ιδέας και ποιες ήταν οι απόψεις του για την εφαρμογή της;

(15 μονάδες)

1008

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

- 1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Η στήλη της Ροζέτας περιλάμβανε κείμενο που υμνούσε τον Μέγα Αλέξανδρο.
2. Ο βασιλιάς της Ομηρικής Εποχής είχε μόνο θρησκευτική και δικαστική εξουσία.
3. Η Δωρική Εξάπολη, που συγκρότησαν δωρικά φύλα, είχε κέντρο τον ναό του Ποσειδώνα, στο ακρωτήριο της Μυκάλης.
4. Με τη νίκη των Ελλήνων κατά των Περσών στη μάχη του Μαραθώνα τελειώνει η πρώτη οργανωμένη εκστρατεία των Περσών εναντίον των Ελλήνων.
5. Η χορηγία και η τριηραρχία ήταν λειτουργίες.
6. Ο Φίλιππος Β' έκοψε χρυσό νόμισμα που εκτόπισε τους περσικούς δαρεικούς από τον ελλαδικό χώρο.
7. Η καταγραφή του εθιμικού δικαίου στη Ρώμη (Δωδεκάδελτος) ενίσχυσε την αυθαίρετη συμπεριφορά των πατρικίων.
8. Κατά την περίοδο της βασιλείας στη Ρώμη δεν υπήρχε καμία διαφοροποίηση ανάμεσα στις τάξεις των πατρικίων και των πελατών.
9. Η Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία χωρίστηκε οριστικά σε δύο μέρη από τον Μ. Θεοδόσιο.
10. Ο Ιουστινιανός ασχολήθηκε συστηματικά με την κωδικοποίηση της νομοθεσίας.

(10 μονάδες)

- β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Πανιώνιο, «τριακοντούτεις σπονδαί», Δωδεκάδελτος*.

(5+5+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

- 2.α. Ποια ήταν τα σπουδαιότερα στοιχεία που αποδεικνύουν την πολιτιστική ενότητα του Μυκηναϊκού κόσμου;

(15 μονάδες)

2.β. Ποιο ήταν το διοικητικό σύστημα που επέβαλε ο Διοκλητιανός και πώς οργανώθηκε;
(10 μονάδες)

1009

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Οι ασχολίες των Αιγυπτίων βοήθησαν στην ανάπτυξη:

- α. της φιλοσοφίας.
- β. δημοκρατικών αντιλήψεων.
- γ. αστρονομικών γνώσεων.
- δ. του μονοθεϊσμού.

2. Στη Ρόδο κατά τον Πρώτο Ελληνικό Αποικισμό εγκαταστάθηκαν:

- α. Ίωνες.
- β. Δωριείς.
- γ. Ίωνες και Δωριείς.
- δ. Αιολείς.

3. Ένας από τους παράγοντες που οδήγησαν στην αντιπαράθεση της Αθηναϊκής και της Πελοποννησιακής Συμμαχίας κατά τον Πελοποννησιακό Πόλεμο ήταν:

- α. η ανάμειξη των Περσών στις εσωτερικές υποθέσεις των Ελλήνων.
- β. οι θρησκευτικές συγκρούσεις μεταξύ Αθηναίων και Σπαρτιατών.
- γ. η στρατιωτική υπεροχή των Σπαρτιατών.
- δ. οι ηγεμονικές τάσεις της Αθήνας.

4. Διαφωνούσε με την Πανελλήνια Ιδέα:

- α. ο Δημοσθένης.
- β. ο Γοργίας.
- γ. ο Φίλιππος Β΄.
- δ. ο Ισοκράτης.

5. Την Ελληνιστική Εποχή διοικητικά, οικονομικά και πολιτιστικά κέντρα του ελληνισμού αποτέλεσαν οι πόλεις:

- α. της μητροπολιτικής Ελλάδας.
- β. της Ιωνίας.
- γ. της Ανατολής.
- δ. της Μακεδονίας.

(5 μονάδες)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

- 1. Αρχηγός- επικεφαλής του κράτους της Αιγύπτου ήταν ο φαραώ.
- 2. Οι βασικές προϋποθέσεις ύπαρξης της πόλης- κράτους ήταν η ελευθερία, η επέκτασή της και η δημοκρατία.

3. Οι σύμμαχοι των Αθηναίων στο πλαίσιο της Α΄ Αθηναϊκής Συμμαχίας κατέβαλαν φόρο σε πλοία ή χρήματα.
4. Στο Συνέδριο της Κορίνθου, το 337 π. Χ., συμφωνήθηκε να ιδρυθεί πανελλήνια συμμαχία με ισόβιο αρχηγό τον Φίλιππο Β΄.
5. Οι ελεύθεροι πολίτες στην αρχαία Ελλάδα αντιμετώπιζαν με περιφρόνηση τη χειρωνακτική εργασία.
(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *λααγέτας, Ιωνική Επανάσταση, εστίαση*.
(5+5+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν η συμβολή της εκστρατείας του Μ. Αλεξάνδρου στον πολιτισμό;
(10 μονάδες)

2.β. Ποια ήταν η θρησκευτική πολιτική του Ιουστινιανού;
(15 μονάδες)

1010

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη Σωστό ή Λάθος.

1. Η βάση της οικονομίας της Αιγύπτου ήταν το εμπόριο.
2. Οι Ίωνες της Μ. Ασίας κατά τους Ομηρικούς χρόνους συγκροτήθηκαν σε θρησκευτική ένωση, το Πανιώνιο.
3. Η οργάνωση των ανθρώπων σε πόλεις κατά την Αρχαϊκή Εποχή στην Ελλάδα ήταν ένα νέο ιστορικό φαινόμενο.
4. Οι Έλληνες με τον Δεύτερο Αποικισμό περιόρισαν την οικονομική δράση των Φοινίκων.
5. Ο δωρικός και ιωνικός ρυθμός δημιουργήθηκαν κατά την Αρχαϊκή Εποχή.
6. Στη μάχη της Μυκάλης οι Έλληνες αντιμετώπισαν τους Καρχηδονίους.
7. Η Καλλίειος Συνθήκη ονομάστηκε και Κιμώνειος Ειρήνη.
8. Ο Περικλής επιδίωξε την επέκταση της εμπορικής επιρροής των Αθηναίων και προς τη Δύση.
9. Ο Φίλιππος Β΄ επενέβη στη Θεσσαλία και τη νότια Ελλάδα με αφορμή προβλήματα του Μαντείου των Δελφών.
10. Βασική επιδίωξη της οικονομικής πολιτικής του Μ. Αλεξάνδρου ήταν να δημιουργηθεί ενιαίο νομισματικό σύστημα για το κράτος του.
(10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *βασιλεύς (ομηρικών κοινωνιών), στενοχωρία, ισηγορία*.
(5+5+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Πώς τεκμηριώνεται επιστημονικά η ελληνικότητα του Μυκηναϊκού πολιτισμού;
(10 μονάδες)

2.β. Ποιο είναι το νομοθετικό έργο του Ιουστινιανού, σε ποια γλώσσα είναι γραμμένο και ποια η σημασία του;
(15 μονάδες)

1011

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Οι θολωτοί τάφοι αποτελούν το σημαντικότερο επίτευγμα της μυκηναϊκής αρχιτεκτονικής.
2. Μετά την πτώση των τυραννικών καθεστώτων, στις περισσότερες ελληνικές πόλεις-κράτη επιβλήθηκαν ολιγαρχικά καθεστώτα.
3. Οι ηγεμονικές τάσεις της Σπάρτης οδήγησαν στην έκρηξη του Πελοποννησιακού Πολέμου.
4. Τα θεωρικά ήταν ένα μέτρο του Κίμωνα που παρείχε τη δυνατότητα της δωρεάν εισόδου στο θέατρο.
5. Ο Βοιωτικός ή Κορινθιακός Πόλεμος έληξε με μια μειωτική για τους Έλληνες ειρήνη.

(5 μονάδες)

(II). Να αντιστοιχίσετε στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα στοιχείο από τη στήλη Β περισσεύει:

A	B
1. «τριακοντούτεις σπονδαί»	α. Φίλιππος Β΄
2. χωροταξικός σχεδιασμός Πειραιά	β. Ιππόδαμος
3. αντιμετώπιση των Περσών στον ποταμό Ευρυμέδοντα	γ. Περικλής
4. Πανηγυρικός λόγος	δ. Ισοκράτης
5. μάχη της Χαιρώνειας	ε. Κίμων στ. Εφιάλτης

(5 μονάδες)

1β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Ομηρική Εποχή, χαλκιδικό αλφάβητο*.

(10+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν η σχέση των Μυκηναίων με την Τρωική Εκστρατεία;

(10 μονάδες)

2.β. Γιατί μειώθηκε ο πρωταγωνιστικός ρόλος της Ρώμης έναντι των επαρχιών τον 2ο αι. μ.Χ.;

(15 μονάδες)

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Η καταστροφή του Μυκηναϊκού κόσμου οφείλεται σε επιδρομές των Αιγυπτίων.
2. Το φοινικικό αλφάβητο διαδόθηκε από τους Χαλκιδικείς αποίκους στους ιταλικούς λαούς.
3. Από γεωγραφική άποψη η πόλη-κράτος αποτελούνταν από το άστυ και την ύπαιθρο χώρα.
4. Η Αθήνα ξεπέρασε την κρίση της Ομηρικής Εποχής με την ανάπτυξη της βιοτεχνίας και του εμπορίου.
5. Η εργασία στα ορυχεία της Αθήνας εκτελούνταν κυρίως από δούλους.

(II). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Οι Λαοί της Θάλασσας σχετίζονται με:

- α. την ισχυροποίηση της Αιγύπτου.
- β. την παρακμή του Μυκηναϊκού πολιτισμού.
- γ. την καταστροφή του ανακτόρου των Μυκηνών.
- δ. την κρίση των ελληνικών πόλεων- κρατών.

2. Ελληνικά φύλα που μιλούσαν ιωνική διάλεκτο μετακινήθηκαν κατά τον Πρώτο Αποικισμό:

- α. στο βορειοανατολικό Αιγαίο και στα απέναντι παράλια.
- β. στη Σάμο, Χίο και στις απέναντι Μικρασιατικές ακτές.
- γ. στη Μήλο, Κρήτη, Ρόδο, Κω και στις απέναντι Μικρασιατικές ακτές.
- δ. στη Σικελία.

3. Στο τιμοκρατικό ή ολιγαρχικό πολίτευμα κριτήριο διάκρισης των πολιτών ήταν:

- α. το εισόδημα.
- β. η καταγωγή και η κατοχή γης.
- γ. οι συγγενικοί δεσμοί.
- δ. η στρατιωτική ικανότητα.

4. Στο δημοκρατικό πολίτευμα η ισηγορία έδινε σε κάθε πολίτη τη δυνατότητα:

- α. να εκφράζει τα παράπονά του.
- β. να διατυπώνει ελεύθερα την άποψη του.
- γ. να συμμετέχει στη διαμόρφωση των νόμων.
- δ. να υπερασπίζεται την πόλη του.

5. Ο αποικισμός των Θουρίων οφείλεται :

- α. στον Θεμιστοκλή.
- β. στον Περικλή.
- γ. στον Κίμωνα.
- δ. στον Εφιάλτη.

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *εστίαση, δικτάτορας, νομοδιδάσκαλοι.*

(5+5+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Πώς ήταν οικονομικά οργανωμένος ένας «οίκος» την Ομηρική Εποχή;

(15 μονάδες)

2.β. Τι συμφωνήθηκε στο Συνέδριο της Κορίνθου (337 π.Χ.) ανάμεσα στον Φίλιππο Β και στις ελληνικές πόλεις;

(10 μονάδες)

ΟΜΑΔΑ Α΄**1ο ΘΕΜΑ**

1. α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Η οργάνωση του κράτους της Αιγύπτου είχε δημοκρατικό χαρακτήρα.
2. Στα κέντρα του Μυκηναϊκού Πολιτισμού κατασκευάστηκαν ανάκτορα με ισχυρή οχύρωση.
3. Η έλλειψη πρώτων υλών ήταν μία από τις αιτίες του Δεύτερου Ελληνικού Αποικισμού.
4. Το πολίτευμα της Αθήνας από τον 7ο π.Χ. αι. μέχρι τη ρωμαϊκή κατάκτηση παρέμεινε ολιγαρχικό.
5. Ο Κίμων έστειλε αθηναϊκή στρατιωτική δύναμη για να βοηθήσει τους είλωτες της Μεσσηνίας που είχαν επαναστατήσει κατά των Σπαρτιατών.
6. Το μετοίκιο ήταν λειτουργία που αναλάμβαναν οι πλούσιοι Αθηναίοι πολίτες.
7. Το μακρύ δόρυ που έφεραν οι στρατιώτες της μακεδονικής φάλαγγας ονομαζόταν σάρισα.
8. Η ένωση των Ελλήνων πραγματοποιήθηκε από τον Φίλιππο Β΄ σε Συνέδριο της Κορίνθου.
9. Οι σοφιστές αρχικά, ο Σωκράτης και τον 4ο αι. π.Χ. ο Πλάτων και Αριστοτέλης επιζητούσαν με τις ιδέες τους τις πρακτικές εφαρμογές που θα βελτίωναν τον άνθρωπο και τη ζωή του.
10. Το δικαίωμα του Ρωμαίου πολίτη είχε δοθεί σε όλους τους κατοίκους της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας από την εποχή του Οκταβιανού.

(10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *λειτουργία, ύπατοι*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν τα αίτια του Πελοποννησιακού Πολέμου;

(10 μονάδες)

2.β. Γιατί αναπτύχθηκαν τα γράμματα κατά την Ελληνιστική περίοδο και ποια χαρακτηριστικά είχε η παραγωγή βιβλίων;

(15 μονάδες)

ΟΜΑΔΑ Α΄**1ο ΘΕΜΑ**

(I). Να αντιστοιχίσετε στοιχεία της Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Β περισσεύει.

A	B
1. Ιουστινιανός	α. εφάρμοσε την τετραρχία
2. Διοκλητιανός	β. εισηγήθηκε συστηματική κωδικοποίηση του Δικαίου
3. Περικλής	γ. αρχηγός της δημοκρατικής παράταξης στην Αθήνα
4. Πολύβιος	δ. ιστοριογράφος της Ελληνιστικής Εποχής
5. Δράκων	ε. διαίρεσε το Ρωμαϊκό Κράτος σε δύο τμήματα στ. νομοθέτης στην Αθήνα

(5 μονάδες)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Οι Αιγύπτιοι παρουσίαζαν τους θεούς τους με ανθρώπινο σώμα και κεφάλι κάποιου ζώου.
2. Βασιλεύς ονομαζόταν ο επικεφαλής μιας οποιασδήποτε επαγγελματικής ομάδας τη Μυκηναϊκή Εποχή.
3. Ο Πελοποννησιακός Πόλεμος υπήρξε αντικείμενο έρευνας του Ηροδότου.
4. Η μάχη της Χαιρώνειας επέβαλε τον Φίλιππο Β΄ ως αδιαφιλονίκητο ηγέτη στους Έλληνες.
5. Κατά τους Ελληνιστικούς χρόνους για τη διευκόλυνση των συναλλαγών δημιουργήθηκαν τράπεζες και χρησιμοποιήθηκαν επιταγές.

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *μετοίκιο, πραιτωριανοί*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιες ήταν οι οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες από τον Δεύτερο Ελληνικό Αποικισμό;
(15 μονάδες)

2.β. Ποιας πολιτικής παράταξης ήταν εκπρόσωπος ο Κίμωνας και ποια πολιτική ακολούθησε μετά τους Περσικούς Πολέμους μέχρι τον εξοστρακισμό του (461 π.Χ.);
(10 μονάδες)

1015

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Ο Ακενατών θέλησε να προχωρήσει σε θρησκευτικές μεταρρυθμίσεις επιβάλλοντας:

- α. τον πολυθεϊσμό.
- β. τον μονοθεϊσμό.
- γ. τη λατρεία του φαράω.
- δ. τη λατρεία του ολυμπιακού πάνθεου.

2. Κατά τον Πρώτο Ελληνικό Αποικισμό, Δωριείς μετακινήθηκαν :

- α. στο βορειοανατολικό Αιγαίο και στα απέναντι παράλια.
- β. στον Εύξεινο Πόντο.
- γ. στη Μήλο, Κρήτη, Ρόδο, Κω και στις απέναντι Μικρασιατικές Ακτές.
- δ. στη νότια Ιταλία.

3. Το κυρίαρχο πολιτειακό όργανο λειτουργίας του δημοκρατικού πολιτεύματος στις ελληνικές πόλεις-κράτη ήταν:

- α. η συνέλευση των πολεμιστών.
- β. η εκκλησία του δήμου.
- γ. η βουλή των γερόντων.
- δ. η σύγκλητος.

4. Η πολιτική του Κίμωνα αποσκοπούσε:

- α. στη συνεργασία με τις πόλεις της Αθηναϊκής Συμμαχίας.

- β. στη συνεργασία με τους Πέρσες.
- γ. στη σύγκρουση με την Σπάρτη.
- δ. στη συνεργασία με τη Σπάρτη και στην αντιμετώπιση των Περσών.

5. Ο Φίλιππος Β΄ στα βόρεια σύνορα του κράτους του αντιμετώπισε :

- α. τους Ιλλυριούς και τους Παίονες.
- β. τους Αθηναίους και τους Κορινθίους.
- γ. τους Πέρσες.
- δ. τους Θηβαίους και τους Κορινθίους.

6. Στωική φιλοσοφία ονομάστηκε η φιλοσοφική σκέψη :

- α. του Αριστοτέλη.
- β. του Πλάτωνα.
- γ. του Ζήνωνα.
- δ. του Επίκουρου.

7. Η λοχίτιδα εκκλησία στην αρχαία Ρώμη:

- α. εκπροσωπούσε τους πατρίκιους.
- β. εκπροσωπούσε τους πληβείους.
- γ. εκπροσωπούσε το σύνολο των Ρωμαίων.
- δ. εκπροσωπούσε όσους Ρωμαίους πολίτες στρατεύονταν.

8. Ο Γάιος Γράκχος περιόρισε τις αυθαιρεσίες των συγκλητικών :

- α. με τη συγκρότηση δικαστηρίων από ιππείς.
- β. με τη διανομή σιταριού στους φτωχούς της Ρώμης.
- γ. με την ίδρυση αποικιών.
- δ. με την εφαρμογή του αγροτικού νόμου.

9. Η παλαιά ονομασία της νέας πρωτεύουσας του Ρωμαϊκού Κράτους που ίδρυσε ο Μ . Κωνσταντίνος ήταν:

- α. Νέα Ρώμη.
- β. Βυζάντιο.
- γ. Κωνσταντινούπολη.
- δ. Ρώμη.

10. Η Στάση του Νίκα (532 μ.Χ.):

- α. έγινε η αφορμή για την ισχυροποίηση της εξουσίας του Ιουστινιανού.
- β. αποδυνάμωσε την εξουσία του Ιουστινιανού.
- γ. έγινε αφορμή να κλείσει ο Ιουστινιανός τη Νεοπλατωνική Σχολή των Αθηνών.
- δ. συνέβαλε στην έκδοση του Ιουστινιάνειου Κώδικα.

(10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *ραψωδοί, Κοινή ελληνική ή κοινή.*

(5+10=15 μονάδες)

2.α. Ποια ήταν η σημασία του νικηφόρου αποτελέσματος των Περσικών Πολέμων για την ιστορική πορεία των Ελλήνων;
(15 μονάδες)

2.β. Ποια ήταν η συμβολή της εκστρατείας του Μ. Αλέξανδρου στον πολιτισμό;
(10 μονάδες)

1016

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Η παρακολούθηση των πλημμυρών του Νείλου συνέβαλε στην ανάπτυξη:

- α. φιλοσοφικής σκέψης.
- β. της ιατρικής.
- γ. αστρονομικών και γεωμετρικών γνώσεων.
- δ. της πολυθεΐας.

2. Η ελληνική αλφαβητική γραφή προέκυψε από:

- α. το φοινικικό αλφάβητο.
- β. τη Γραμμική Β΄ γραφή.
- γ. τα ιερογλυφικά.
- δ. το χαλκιδικό αλφάβητο.

3. Φυλετική οργάνωση διατήρησαν στο μεγαλύτερο μέρος του ιστορικού τους βίου: α. οι Αθηναίοι.

- β. οι Σπαρτιάτες.
- γ. οι Κορίνθιοι.
- δ. οι Αιτωλοί.

4. Στην κλασική Αθήνα τα θεωρικά ήταν:

- α. τα έξοδα του δείπνου μιας φυλής σε θρησκευτικές εορτές.
- β. το αντίτιμο της ελεύθερης εισόδου των πολιτών στο θέατρο.
- γ. τα έξοδα της επίσημης αποστολής σε πανελλήνιες εορτές.
- δ. τα έξοδα εξοπλισμού μιας τριήρους.

5. Το Διάταγμα των Μεδιολάνων υπέγραψαν :

- α. ο Μ. Κωνσταντίνος και ο Λικίνιος.
- β. ο Μ. Κωνσταντίνος και ο Μαξέντιος.
- γ. ο Μ. Κωνσταντίνος και ο Διοκλητιανός.
- δ. ο Μ. Κωνσταντίνος και ο Κωνσταντίνος Χλωρός.

(5 μονάδες)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη Σωστό ή Λάθος.

1. Η τέχνη της Αρχαϊκής Εποχής, στην αρχή, ήταν επηρεασμένη από πρότυπα της Ανατολής.

2. Μετά τους Περσικούς Πολέμους και για πενήντα περίπου χρόνια η Σπάρτη εξελίχθηκε σε ηγεμονική δύναμη.
 3. Η Α' Αθηναϊκή Συμμαχία είχε αρχικά ως έδρα τη Δήλο, όπου βρισκόταν και το συμμαχικό ταμείο.
 4. Ο Εφιάλτης διαδέχτηκε τον Περικλή στην ηγεσία της δημοκρατικής παράταξης.
 5. Οι ιστορικοί Θουκυδίδης και Ξενοφών κατέγραψαν τα γεγονότα του Πελοποννησιακού Πολέμου.
- (5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *άνακτας, διάταγμα του Καρακάλλα.*
(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν η καινοτομία στην οργάνωση των Ελλήνων σε πόλεις-κράτη σε σχέση με τους Σουμέριους και ποια η σημασία της;
(10 μονάδες)

2.β. Σε ποιους λόγους οφείλεται η ανάμειξη θρησκευτικών πεποιθήσεων και η εμφάνιση νέων λατρειών στην Ελληνιστική Εποχή;
(15 μονάδες)

1017

ΟΜΑΔΑ Α'

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να αντιστοιχίσετε στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

Α	Β
1. Ε. Σλήμαν	α. κάθαρση της τάξης των συγκλητικών και των υπέων
2. Μ. Ventris	β. μακεδονική φάλαγγα
3. Λυκούργος	γ. ανασκαφές στις Μυκήνες
4. Κίμων	δ. πολεοδομικός σχεδιασμός Πειραιά
5. Περικλής	ε. Πανηγυρικός λόγος
6. Δράκων	στ. αποκρυπτογράφηση της Γραμμικής Β' γραφής
7. Ισοκράτης	ζ. διαδέχθηκε τον Εφιάλτη στην αρχηγία της δημοκρατικής παράταξης στην Αθήνα
8. Φίλιππος Β'	η. ηγέτης αριστοκρατικής παράταξης της Αθήνας
9. Μ. Αλέξανδρος	θ. «ένοπλη εξερεύνηση»
10. Κάτων	ι. νομοθέτης στην Σπάρτη
11. Ιππόδαμος	

(10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *γεωμετρική τέχνη, δικτάτορας.*
(10+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιες αντιλήψεις είχαν οι αρχαίοι Αιγύπτιοι για τον θάνατο και σε ποιες επιστημονικές γνώσεις τους οδήγησαν οι αντιλήψεις αυτές;
(10 μονάδες)

2.β. Ποια ήταν η πολιτική οργάνωση της Ρώμης κατά την περίοδο της βασιλείας;

(15 μονάδες)

1018

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (Ι). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη Σωστό ή Λάθος.

1. Η βάση της οικονομίας της αρχαίας Αιγύπτου ήταν η ναυτιλία.
2. Την παρακμή των μυκηναϊκών κέντρων ακολούθησε περίοδος ανάπτυξης και ειρήνης, η οποία διήρκεσε περίπου τρεις αιώνες.
3. Για πρώτη φορά πολιτική δραστηριότητα ανέπτυξαν οι κάτοικοι των ελληνικών πόλεων-κρατών.
4. Η Α΄ Αθηναϊκή Συμμαχία μεταβλήθηκε σε ηγεμονία τυπικά μετά τη συνθήκη ειρήνης που συνήψε ο Περικλής με τους Σπαρτιάτες.
5. Η μάχη της Μαντινείας έκρινε το τέλος της Θηβαϊκής Ηγεμονίας.

(5 μονάδες)

(ΙΙ). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Τα περισσότερα αιγυπτιακά κείμενα αναφέρονται:
 - α. σε αστρονομικές γνώσεις.
 - β. σε θρησκευτικές δοξασίες.
 - γ. στις πλημμύρες του Νείλου.
 - δ. στη δράση και τα κατορθώματα των φαράων.
2. Η αύξηση της δύναμης των ευγενών κατά την Ομηρική Εποχή οφείλεται:
 - α. στους συγγενικούς δεσμούς τους.
 - β. στις στρατιωτικές τους ικανότητες.
 - γ. στην κατοχή της γης και στην καταγωγή τους.
 - δ. στο σεβασμό που απολάμβαναν από το πλήθος.
3. Η αποικία των Θουρίων ιδρύθηκε :
 - α. κατά τον Πρώτο Ελληνικό Αποικισμό.
 - β. κατά τον Δεύτερο Ελληνικό Αποικισμό.
 - γ. την εποχή του Περικλή.
 - δ. την Ελληνιστική Εποχή.
4. Ηγεμονική θέση μεταξύ των ελληνικών πόλεων-κρατών μετά το τέλος του Πελοποννησιακού Πολέμου κατείχε:
 - α. η Αθήνα.
 - β. η Θήβα.
 - γ. η Σπάρτη.
 - δ. η Κόρινθος.

5. Η Πανελλήνια Ιδέα έγινε πραγματικότητα από τον βασιλιά της Μακεδονίας Φίλιππο Β΄ σε συνέδριο:
- α. στην Κόρινθο.
 - β. στη Μακεδονία.
 - γ. στην Αθήνα.
 - δ. στη Χαιρώνεια.
- (5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *οπλιτική φάλαγγα, Ηγεμονία (Prinipatus)*.
(10+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια είναι τα βασικά γνωρίσματα της θρησκείας και της τέχνης της Ομηρικής Εποχής;
(10 μονάδες)

2.β. Ποια πολιτική ακολούθησε ο Κάτων ο Τιμητής για να λύσει προβλήματα της ρωμαϊκής κοινωνίας και ποιο ήταν το αποτέλεσμα της;
(15 μονάδες)

1019

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

A	B
1. τιμοκρατία	α. διατήρηση φυλετικού τρόπου οργάνωσης.
2. βασιλεία	β. ευγενείς που επιβλήθηκαν δια της βίας.
3. ηγεμονία	γ. κριτήριο διάκρισης των πολιτών το εισόδημα.
4. δημοκρατία	δ. αντλούσαν τη δύναμή τους από την καταγωγή και την κατοχή γης.
5. τυραννίδα	ε. συνέλευση όλων των ενηλίκων με πολιτικά δικαιώματα.
6. αριστοκρατία	

(5 μονάδες)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Η αποκρυπτογράφηση των ιερογλυφικών οφείλεται στους M. Ventris και J.Chadwick.
 2. Οι δούλοι κατά την Ομηρική Εποχή αποτελούσαν περιουσιακό στοιχείο του “οίκου”.
 3. Η λέξη τύραννος ήταν μάλλον αιγυπτιακής προέλευσης.
 4. Στη μάχη της μέρας οι Έλληνες της Δύσης αντιμετώπισαν νικηφόρα τους Καρχηδονίους.
 5. Τα θεωρικά ήταν μία από τις λειτουργίες που θεσπίστηκαν στην Αθήνα κατά την Κλασική περίοδο.
- (5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Μυκηναϊκός Πολιτισμός, ύπατοι*.
(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν τα αποτελέσματα του Δεύτερου Ελληνικού Αποικισμού στην οικονομία των πόλεων-κρατών;

(10 μονάδες)

2.β. Ποιος ήταν ο κύριος εκφραστής της Πανελλήνιας Ιδέας και ποιες ήταν οι απόψεις του για την εφαρμογή της;

(15 μονάδες)

1020

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Η πολιτική οργάνωση στην αρχαία Αίγυπτο βασίστηκε στην ιδέα της θεοποίησης του φαραώ.
2. Η Γραμμική Β' ήταν η γραφή που χρησιμοποιήθηκε από ειδικούς στα μυκηναϊκά ανάκτορα.
3. Η ίδρυση αποικιών κατά την Αρχαϊκή Εποχή ήταν επιχείρηση οργανωμένη εξ ολοκλήρου από τη μητρόπολη.
4. Ορισμένοι από τους τυράννους της Αρχαϊκής Εποχής αναδείχθηκαν σε καλούς ηγέτες που φρόντισαν για την ανάπτυξη της πόλης τους.
5. Στο Συνέδριο της Κορίνθου το 481 π.Χ. οι ελληνικές πόλεις συγκρότησαν αμυντική συμμαχία κατά των Περσών.
6. Ο Αθηναίος στρατηγός Κίμων υπήρξε ηγέτης της δημοκρατικής παράταξης στην Αθήνα.
7. Η αφορμή του Πελοποννησιακού Πολέμου ήταν η Ιωνική Επανάσταση.
8. Οι Σπαρτιάτες διαδραμάτισαν πρωταγωνιστικό ρόλο για τη δημιουργία της Συμμαχίας της Δήλου.
9. Η εκστρατεία του Μ. Αλεξάνδρου διέθετε τις προϋποθέσεις ώστε να χαρακτηριστεί ένοπλη εξερεύνηση.
10. Στη φιλοσοφική σκέψη της Κλασικής Εποχής κυριαρχεί η φιλοσοφία του Ζήνωνα και του Επίκουρου.

(10 μονάδες)

1β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *αυτάρκεια (πόλη- κράτος)*, *αλφαβητική γραφή*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιες ήταν οι συνέπειες του Δεύτερου Ελληνικού Αποικισμού στην κοινωνία των πόλεων- κρατών;

(10 μονάδες)

2.α. Α) Ποιοι ήταν οι στόχοι της μεταρρυθμιστικής προσπάθειας των Γράκχων;

Β) Ποιοι αντιτάχθηκαν στο έργο τους και γιατί απέτυχε το μεταρρυθμιστικό τους έργο;

(15 μονάδες)

1021

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (Ι). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Στην αρχαία Αίγυπτο βασιλικοί υπάλληλοι συγκέντρωναν ένα ποσοστό της γεωργικής παραγωγής για τον φαραώ.
 2. Η αποκρυπτογράφηση της Γραμμικής Β' γραφής απέδειξε την ελληνικότητα του Μυκηναϊκού Πολιτισμού.
 3. Ανώτατος άρχοντας ενός μυκηναϊκού ανακτόρου ήταν ο βασιλεύς.
 4. Ο Πελοποννησιακός Πόλεμος ήταν αποτέλεσμα των αλληλοσυγκρουόμενων συμφερόντων των δύο σημαντικότερων πόλεων της Ελλάδας, της Αθήνας και της Σπάρτης.
 5. Τα θεωρικά ήταν τα έξοδα μιας επίσημης αποστολής σε πανελλήνιες γιορτές.
- (5 μονάδες)

(II). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Την Ελληνιστική περίοδο τα κτήρια προβάλλουν το μεγαλείο:
 - α. των ηγεμόνων.
 - β. των πόλεων- κρατών.
 - γ. των καλλιτεχνών.
 - δ. των θεών.
 2. Η ίδρυση της Ρώμης, σύμφωνα με τα αρχαιολογικά ευρήματα, αποδίδεται:
 - α. στους Αιγύπτιους.
 - β. στους Έλληνες αποίκους.
 - γ. στους Δωριείς.
 - δ. στους Ετρώσκους.
 3. Η συνέλευση των στρατευμένων πολιτών της Ρώμης ονομαζόταν:
 - α. φρατρική εκκλησία.
 - β. φυλετική εκκλησία.
 - γ. λοχίτιδα εκκλησία.
 - δ. σύγκλητος.
 4. Στο πλαίσιο της τετραρχίας ο Διοκλητιανός κυβέρνησε:
 - α. το Ανατολικό Τμήμα της Αυτοκρατορίας με έδρα τη Νικομήδεια της Βιθυνίας.
 - β. την περιοχή των Βαλκανίων με έδρα το Σίρμιο, στη σημερινή Σερβία.
 - γ. τη Δύση με έδρα το Μιλάνο.
 - δ. τη Γαλατία με έδρα τους Τρεβήρους.
 5. Η καταστολή της Στάσης του Νίκα έγινε από τον αυτοκράτορα :
 - α. Μ. Κωνσταντίνο.
 - β. Ιουστινιανό.
 - γ. Μ. Θεοδόσιο.
 - δ. Ιουλιανό.
- (5 μονάδες)

- 1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *θεωρικά, τιμητές*.
- (5+10=15 μονάδες)

2.α. Να εξηγήσετε : α) ποια ήταν τα βασικά συστατικά στοιχεία της πόλης κράτους από οργανωτική άποψη και β) ποιες ήταν οι βασικές επιδιώξεις των πολιτών.

(15 μονάδες)

2.β. Ποιο ήταν το κυρίαρχο πολιτειακό όργανο στο δημοκρατικό πολίτευμα των ελληνικών πόλεων – κρατών και ποιες δυνατότητες παρείχε στους πολίτες;

(10 μονάδες)

1022

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να αντιστοιχίσετε στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

A	B
1. Φίλιππος Β΄	α. «τριάκοντούτεις σπονδαί»
2. Ιππόδαμος	β. χωροταξικός σχεδιασμός Πειραιά
3. Περικλής	γ. νίκη στον ποταμό Ευρυμέδοντα
4. Ισοκράτης	δ. Πανηγυρικός λόγος
5. Κίμων	ε. μάχη στη Χαιρώνεια
6. Εφιάλτης	

(5 μονάδες)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

- Οι Μυκηναίοι επεκτάθηκαν μόνο στην Ανατολική Μεσόγειο.
- Ο «Θησαυρός του Ατρέως» είναι το σπουδαιότερο δείγμα αρχιτεκτονικής της Ομηρικής Εποχής.
- Ο Όμηρος συνέθεσε αρχικά την Ιλιάδα και έπειτα την Οδύσσεια.
- Η Κλασική Εποχή τελειώνει με τον θάνατο του Μ. Αλεξάνδρου.
- Άμεση συνέπεια του Πελοποννησιακού Πολέμου ήταν η ήττα των Σπαρτιατών.

(5 μονάδες)

1β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: αγροτικός νόμος, νομοδιδάσκαλοι.

(10+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Να εξηγήσετε γιατί η πολιτική οργάνωση του Αιγυπτιακού Κράτους χαρακτηρίζεται θεοκρατική.

(10 μονάδες)

2.β. Ποιοι οικονομικοί και στρατιωτικοί παράγοντες συνέβαλαν στην κρίση της αριστοκρατικής κοινωνίας κατά την Αρχαϊκή Εποχή;

(15 μονάδες)

1023

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Ο ιστορικός Ηρόδοτος αποκαλεί την Αίγυπτο δώρο του Νείλου.
 2. Ανώτατος άρχοντας ενός μυκηναϊκού ανακτόρου ήταν ο βασιλεύς.
 3. Οι Ίωνες της Μικράς Ασίας κατά τους Ομηρικούς χρόνους συγκροτήθηκαν σε θρησκευτική ένωση, το Πανιώνιο.
 4. Οι λειτουργίες ήταν έκτακτες εισφορές που επέβαλαν οι Αθηναίοι στους συμμάχους τους.
 5. Ο Πειραιάς οικοδομήθηκε σύμφωνα με τα πολεοδομικά σχέδια του Ιππόδαμου.
 6. Ένα από τα χαρακτηριστικά του Ελληνιστικού Κόσμου ήταν η διάδοση του δημοκρατικού πολιτεύματος.
 7. Το Μουσείο της Αλεξάνδρειας ήταν ένα οικοδόμημα αφιερωμένο στις Μούσες, όπου δραστηριοποιούνταν πνευματικοί άνθρωποι.
 8. Οι δήμαρχοι, στην αρχαία Ρώμη, υπερασπίζονταν τα συμφέροντα των πληβείων.
 9. Οι πραιτωριανοί αποτέλεσαν επίλεκτες στρατιωτικές μονάδες επιφορτισμένες με τη φύλαξη των συνόρων του Ρωμαϊκού Κράτους.
 10. Ο Μ. Κωνσταντίνος υποστήριξε την αυτοκρατορική λατρεία, σύμφωνα με την οποία ο αυτοκράτορας ήταν θεός για τους υπηκόους του.
- (10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *χαλκιδικό αλφάβητο, πληβείοι*.
(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ.

2.α. Ποιος ήταν ο ρόλος του πλήθους, των δημιουργών και των δούλων στο πλαίσιο λειτουργίας του ομηρικού «οίκου»;
(15 μονάδες)

2.β. Ποια ήταν τα έσοδα που είχε το Αθηναϊκό κράτος την εποχή του Περικλή από τα ορυχεία μετάλλου και τη φορολογία;
(10 μονάδες)

1024

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (Ι). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Η εκστρατεία του Μ. Αλεξάνδρου έγινε :
 - α. στο τέλος της Κλασικής Εποχής.
 - β. στο τέλος της Αρχαϊκής Εποχής.
 - γ. στα Ελληνιστικά χρόνια.
 - δ. στη Ρωμαϊκή Εποχή.

2. Την Ελληνιστική Εποχή καταφεύγουν στις μεγαλουπόλεις για καλύτερη τύχη:
 - α. οι δούλοι.
 - β. οι γηγενείς εργάτες και μικροκαλλιεργητές.
 - γ. οι δουλοπάροικοι.
 - δ. οι έμποροι και βιοτέχνες.

3. Ο πάπυρος χρησιμοποιούνταν ως γραφική ύλη :

- α. στην Αίγυπτο.
- β. στην Πέργαμο.
- γ. στην Αντιόχεια.
- δ. στην Αθήνα.

4. Την εξουσία του βασιλιά κατά την περίοδο της βασιλείας στη Ρώμη περιόριζαν:

- α. η σύγκλητος και η εκκλησία του λαού.
- β. οι δήμαρχοι.
- γ. οι ύπατοι.
- δ. οι ύπατοι και οι δήμαρχοι.

5. Ένα από τα κύρια επιτεύγματα της εσωτερικής πολιτικής του ουστινιανού ήταν:

- α. η αποδυνάμωση της απόλυτης μοναρχίας.
- β. η θρησκευτική ανοχή.
- γ. ο εκφουδαρχισμός της αυτοκρατορίας.
- δ. η κωδικοποίηση του δικαίου.

(5 μονάδες)

(II). Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

A	B
α. υπεύθυνος για την ερμηνεία του ρωμαϊκού δικαίου	1. γραφέας
β. μέλος της προσωπικής φρουράς του Ρωμαίου αυτοκράτορα	2. γραμματικός
γ. υπεύθυνος για την κατάρτιση προϋπολογισμού του Ρωμαϊκού Κράτους	3. δικτάτορας
δ. Ρωμαίος άρχοντας με αυξημένες εξουσίες για έξι μήνες	4. τιμητής
ε. υπάλληλος ειδικευμένος στα ιερογλυφικά	5. πραιτωριανός
	6. νομοδιδάσκαλος

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *δημιουργοί, θρησκευτικός συγκρητισμός.*

(10+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιες αντιλήψεις είχαν οι αρχαίοι Αιγύπτιοι για τους θεούς και ποιες για τον θάνατο;

(15 μονάδες)

2.β. Να αναφέρετε τα αίτια του Πελοποννησιακού Πολέμου.

(10 μονάδες)

1025

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Ο φαραώ Ακενατών προσπάθησε να εξαλείψει την πολυθεΐα.
 2. Είναι πιθανό οι Αχαιοί με την Τρωική Εκστρατεία να επιδίωκαν τον έλεγχο των Στενών του Ελλησπόντου.
 3. Ο αριθμός των δούλων αυξήθηκε στη Σπάρτη κατά την Αρχαϊκή Εποχή εξαιτίας των χρεών προς τους ευγενείς.
 4. Η οργάνωση των Ελλήνων σε πόλεις-κράτη διευκόλυνε την ένωσή τους.
 5. Η τέχνη των Αρχαϊκών χρόνων ονομάστηκε γεωμετρική.
 6. Ο Κίμων, μετά τους Περσικούς Πολέμους, διαφωνούσε με την προοπτική σύγκρουσης της Αθήνας με την Σπάρτη.
 7. Η εκμετάλλευση των μεταλλείων αποτελούσε μία από τις βασικές πηγές εσόδων για την Αθήνα της εποχής του Περικλή.
 8. Μετά το τέλος του Πελοποννησιακού Πολέμου η Αθήνα εξελίχθηκε σε ηγεμονική δύναμη ανάμεσα στις ελληνικές πόλεις-κράτη.
 9. Ο Μ. Αλέξανδρος κατά την άσκηση της πολιτικής του έλαβε υπόψη του τα πολιτιστικά στοιχεία της παράδοσης των λαών της Ανατολής.
 10. Η διάλεκτος που μιλούσαν όλοι οι Έλληνες της Κλασικής Εποχής ήταν η Κοινή Ελληνική.
- (10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *ισηγορία, Πανιώνιο, δικτάτορας*.
(5+5+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιες λύσεις δόθηκαν για να αντιμετωπιστεί η οικονομική κρίση του Ομηρικού Κόσμου; Να αναφέρετε χαρακτηριστικές περιπτώσεις πόλεων-κρατών που εφάρμοσαν κάποια από τις προαναφερθείσες λύσεις.
(15 μονάδες)

2.β. Για ποιους λόγους ο Μ. Κωνσταντίνος μετέφερε την πρωτεύουσα του Ρωμαϊκού Κράτους και ποια πλεονεκτήματα παρουσίαζε η μεταφορά της;
(10 μονάδες)

1026

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Η αποκρυπτογράφηση της Γραμμικής Β΄ γραφής πραγματοποιήθηκε από τον J. Champollion.
 2. Οι δούλοι την Ομηρική Εποχή προέρχονταν από την πειρατεία και τον πόλεμο.
 3. Στα αριστοκρατικά πολιτεύματα η δύναμη του βασιλιά ενισχύεται και μειώνεται η δύναμη των ευγενών.
 4. Οι Δελφοί, η Ολυμπία και η Δήλος την Αρχαϊκή Εποχή εξελίσσονται σε Πανελλήνια ιερά.
 5. Η κύρια αιτία του Πελοποννησιακού Πολέμου ήταν η ανάμειξη των Περσών στις εσωτερικές υποθέσεις των Ελλήνων.
- (5 μονάδες)

(II). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Ο Μυκηναϊκός κόσμος οργανώθηκε:
 - α. σε «ομοσπονδιακά » κράτη, αντίστοιχα προς τα μεγάλα ανάκτορα.
 - β. σε μεγάλη ναυτική αυτοκρατορία.
 - γ. σε πόλεις-κράτη.
 - δ. σε φυλές.
2. Ελληνικά φύλα που μιλούσαν την αιολική διάλεκτο μετακινήθηκαν κατά τον Πρώτο Αποικισμό:
 - α. στο βορειοανατολικό Αιγαίο και στα απέναντι παράλια της Μ. Ασίας.
 - β. στη Σάμο, Χίο και τις απέναντι Μικρασιατικές ακτές.
 - γ. στη Μήλο, Κρήτη, Ρόδο, Κω και στις απέναντι Μικρασιατικές ακτές.
 - δ. στον Εύξεινο Πόντο.
3. Φυλετική οργάνωση διατήρησαν κατά την Αρχαϊκή Εποχή:
 - α. όλες οι περιοχές του Ελληνικού Κόσμου.
 - β. ανάμεσα σε άλλους Έλληνες, οι Ακαρνάνες και οι Μακεδόνες.
 - γ. ανάμεσα σε άλλους Έλληνες, οι Αθηναίοι.
 - δ. καμία περιοχή του Ελληνικού Κόσμου.
4. Ηγεμονική θέση μεταξύ των ελληνικών πόλεων-κρατών μετά το τέλος του Πελοποννησιακού Πολέμου κατείχε:
 - α. η Αθήνα.
 - β. η Θήβα.
 - γ. η Κόρινθος.
 - δ. η Σπάρτη.
5. Ο Μ. Αλέξανδρος επιδίωξε:
 - α. τη δημιουργία ενιαίου νομισματικού συστήματος για την αυτοκρατορία του.
 - β. τον διαχωρισμό του ελληνικού από τον Ασιατικό Κόσμο.
 - γ. τη διατήρηση του θεσμού των σατραπειών μόνο υπό ελληνική διοίκηση.
 - δ. τη διατήρηση του θεσμού των σατραπειών μόνο υπό περσική διοίκηση.

(5 μονάδες)
1. β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *στωική φιλοσοφία, δήμαρχοι*.
(5+10 = 15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

- 2.α. Να αναφέρετε και να εξηγήσετε ποιες ήταν οι βασικές προϋποθέσεις για την ύπαρξη και εξέλιξη της πόλης-κράτους.
(10 μονάδες)
- 2.β. Πώς οργάνωσε τον στρατό και την οικονομία του Μακεδονικού Κράτους ο Φίλιππος Β΄;
(15 μονάδες)

ΟΜΑΔΑ Α΄**1ο ΘΕΜΑ**

1.α. (I). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Ο Αμένοφισ Δ΄ (Ακενατών) ήταν ο φαραώ που:
 - α. προσπάθησε να εξαλείψει την πολυθεΐα στην αρχαία Αίγυπτο.
 - β. προσπάθησε να επιβάλει τη λατρεία του θεού Ώρου στην αρχαία Αίγυπτο.
 - γ. ενίσχυσε με ευνοϊκά μέτρα το ιερατείο.
 - δ. κατασκεύασε τις μεγάλες πυραμίδες στην Γκίζα.
2. Οικονομικά εξαρτώμενοι από διαφορετικούς "οίκους" της ομηρικής εποχής ήταν: α. οι άριστοι.
β. το πλήθος.
γ. οι δημιουργοί.
δ. οι δούλοι.
3. Οι ευγενείς την Αρχαϊκή Εποχή αποκαλούνταν και:
 - α. εσθλοί.
 - β. τύραννοι.
 - γ. δυνατοί.
 - δ. τιμητές.
4. Ηγεμονική θέση μεταξύ των ελληνικών πόλεων-κρατών αμέσως μετά τη λήξη του Πελοποννησιακού πολέμου απέκτησε:
 - α. η Αθήνα.
 - β. η Θήβα.
 - γ. η Σπάρτη.
 - δ. η Κόρινθος.
5. Οι Μακεδόνες επιβλήθηκαν στρατιωτικά στις πόλεις της νότιας Ελλάδας:
 - α. με το Συνέδριο της Κορίνθου του 337 π. Χ.
 - β. με την επανάληψη του Συνεδρίου της Κορίνθου το 336 π. Χ.
 - γ. με τη μάχη στη Χαιρώνεια.
 - δ. με τη μάχη στα Λεύκτρα.
 (5 μονάδες)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Ανώτατος άρχοντας των μυκηναϊκών ανακτόρων ήταν ο άνακτας.
2. Το ελληνικό αλφάβητο προέρχεται από το φοινικικό.
3. Η πόλη-κράτος αποτελείται από το άστυ και την ύπαιθρο χώρα.
4. Η Αθήνα με τη συμβολή του Περικλή συνήψε ειρήνη με την Σπάρτη (τριακοντούτεις σπονδαί).
5. Διάδοχος του Εφιάλτη στην ηγεσία της δημοκρατικής παράταξης στην Αθήνα ήταν ο Κίμων.

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *δημιουργοί (Ομηρική Εποχή)*, *γραμματικοί (Ελληνιστική Εποχή)*.
(10+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Με ποια μέτρα ο Περικλής ενίσχυσε τον δημοκρατικό χαρακτήρα του πολιτεύματος της Αθήνας;
(15 μονάδες)

2.β. Ποιοι υπέγραψαν το Διάταγμα των Μεδιολάνων, ποιο ήταν το περιεχόμενό του και ποια η σημασία του για το Ρωμαϊκό Κράτος;
(10 μονάδες)

1028

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1. α. (I). Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β (ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει):

A	B
1. τιμοκρατία	α. κληρονομικός άρχοντας.
2. βασιλεία	β. ευγενείς που επιβλήθηκαν δια της βίας.
3. ηγεμονία	γ. κριτήριο διάκρισης των πολιτών το εισόδημα.
4. δημοκρατία	δ. αντλούσαν τη δύναμή τους από την καταγωγή και την κατοχή γης.
5. τυραννίδα	ε. κυριαρχία των ελεύθερων πολιτών.
6. αριστοκρατία	

(5 μονάδες)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Η Γραμμική Β΄ γραφή μάς έχει δώσει συνεχή κείμενα με λογοτεχνικό περιεχόμενο.
2. Οι ιστορικοί Θουκυδίδης και Ξενοφών κατέγραψαν τα γεγονότα του Πελοποννησιακού Πολέμου.
3. Η έδρα της σχολής του φιλοσόφου Επίκουρου ήταν στην Πέργαμο.
4. Οι αδελφοί Γράκχοι απέτυχαν στις πολιτικές επιδιώξεις τους.
5. Ο Ιουστινιανός αντιμετώπισε με επιείκεια τα κατάλοιπα των αρχαίων θρησκειών.

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Πρώτος Ελληνικός Αποικισμός*, *ισηγορία*, *θεωρικά*.
(5+5+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν η κοινωνική διάρθρωση στην αρχαία Αίγυπτο;
(15 μονάδες)

2.β. Να αναφέρετε τρεις ενέργειες του Μ. Κωνσταντίνου που αποδεικνύουν την ευνοϊκή στάση του έναντι του Χριστιανισμού.

(10 μονάδες)

1029

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να αντιστοιχίσετε στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει:

A	B
1. Μιλτιάδης	α. ηγέτης της δημοκρατικής παράταξης στην Αθήνα, που
2. Κίμων	δολοφονήθηκε
3. Εφιάλτης	β. Πανελλήνια Ιδέα
4. Περικλής	γ. μεταφορά της πρωτεύουσας της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας
5. Ισοκράτης	δ. ίδρυση Πανδιδακτηρίου
6. Ιπποκράτης	ε. ιατρική επιστήμη
7. Νέαρχος	στ. οριστικός χωρισμός της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας
8. Οκταβιανός	ζ. εκπρόσωπος της αριστοκρατικής παράταξης στην Αθήνα
9. Μ. Κωνσταντίνος	η. Ρωμαίος αυτοκράτορας που πήρε πρώτος τον τίτλο του Αυγούστου
10. Μ. Θεοδόσιος	θ. εισηγήθηκε το μέτρο των θεωρικών
11. Θεοδόσιος Β΄	ι. μάχη του Μαραθώνα

(10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *άνακτας, οπλιτική φάλαγγα.*

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια έσοδα είχε το Αθηναϊκό Κράτος την εποχή του Περικλή από τη φορολογία και τις εισφορές των συμμάχων;

(15 μονάδες)

2.β. Πώς ο Οκταβιανός ισχυροποίησε την κεντρική εξουσία χωρίς να προκαλέσει τα δημοκρατικά αισθήματα των Ρωμαίων;

(10 μονάδες)

1030

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1. α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Εκπρόσωπος της Πανελλήνιας Ιδέας ήταν ο ρήτορας Δημοσθένης.
2. Η Αλεξάνδρεια ιδρύθηκε από τον Μ. Αλέξανδρο.
3. Τα σπουδαία έργα αποξήρανσης και αποχέτευσης, που πραγματοποιήθηκαν στη Ρώμη γύρω στον 7ο αι. π.Χ., αποδίδονται στους Ετρούσκους.
4. Στη Ρώμη, κατά την περίοδο της βασιλείας, την εκτελεστική εξουσία της πολιτείας εκπροσωπούσαν οι δύο ύπατοι.

5. Οι τιμητές αναλάμβαναν για έξι μήνες την εξουσία, όταν η Ρωμαϊκή Πολιτεία βρισκόταν σε κρίσιμη κατάσταση.
 6. Ο Τιβέριος Γράκχος πρότεινε οι θησαυροί της Περγάμου να δοθούν στους πατρικίους για να αγοράσουν εργαλεία και να καλλιεργήσουν τα κτήματά τους.
 7. Ο Οκταβιανός φρόντισε για τον εξωραϊσμό της Ρώμης με την κατασκευή λαμπρών οικοδομημάτων.
 8. Η σύγκλητος στα χρόνια του Μ. Κωνσταντίνου διατήρησε τον ρόλο και τις εξουσίες της.
 9. Η Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία χωρίστηκε οριστικά σε δύο μέρη από τον Μ. Θεοδόσιο.
 10. Ένα μέρος της νομοθεσίας του Ιουστινιανού ήταν γραμμένο στην ελληνική γλώσσα.
- (10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Μυκηναϊκός Πολιτισμός, πατρίκιοι*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Να αναφέρετε τους λόγους που οδήγησαν στην οικονομική κρίση τις ομηρικές κοινότητες στα τέλη του 9ου αι. π.Χ.

(10 μονάδες)

2.β. Ποιες ήταν οι συνέπειες του Πελοποννησιακού Πολέμου για τις ελληνικές πόλεις;

(15 μονάδες)

1031

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Ο 5ος π.Χ. αιώνας ονομάζεται «Χρυσούς αιών»:

- α. του Περικλέους.
- β. του Θεμιστοκλέους.
- γ. του Μ. Αλεξάνδρου.
- δ. του Φίλιππου Β΄.

2. Η μορφή της ελληνικής γλώσσας που προέκυψε και διαδόθηκε κατά τους Ελληνιστικούς χρόνους οφείλεται:

- α. στη συγχώνευση της ιωνικής και της αττικής διαλέκτου.
- β. στην επικράτηση της δωρικής διαλέκτου.
- γ. στην επικράτηση της αττικής διαλέκτου.
- δ. στη συγχώνευση των ελληνικών διαλέκτων με βάση την αττική διάλεκτο.

3. Οι ύπατοι κατά την περίοδο της ρωμαϊκής δημοκρατίας:

- α. εκπροσωπούσαν την εκτελεστική εξουσία της Πολιτείας.
- β. είχαν αναλάβει τη σύνταξη του καταλόγου των συγκλητικών.
- γ. ήταν εκλεγμένοι εκπρόσωποι των πληβείων.
- δ. είχαν την επίβλεψη των ηθών.

4. Ο Ρωμαίος αυτοκράτορας Οκταβιανός Αύγουστος:
- α. χρησιμοποίησε αυταρχικές μεθόδους άσκησης της εξουσίας.
 - β. εφάρμοσε συμβιβαστική πολιτική κατά την κατανομή της εξουσίας.
 - γ. συγκέντρωσε τη διοίκηση όλων των επαρχιών του κράτους στα χέρια του.
 - δ. ανέθεσε όλες τις εξουσίες του σε ένα συμβούλιο.

5. Τη Νεοπλατωνική Σχολή των Αθηνών έκλεισε:

- α. ο Διοκλητιανός.
- β. ο Μ. Κωνσταντίνος.
- γ. ο ουστινιανός.
- δ. ο Μ. Θεοδόσιος.

(5 μονάδες)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Η μάχη της Μαντινείας έκρινε το τέλος της Θηβαϊκής Ηγεμονίας.
2. Ο σοκράτης ήταν ο κύριος εκφραστής της Πανελλήνιας Ιδέας.
3. Τα μεγάλα πολιτιστικά κέντρα της Ελληνιστικής Εποχής δημιουργήθηκαν στον ελλαδικό χώρο.
4. Η Αντιόχεια έγινε ιδιαίτερα γνωστή κατά τους Ελληνιστικούς χρόνους για τον μεγάλο Βωμό του Διός.
5. Η ρωμαϊκή μυθολογική παράδοση αναφέρει ως ιδρυτή της Ρώμης τον Ρωμύλο.

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *οπλιτική φάλαγγα, γραμματικοί (Ελληνιστική Εποχή)*.

(10+5= 15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν η οικονομική οργάνωση του Μυκηναϊκού κόσμου;

(15 μονάδες)

2.β. Τι συμφωνήθηκε στο Συνέδριο της Κορίνθου, 337 π.Χ., ανάμεσα στον Φίλιππο Β΄ και στις ελληνικές πόλεις;

(10 μονάδες)

1032

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Οι Αιγύπτιοι παρουσίαζαν τους θεούς τους με ανθρώπινο σώμα και κεφάλι κάποιου ζώου.
2. Η τέχνη της Ομηρικής Εποχής ονομάστηκε γεωμετρική.
3. Η λειτουργία του θεσμού της πόλης-κράτους αποτέλεσε εμπόδιο για την πολιτιστική πορεία των Ελλήνων.
4. Η ίδρυση αποικιών κατά την Αρχαϊκή Εποχή ήταν επιχείρηση οργανωμένη εξ ολοκλήρου από τη μητρόπολη.
5. Η εργασία στα ορυχεία της Αθήνας εκτελούνταν από Αθηναίους πολίτες και μετοίκους.
6. Ο Φίλιππος Β΄ της Μακεδονίας έκανε πραγματικότητα την ένωση των Ελλήνων με το Συνέδριο της Κορίνθου.

7. Η Πέργamos ήταν πρωτεύουσα των Σελευκιδών.
8. Ο Κάτων ο Τιμητής θεώρησε ως βασική αιτία για την αλλοίωση των ρωμαϊκών ηθών την επιρροή του Ελληνικού Πολιτισμού.
9. Ο Οκταβιανός ενίσχυσε την κεντρική εξουσία χωρίς να χρησιμοποιήσει αυταρχικές μεθόδους.
10. Με διάταγμα του Θεοδοσίου Β' ιδρύθηκε το Πανδιδακτήριο στην Κωνσταντινούπολη.
(10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *μετοίκιο*, *Ανταλκίδειος Ειρήνη*.
(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

- 2.α. Ποια ήταν η σημασία της αποκρυπτογράφησης της Γραμμικής Β΄ γραφής;
(15 μονάδες)
- 2.β. Πώς ο αγροτικός νόμος που πρότεινε ο Τιβέριος Γράκχος βοηθούσε τους ακτήμονες;
(10 μονάδες)

1033

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Η στήλη της Ροζέτας, χάρη στην οποία έγινε δυνατή η αποκρυπτογράφηση των ιερογλυφικών, είχε χαραγμένο ένα κείμενο που υμνούσε τον Μ. Αλέξανδρο.
2. Η αποκρυπτογράφηση της Γραμμικής Β΄ γραφής πραγματοποιήθηκε από τον Ερίκο Σλήμαν.
3. Η οργάνωση των ανθρώπων σε πόλεις κατά την Αρχαϊκή Εποχή στην Ελλάδα ήταν ένα νέο ιστορικό φαινόμενο.
4. Η εργασία στα ορυχεία της Αθήνας της Κλασικής Εποχής εκτελούνταν κυρίως από δούλους.
5. Ο Φίλιππος Β' έκοψε χρυσό νόμισμα, τον στατήρα.
(5 μονάδες)

(II). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Την Ελληνιστική περίοδο ιδρύθηκαν και αναπτύχθηκαν οι παρακάτω πόλεις:
 - α. Πύλος, Ορχομενός, Τίρυνθα.
 - β. Κωνσταντινούπολη, Ρώμη, Νικομήδεια.
 - γ. Αθήνα, Σπάρτη, Κόρινθος.
 - δ. Αλεξάνδρεια, Αντιόχεια, Πέργamos.

2. Ο Πολύβιος ο Μεγαλοπολίτης στο ιστορικό του έργο ασχολήθηκε με τους λόγους:
 - α. που οδήγησαν στον Πελοποννησιακό Πόλεμο.
 - β. που οδήγησαν στους Περσικούς Πολέμους.
 - γ. της επικράτησης των Ρωμαίων.
 - δ. της επικράτησης των Μακεδόνων.

3. Υπεύθυνοι για τη σύνταξη του καταλόγου των συγκλητικών ήταν:

- α. οι δήμαρχοι.
- β. οι ύπατοι.
- γ. οι τιμητές.
- δ. οι πραιτώρες.

4. Με τον αγροτικό νόμο του Τιβέριου Γράκχου:

- α. προβλεπόταν η αναδιανομή της δημόσιας γης στους ακτήμονες.
- β. ολοκληρώθηκε η κωδικοποίηση του ρωμαϊκού εθιμικού δικαίου.
- γ. θεμελιώθηκε το δημοκρατικό πολίτευμα της Ρώμης.
- δ. οργανώθηκε η εγκατάσταση αγροτών στις κατακτημένες από τους Ρωμαίους περιοχές.

5. Η τετραρχία ως διοικητικό σύστημα:

- α. διατήρησε προς στιγμή την ακεραιότητα της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας.
- β. συνέβαλε στον οριστικό χωρισμό της αυτοκρατορίας.
- γ. θεσπίστηκε από τον Ιουλιανό.
- δ. θεσπίστηκε από τον Μ. Κωνσταντίνο.

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *βασιλεύς (Μυκηναϊκής Εποχής), Κοινή ελληνική ή κοινή.*

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια είναι τα σημαντικότερα επιτεύγματα του πολιτισμού της Ομηρικής Εποχής στον χώρο των γραμμάτων;

(10 μονάδες)

2.β. Ποια ήταν τα κύρια γεγονότα της πρώτης και της δεύτερης οργανωμένης εκστρατείας των Περσών κατά των Ελλήνων;

(15 μονάδες)

1034

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

- 1. Η βάση της οικονομίας της αρχαίας Αιγύπτου ήταν η γεωργία.
- 2. Ο Ερρίκος Σλήμαν έκανε τις πρώτες ανασκαφές στις Μυκήνες.
- 3. Η Αρχαϊκή Εποχή τελειώνει με τους Περσικούς Πολέμους.
- 4. Με τον Δεύτερο Αποικισμό οι Έλληνες εξαπλώθηκαν μέχρι την Ινδία.
- 5. Τιμοκρατικό ονομάστηκε το πολίτευμα που βασίστηκε στην επικράτηση των ευγενών.
- 6. Ο χορηγός είχε την υποχρέωση να πληρώσει τα έξοδα για τη διδασκαλία ενός θεατρικού έργου.
- 7. Αφορμή για τους Περσικούς Πολέμους στάθηκε η ατυχής εξέγερση των Ελλήνων της Ιωνίας .
- 8. Μία επίπτωση του Πελοποννησιακού Πολέμου ήταν η ανάμειξη των Περσών στα εσωτερικά θέματα του Ελληνικού Κόσμου.
- 9. Οι κάτοικοι των περιοχών του δυτικού Ρωμαϊκού Κράτους εξελληνίστηκαν.

10. Ο Διοκλητιανός, πριν πεθάνει, χώρισε στα δύο τη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία.

(10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Ομηρική Εποχή, εστίαση*.

(10+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν τα σπουδαιότερα στοιχεία που αποδεικνύουν την πολιτιστική ενότητα του Μυκηναϊκού Κόσμου;

(15 μονάδες)

2.β. Ποια ήταν η μεταβολή του ρωμαϊκού πολιτεύματος στα χρόνια του Διοκλητιανού και ποια στοιχεία την τεκμηριώνουν;

(10 μονάδες)

1035

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

A	B
1. γραμματικοί	α. εξειδικευμένοι δημόσιοι υπάλληλοι που κατέγραφαν τα έργα των φαραώ
2. νομοδιδάσκαλοι	β. αντιγραφείς και σχολιαστές κειμένων κατά την Ελληνιστική Εποχή
3. γραφείς	γ. μέλη της φρουράς των Ρωμαίων αυτοκρατόρων
4. αισυμνήτες	δ. ειδικοί ερμηνευτές του πολύπλοκου ρωμαϊκού δικαίου
5. πραιτωριανοί	ε. πρόσωπα κοινής αποδοχής που κατέγραφαν νόμους κατά την Αρχαϊκή Εποχή
6. δυνατοί	

(5 μονάδες)

(II). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Το σπουδαιότερο εμπορικό και πνευματικό κέντρο της Ελληνιστικής περιόδου ήταν:

- α. η Αντιόχεια.
- β. η Αλεξάνδρεια.
- γ. η Πέργαμος.
- δ. η Αθήνα.

2. Η ανώτερη κοινωνική τάξη στη Ρώμη την περίοδο της βασιλείας ήταν :

- α. το πλήθος.
- β. οι πληβείοι.
- γ. οι πελάτες.
- δ. οι πατρίκιοι.

3. Ο Ρωμαίος δικτάτορας προερχόταν από:

- α. τους υπάτους.
- β. τους τιμητές.
- γ. τους δημάρχους.
- δ. τους πραίτωρες.

4. Την προσκύνηση του αυτοκράτορα πρώτος επέβαλε:

- α. ο Οκταβιανός.
- β. ο Μ. Κωνσταντίνος.
- γ. ο Διοκλητιανός.
- δ. ο Ιουστινιανός.

5. Ο Ιουστινιανός:

- α. απέτρεψε τον εκφεουδαρχισμό της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας.
- β. συνέβαλε στον εκφεουδαρχισμό της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας.
- γ. στράφηκε εναντίον των Εβραίων.
- δ. συγκρούστηκε με τη χριστιανική εκκλησία.

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *μέγαρο (Μυκηναϊκής Εποχής)*, *θρησκευτικός συγκρητισμός*.

(10+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Πώς επιβλήθηκε το πολίτευμα της τυραννίδας στις πόλεις – κράτη τον 6ο αι. π.Χ.; Να αναφέρετε χαρακτηριστικές περιπτώσεις τυράννων.

(15 μονάδες)

2.β. Ποια ήταν η συμβολή της εκστρατείας του Μ. Αλεξάνδρου στον πολιτισμό;

(10 μονάδες)

1036

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

- 1. Οι ασχολίες των Αιγυπτίων βοήθησαν στην ανάπτυξη γνώσεων αστρονομίας.
- 2. Η καταστροφή του Μυκηναϊκού Κόσμου οφείλεται σε επιδρομές των Αιγυπτίων.
- 3. Ελληνικά φύλα που μιλούσαν την αιολική διάλεκτο μετακινήθηκαν στο βορειοανατολικό Αιγαίο και στα απέναντι παράλια.
- 4. Ένας από τους τρόπους με τους οποίους οι Έλληνες αντιμετώπισαν την οικονομική κρίση της Ομηρικής Εποχής ήταν η ίδρυση αποικιών.
- 5. Η αναζήτηση πρώτων υλών ιδιαίτερα μετάλλων ήταν μία από τις αιτίες του Δεύτερου Ελληνικού Αποικισμού.
- 6. Η Ιωνική Επανάσταση ήταν η αιτία για τους Περσικούς Πολέμους.
- 7. Αρχιθεωρία ονομαζόταν η λειτουργία κατά την οποία κάποιος πλούσιος Αθηναίος πολίτης αναλάμβανε τα έξοδα για την τέλεση αγώνων λαμπαδηδρομίας στα Παναθήναια.
- 8. Το μετοίκιο ήταν φόρος που πλήρωναν οι πλούσιοι Αθηναίοι πολίτες.

9. Η μάχη της Μαντινείας έκρινε το τέλος της Θηβαϊκής Ηγεμονίας.

10. Ο Πολύβιος είναι ο ιστορικός του Πελοποννησιακού Πολέμου.

(10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *στωική φιλοσοφία, πραιτωριανοί*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Πώς ήταν οικονομικά οργανωμένος ένας «οίκος» την Ομηρική Εποχή;

(15 μονάδες)

2.β. Ποιο ήταν το περιεχόμενο της Ανταλκιδείου Ειρήνης;

(10 μονάδες)

1037

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Η στήλη της Ροζέτας, χάρη στην οποία έγινε δυνατή η αποκρυπτογράφηση των ιερογλυφικών, είχε χαραγμένο ένα κείμενο που υμνούσε τον Πτολεμαίο Ε΄.
2. Στα κέντρα του Μυκηναϊκού Πολιτισμού κατασκευάστηκαν ανάκτορα με ισχυρή οχύρωση.
3. Η μόνη πηγή πληροφοριών για την Ομηρική Εποχή είναι τα ομηρικά έπη.
4. Ο βασιλιάς της Ομηρικής Εποχής για τη λήψη σημαντικών αποφάσεων συγκαλούσε σε σύνοδο το πλήθος.
5. Η πληθυσμιακή αύξηση προκάλεσε την οικονομική ευημερία των ομηρικών κοινοτήτων στα τέλη του 9ου αι. π.Χ.
6. Μέχρι τις αρχές του 6ου αι π.Χ. ο αριθμός των δούλων στην Αθήνα αυξήθηκε εξαιτίας των χρεών των κατοίκων της προς τους ευγενείς.
7. Ο Βοιωτικός ή Κορινθιακός Πόλεμος τελείωσε με τη σύναψη της Ανταλκιδείου Ειρήνης.
8. Ο Ευαγόρας, βασιλιάς της Σαλαμίνας της Κύπρου, ήταν μία από τις προσωπικότητες που, σύμφωνα με τον Ισοκράτη, θα μπορούσε να ενώσει τους Έλληνες εναντίον των Περσών.
9. Οι δικαιοδοσίες του βασιλιά της αρχαίας Ρώμης ελέγχονταν από τη σύγκλητο και τη λοχίτιδα εκκλησία. Ο Μ. Κωνσταντίνος και ο Μαξέντιος εξέδωσαν το Διάταγμα των Μεδιολάνων.

(10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *γεωμετρική τέχνη, αυτονομία (πόλη- κράτος), αυτάρκεια (πόλη- κράτος)*.

(5+5+5= 15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Πώς συνδέονται οι Αχαιοί με την Τρωική εκστρατεία;

(10 μονάδες)

2.β. Πώς λειτούργησε η οικονομία του Ελληνιστικού Κόσμου;
(15 μονάδες)

1038

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Στην αρχαία Ρώμη, την περίοδο της βασιλείας, η κοινωνική τάξη των πελατών ζούσε κοντά στους πατρίκιους και δέχονταν την προστασία τους.
2. Η διανομή του σιταριού στους φτωχούς της Ρώμης ήταν ένα από τα προτεινόμενα μέτρα του Γάιου Γράκχου.
3. Ο Οκταβιανός - Αύγουστος συγκέντρωσε βαθμιαία όλες τις εξουσίες στο πρόσωπό του, εγκαθιδρύοντας μια μορφή μοναρχικού πολιτεύματος, που ονομάστηκε απόλυτη μοναρχία.
4. Το ανατολικό τμήμα της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας μετά τον θάνατο του Μ. Θεοδοσίου αντιμετώπισε κίνδυνο εκγερμανισμού.
5. Ο Ιουστινιανός έθεσε ως στόχο της εσωτερικής του πολιτικής να δημιουργήσει ένα κράτος με συνδυετικά στοιχεία την ελληνική παράδοση και τη χριστιανική πίστη.

(5 μονάδες)

(II). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Οι γραμματικοί στην ελληνιστική Αίγυπτο ασχολούνταν με:
 - α. την κατάρτιση του προϋπολογισμού του κράτους.
 - β. την καταγραφή σε παπύρους των έργων των φαραώ.
 - γ. την καταγραφή του εθιμικού δικαίου.
 - δ. την καταγραφή και σχολιασμό κειμένων αρχαίων συγγραφέων.
2. Η Βίβλος είναι γραμμένη:
 - α. στην ιωνική διάλεκτο.
 - β. στην Κοινή ελληνική.
 - γ. στη δωρική διάλεκτο.
 - δ. στην αττική διάλεκτο.
3. Τις βασιλικές δικαιοδοσίες στην αρχαία Ρώμη ήλεγχαν:
 - α. η σύγκλητος και η εκκλησία του λαού.
 - β. η σύγκλητος.
 - γ. η εκκλησία του λαού.
 - δ. οι πατρίκιοι.
4. Οι δήμαρχοι στην αρχαία Ρώμη είχαν δικαίωμα να αρνηθούν την ψήφιση ενός νόμου, όταν αυτός προσέβαλλε τα συμφέροντα:
 - α. των πατρικίων.
 - β. των πελατών.
 - γ. των πληβείων.
 - δ. των δυνατών.

5. Έφθασε στο ακραίο σημείο να αποστρέφεται καθετί ελληνικό:

- α. ο Κάτων.
- β. ο Γάιος Γράκχος.
- γ. ο Οκταβιανός.
- δ. ο Τιβέριος Γράκχος.

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Βοιωτικός ή Κορινθιακός Πόλεμος, Διάταγμα του Καρακάλλα*.

(10+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια η σχέση των Λαών της Θάλασσας με την παρακμή των Μυκηναίων;

(15 μονάδες)

2.β. Ποιας παράταξης ήταν εκπρόσωπος ο Κίμων και ποια πολιτική ακολούθησε μετά τους Περσικούς Πολέμους μέχρι τον εξοστρακισμό του (461 π.Χ.);

(10 μονάδες)

1039

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να αντιστοιχίσετε κάθε στοιχείο της στήλης Α με ένα στοιχείο της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει:

A	B
1. Μιλτιάδης	α. Πανελλήνια δέα
2. Περικλής	β. αθηναϊκή αποστολή στα Σούσα
3. Κίμων	γ. μάχη στις εκβολές του Ευρυμέδοντα ποταμού
4. Εφιάλτης	δ. αποικισμός Θουρίων
5. Γοργίας	ε. μάχη Μαραθώνα
6. Καλλίας	

(5 μονάδες)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

- 1. Η ρωμαϊκή μυθολογία ανάγει την ίδρυση της Ρώμης στους Ετρούσκους.
- 2. Οι τρεις εκκλησίες που λειτούργησαν προοδευτικά κατά την περίοδο της δημοκρατίας στο Ρωμαϊκό Κράτος ήταν η φρατρική, η λοχίτιδα και η φυλετική.
- 3. Όταν η Ρωμαϊκή Πολιτεία βρισκόταν σε κρίσιμη κατάσταση, τότε όλες οι εξουσίες παραχωρούνταν για έξι μήνες στους υπάτους.
- 4. Ένα από τα μέτρα του Γάιου Γράκχου ήταν η μείωση των χρόνων της στράτευσης.
- 5. Ο Οκταβιανός φρόντισε να συγκεντρώσει τη διοίκηση όλων των επαρχιών του Ρωμαϊκού Κράτους στα χέρια του.

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Ομηρική Εποχή, λειτουργία*.
(10+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Να αναφέρετε ποιες ήταν οι βασικές προϋποθέσεις για την ύπαρξη της πόλης- κράτους και να επισημάνετε τις συνέπειες που είχαν για την ένωση των Ελλήνων.

(15 μονάδες)

2.β. Να αναφέρετε τρεις ενέργειες του Μ. Κωνσταντίνου που αποδεικνύουν την ευνοϊκή στάση του έναντι του Χριστιανισμού.

(10 μονάδες)

1040

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Οι φαραώ της Αιγύπτου αναφέρονταν ως θεοί σε πολλές επιγραφές.
2. Ο Ερρίκος Σλήμαν αποκρυπτογράφησε τη Γραμμική Β΄ γραφή.
3. Η φιλοσοφική σκέψη γεννήθηκε από τους Έλληνες στην Ιωνία κατά την Αρχαϊκή Εποχή.
4. Ο Εφιάλτης και ο Περικλής ενίσχυσαν το δημοκρατικό πνεύμα της Αθήνας.
5. Η Κλασική Εποχή τελειώνει με τον θάνατο του Φιλίππου Β'.
6. Ο πολίτης των Ελληνιστικών Χρόνων δεν είχε τη δυνατότητα να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην πολιτική ζωή.
7. Η λειτουργία της Βιβλιοθήκης της Αλεξάνδρειας και η μεγάλη παραγωγή χειρογράφων διευκολύνθηκαν από την αφθονία γραφικής ύλης, χάρη στο φυτό πάπυρο.
8. Οι δήμαρχοι αναδείχθηκαν ως νέα μορφή εξουσίας στη Ρώμη εκπροσωπώντας τους πληβείους.
9. Ο αυτοκράτορας Μ. Θεοδόσιος πριν τον θάνατό του χώρισε την Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία σε δύο τμήματα, το ανατολικό και το δυτικό.
10. Με την «Στάση του Νίκα» ο Διοκλητιανός ισχυροποίησε τον απολυταρχικό χαρακτήρα του πολιτεύματος.

(10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *άνακτας, αλφαβητική γραφή*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2. Ποιοι οικονομικοί και στρατιωτικοί παράγοντες συνέβαλαν στην κρίση της αριστοκρατικής κοινωνίας κατά την Αρχαϊκή Εποχή;

(15 μονάδες)

2.β. Σε ποιες συνθήκες έζησαν οι υπήκοοι του Ρωμαϊκού Κράτους κατά τον 2ο αι. μ.Χ.;

(10 μονάδες)

1041

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Η ανώτερη κοινωνική τάξη στην αρχαία Ρώμη την περίοδο της βασιλείας ήταν:

- α. το πλήθος.
- β. οι πληβείοι.
- γ. οι πελάτες.
- δ. οι πατρίκιοι.

2. Η Δωδεκάδελτος αποτελεί καταγραφή του εθιμικού δικαίου:

- α. των Αθηναίων.
- β. των Ρωμαίων.
- γ. των Σπαρτιατών.
- δ. των Βυζαντινών.

3. Ο Ρωμαίος δικτάτορας προερχόταν από :

- α. τους υπάτους.
- β. τους τιμητές.
- γ. τους δημάρχους.
- δ. τους πραίτωρες.

4. Με τον αγροτικό νόμο του Τιβέριου Γράκχου:

- α. προβλεπόταν η αναδιανομή της δημόσιας γης στους ακτήμονες.
- β. ολοκληρώθηκε η κωδικοποίηση του ρωμαϊκού εθιμικού δικαίου.
- γ. θεμελιώθηκε το δημοκρατικό πολίτευμα της Ρώμης.
- δ. οργανώθηκε η εγκατάσταση αγροτών στις κατακτημένες από τους Ρωμαίους περιοχές.

5. Το Διάταγμα των Μεδιολάνων υπέγραψαν :

- α. ο Μ. Κωνσταντίνος και ο Διοκλητιανός.
- β. ο Μ. Κωνσταντίνος και ο Μαξέντιος.
- γ. ο Μ. Κωνσταντίνος και ο Λικίνιος.
- δ. ο Μ. Κωνσταντίνος και ο Κωνσταντίνος Χλωρός.

(5 μονάδες)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

- 1. Το ελληνικό αλφάβητο προέκυψε από το φοινικικό με την προσθήκη συμφώνων.
- 2. Οι κούροι και οι κόρες ήταν τα πρώτα μεγάλα αγάλματα της αρχαίας ελληνικής τέχνης.
- 3. Η Καλλίειος Συνθήκη ονομάστηκε και Κιμώνειος Ειρήνη.
- 4. Ο Εφιάλτης διαδέχθηκε τον Περικλή στην ηγεσία της δημοκρατικής παράταξης της Αθήνας.
- 5. Άμεση συνέπεια του Πελοποννησιακού Πολέμου ήταν η ήττα των Σπαρτιατών και η αναγνώριση της Αθηναϊκής Ηγεμονίας.

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: μέγαρο (Μυκηναϊκής Εποχής), Πρώτος Ελληνικός Αποικισμός.
(10+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Α) Πώς οι Αθηναίοι χρησιμοποίησαν την Α΄ Αθηναϊκή Συμμαχία;
Β) Πώς η Συμμαχία μετεξελίχθηκε σε Ηγεμονία;
(15 μονάδες)

2.β. Ποιο ήταν το διοικητικό σύστημα που επέβαλε ο Διοκλητιανός και πώς οργανώθηκε;
(10 μονάδες)

1042

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Η βάση της οικονομίας της Αιγύπτου ήταν το εμπόριο.
2. Η αποκρυπτογράφηση της Γραμμικής Β γραφής οφείλεται στον Μ. Ventris και τον J. Chadwick.
3. Τα ελληνικά φύλα κατά τον Πρώτο Αποικισμό κατευθύνθηκαν στη νότια Ιταλία.
4. Τα πρώτα κράτη που συγκροτήθηκαν κατά την Ομηρική Εποχή στην Ελλάδα ήταν φυλετικά.
5. Οι άριστοι (ευγενείς) ονομάζονταν την Αρχαϊκή Εποχή και εσθλοί.
6. Στο δημοκρατικό πολίτευμα κυρίαρχο όργανο αναδεικνύεται η εκκλησία του δήμου.
7. Ο δωρικός και ο ιωνικός ρυθμός δημιουργήθηκαν κατά την Αρχαϊκή Εποχή.
8. Η ιωνική επανάσταση ήταν η αιτία για τους Περσικούς Πολέμους.
9. Στη μάχη της Μυκάλης οι Έλληνες αντιμετώπισαν τους Καρχηδόνιους.
10. Ο Πελοποννησιακός Πόλεμος δημιούργησε τις προϋποθέσεις ανάμειξης των Περσών στις εσωτερικές υποθέσεις των Ελλήνων.

(Μονάδες 10)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Ανταλκίδειος Ειρήνη*, *δικτάτορας*.
(10+5= 15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιες αλλαγές επέφερε η καταγραφή των νόμων στις πόλεις- κράτη στα τέλη του 7ου-αρχές 6ου αι. π.Χ.;
(15 μονάδες)

2.β. Ποια μορφή της ελληνικής γλώσσας διαδόθηκε την Ελληνιστική Εποχή και πού χρησιμοποιήθηκε;
(10 μονάδες)

1043

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (Ι). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Η Αντιόχεια ιδρύθηκε από τον Πτολεμαίο, τον βασιλιά της Αιγύπτου, στον Ορόντη ποταμό.
2. Η Κοινή Ελληνική γλώσσα αποτέλεσε το όργανο διάδοσης του Χριστιανισμού.

3. Η αρχαιολογική έρευνα αποκάλυψε ότι στη θέση όπου ιδρύθηκε η Ρώμη υπήρχαν οικισμοί από τον 10ο έως τον 8ο αι. π.Χ.
4. Οι ύπατοι την περίοδο της δημοκρατίας είχαν το δικαίωμα να αρνηθούν την ψήφιση ενός νόμου, όταν προσέβαλε τα συμφέροντα των πληβείων.
5. Ο Μ. Κωνσταντίνος προστάτευσε τον Χριστιανισμό από τις αιρέσεις καθιερώνοντας τον θεσμό των Οικουμενικών Συνόδων.

(5 μονάδες)

(II). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Η Ομηρική Εποχή ονομάζεται επίσης:

- α. Μυκηναϊκή Εποχή.
- β. Ελληνιστική Εποχή.
- γ. Χρυσούς αιών.
- δ. Σκοτεινοί Χρόνοι.

2. Στα αριστοκρατικά καθεστώτα των πόλεων - κρατών της Αρχαϊκής Εποχής την εξουσία κατείχαν:

- α. οι πλούσιοι.
- β. οι πλούσιοι με τους ευγενείς.
- γ. οι ευγενείς.
- δ. οι βασιλείς.

3. Η αποικία των Θουρίων ιδρύθηκε:

- α. κατά τον Πρώτο Ελληνικό Αποικισμό.
- β. την εποχή του Περικλή.
- γ. κατά τον Δεύτερο Ελληνικό Αποικισμό.
- δ. την Ελληνιστική Εποχή.

4. Η Πανελλήνια Ιδέα εκφράστηκε από:

- α. τον Ισοκράτη.
- β. τον Δημοσθένη.
- γ. τον Κίμωνα.
- δ. τον Περικλή.

5. Η εκστρατεία του Μ. Αλεξάνδρου έγινε:

- α. στο τέλος της Κλασικής Εποχής.
- β. στο τέλος της Αρχαϊκής Εποχής.
- γ. στα Ελληνιστικά Χρόνια.
- δ. στη Ρωμαϊκή Εποχή.

(5 μονάδες)

1. β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *ραψωδοί, γυμνασιαρχία.*

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν η κοινωνική οργάνωση του Μυκηναϊκού Κόσμου;
(15 μονάδες)

2.β. Να αναφέρετε τους λόγους για τους οποίους η Πέργαμος εξελίχθηκε σε πολιτιστικό κέντρο της Ελληνιστικής Εποχής.
(10 μονάδες)

1044

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Την εκκλησία του λαού στην αρχαία Ρώμη, κατά την περίοδο της βασιλείας, αποτελούσαν οι πατρίκιοι.
2. Ο Κάτων ο Τιμητής πρότεινε ο θησαυρός της Περγάμου να διανεμηθεί στους ακτήμονες.
3. Οι αντιπολιτευτικές τάσεις της συγκλήτου κατά την περίοδο των διαδόχων του Οκταβιανού εξασθένησαν εξαιτίας της ισχυρής διοίκησης των Ρωμαίων αυτοκρατόρων.
4. Η τετραρχία ήταν το πολιτικό σύστημα που επέβαλε ο Διοκλητιανός.
5. Ο Οδόακρος, ο ηγεμόνας των Ερούλων, κατέλυσε το Δυτικό Ρωμαϊκό Κράτος.

(5 μονάδες)

(II). Να αντιστοιχίσετε στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

A	B
1. Πανσανίας	α. μάχη του Μαραθώνα
2. Θεμιστοκλής	β. μάχη των Θερμοπυλών
3. Κίμων	γ. ναυμαχία της Σαλαμίνας
4. Μιλτιάδης	δ. μάχη των Πλαταιών
5. Λεωνίδας	ε. μάχη στις εκβολές του Ευρυμέδοντα ποταμού
6. Φίλιππος Β΄	

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *γεωμετρική τέχνη, τριακοντούταις σπονδαί*.
(10+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Υπό ποιες συνθήκες ιδρύθηκε η Α΄ Αθηναϊκή Συμμαχία, πού ήταν η έδρα της και με ποιους όρους συμμετείχαν τα μέλη της;
(15 μονάδες)

2.β. Ποια από τα μέτρα που πρότεινε ο Γάιος Γράκχος μπορούσαν να προσφέρουν άμεση βοήθεια στα κατώτερα στρώματα του Ρωμαϊκού Κράτους;
(10 μονάδες)

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Στη Ρόδο κατά τον Πρώτο Ελληνικό Αποικισμό εγκαταστάθηκαν:

- α. Ίωνες.
- β. Δωριείς.
- γ. Ίωνες και Δωριείς.
- δ. Αιολείς.

2. Στις αριστοκρατικές κοινωνίες των πόλεων-κρατών της Αρχαϊκής Εποχής οι ευγενείς αποκαλούνταν και:

- α. τιμητές.
- β. τύραννοι.
- γ. δυνατοί.
- δ. εσθλοί.

3. Στο δημοκρατικό πολίτευμα η ισηγορία έδινε σε κάθε πολίτη τη δυνατότητα:

- α. να διατυπώνει ελεύθερα την άποψη του.
- β. να εκφράζει τα παράπονά του.
- γ. να συμμετέχει στη διαμόρφωση των νόμων.
- δ. να υπερασπίζεται την ελευθερία της πόλης του.

4. Ο Κίμων ήταν:

- α. τύραννος της Αθήνας.
- β. ηγέτης της δημοκρατικής παράταξης στην Αθήνα.
- γ. εκπρόσωπος της αριστοκρατικής παράταξης στην Αθήνα.
- δ. βασιλιάς της Σπάρτης.

5. Ο σημαντικότερος ιστοριογράφος της Ελληνιστικής Εποχής ήταν:

- α. ο Ξενοφών.
- β. ο Ηρόδοτος.
- γ. ο Θουκυδίδης.
- δ. ο Πολύβιος.

(5 μονάδες)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

- 1. Η βάση της οικονομίας της Αιγύπτου ήταν η ναυτιλία.
- 2. Η Ομηρική Εποχή έχει χαρακτηριστεί και Ελληνικός Μεσαίωνας.
- 3. Από γεωγραφική άποψη η πόλη-κράτος αποτελούνταν από το άστυ και την ύπαιθρο χώρα.
- 4. Η λέξη τύραννος ήταν μάλλον λυδικής προέλευσης.
- 5. Μετά τους Περσικούς Πολέμους και για πενήντα περίπου χρόνια η Σπάρτη εξελίχθηκε σε ηγεμονική δύναμη.

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Πρώτος Ελληνικός Αποικισμός, Καλλίειος Συνθήκη*.
(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιες αντιλήψεις είχαν οι αρχαίοι Αιγύπτιοι για τον θάνατο και σε ποιες επιστημονικές γνώσεις τούς οδήγησαν οι αντιλήψεις αυτές;

(10 μονάδες)

2.β. Πώς καταλύθηκε το Δυτικό Ρωμαϊκό Κράτος το 476 μ.Χ.;

(15 μονάδες)

1046

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Η θρησκεία των Αιγυπτίων ήταν πολυθεϊστική.
2. Ανώτατος άρχοντας ενός μυκηναϊκού ανακτόρου ήταν ο βασιλεύς.
3. Η πόλη-κράτος αποτελείται από το άστυ και την ύπαιθρο χώρα.
4. Οι άριστοι στις πόλεις-κράτη ασχολούνταν κυρίως με το εμπόριο και τη βιοτεχνία.
5. Κατά τον Δεύτερο Αποικισμό τα ελληνικά φύλα εξαπλώθηκαν στις δυτικές ακτές της Μικράς Ασίας.
6. Κύριος εκφραστής της Πανελλήνιας Ιδέας ήταν ο Δημοσθένης.
7. Στο Συνέδριο της Κορίνθου (337 π.Χ.) έγινε πραγματικότητα η πανελλήνια ένωση.
8. Οι βασιλικοί υπάλληλοι κατά τους Ελληνιστικούς χρόνους ανήκαν στην ανώτερη κοινωνική τάξη.
9. Οι δήμαρχοι, στην αρχαία Ρώμη, υπεράσπιζαν τα συμφέροντα των πληβείων. 10. Κατά την περίοδο της κυριαρχίας του Οκταβιανού, η σύγκλητος είχε ως αρμοδιότητα τον διορισμό διοικητών σε ορισμένες επαρχίες.

(10 μονάδες)

1.β. Να εξηγήσετε τους ακόλουθους ιστορικούς όρους: *Ιωνική Επανάσταση, χορηγία*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια άποψη έχει διατυπωθεί για την πολιτική οργάνωση του μυκηναϊκού κόσμου και ποιος ήταν ο ανώτατος άρχοντας με βάση τις πληροφορίες της Γραμμικής Β΄ γραφής;

(15 μονάδες)

2.β. Με ποιους τρόπους ο αγροτικός νόμος που πρότεινε ο Τιβέριος Γράκχος θα βοηθούσε τους ακτήμονες;

(10 μονάδες)

1047

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Οι Έλληνες δεν ήταν αντιμέτωποι με τους Πέρσες:
 - α. στη μάχη της μέρας.
 - β. στη μάχη των Πλαταιών.
 - γ. στη μάχη του Μαραθώνα.
 - δ. στη ναυμαχία του Αρτεμισίου.
2. Όταν ιδρύθηκε η Α Αθηναϊκή Συμμαχία:
 - α. το συμμαχικό ταμείο μεταφερόταν κάθε χρόνο σε διαφορετική πόλη-σύμμαχο της Αθήνας.
 - β. το συμμαχικό ταμείο βρισκόταν στην Αθήνα.
 - γ. το συμμαχικό ταμείο βρισκόταν στη Δήλο.
 - δ. το συμμαχικό ταμείο βρισκόταν στους Δελφούς.
3. Εκπρόσωπος της δημοκρατικής παράταξης στην αρχαία Αθήνα ήταν:
 - α. ο Εφιάλτης.
 - β. ο Κίμων.
 - γ. ο Πεισίστρατος.
 - δ. ο Δράκων.
4. Δεν ήταν λειτουργία στη δημοκρατική Αθήνα ο θεσμός:
 - α. της χορηγίας.
 - β. των θεωρικών.
 - γ. της εστίασης.
 - δ. της τριηραρχίας.
5. Ήταν αντίθετος με την πολιτική της Πανελλήνιας Ιδέας:
 - α. ο Μ. Αλέξανδρος.
 - β. ο Δημοσθένης.
 - γ. ο Ισοκράτης.
 - δ. ο Φίλιππος Β΄.

(5 μονάδες)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος*, δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Τα κείμενα της ιερογλυφικής γραφής λογοτεχνικού περιεχομένου είναι ελάχιστα.
2. Κατά τον Πρώτο Αποικισμό ελληνικά φύλα μετακινήθηκαν προς τη Δύση.
3. Στους Ελληνιστικούς χρόνους οι πολίτες διαδραμάτιζαν σημαντικό ρόλο στην άσκηση της εξουσίας.
4. Οι πληβείοι κατά την περίοδο της βασιλείας στην αρχαία Ρώμη δεν είχαν πολιτικά δικαιώματα.
5. Ο Ιουστινιανός με μια σειρά διαταγμάτων προσπάθησε να περιορίσει τους δυνατούς.

(5 μονάδες)

1.β. Να εξηγήσετε τους παρακάτω όρους: *ισονομία*, *Κοινή Ελληνική*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν η κοινωνική οργάνωση του Μυκηναϊκού Κόσμου;

(15 μονάδες)

2.β. Πώς ο Οκταβιανός ισχυροποίησε την κεντρική εξουσία χωρίς να προκαλέσει τα δημοκρατικά αισθήματα των Ρωμαίων;

(10 μονάδες)

1048

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να επιλέξετε και να γράψετε το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση κάθε ιστορικής πληροφορίας από τις ακόλουθες:

1. Στην αρχαία Αίγυπτο αναπτύχθηκε:

- α. η φιλοσοφική σκέψη.
- β. η πρακτική γεωμετρία.
- γ. η ποίηση.
- δ. το θέατρο.

2. Ο άνακτας της Μυκηναϊκής Εποχής ήταν:

- α. ο διοικητής μιας περιφέρειας.
- β. ο ανώτατος άρχοντας.
- γ. ένας ευγενής σε ρόλο ακολούθου.
- δ. αρχιτεχνίτης των ανακτόρων.

3. Στα αριστοκρατικά καθεστώτα των ελληνικών πόλεων-κρατών της Αρχαϊκής Εποχής την εξουσία κατείχαν:

- α. οι πλούσιοι.
- β. οι πλούσιοι με τους ευγενείς.
- γ. οι βασιλείς.
- δ. οι ευγενείς.

4. Τη μακεδονική φάλαγγα συγκροτούσαν:

- α. οι ευγενείς
- β. οι ακοντιστές.
- γ. οι πεζέταιροι.
- δ. οι πελταστές.

5. Οι δήμαρχοι στην αρχαία Ρώμη ήταν:

- α. κληρονομικοί άρχοντες με θρησκευτικές δικαιοδοσίες.
- β. οι άρχοντες που συγκέντρωναν όλες τις παλαιές βασιλικές εξουσίες.
- γ. άρχοντες εκλεγμένοι για ένα χρόνο και με κύριο έργο την προστασία των πληβείων από τις αυθαιρεσίες των πατρικίων.
- δ. άρχοντες που κατάρτιζαν τον κρατικό προϋπολογισμό.

(5 μονάδες)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Οι φαράω της Αιγύπτου ήταν παράλληλα και ιερείς.

2. Οι προϋποθέσεις ύπαρξης της αρχαίας ελληνικής πόλης-κράτους ήταν η ελευθερία, η αυτονομία και η αυτάρκεια.
3. Η Α΄ Αθηναϊκή συμμαχία είχε αρχικά την έδρα της στην Αθήνα.
4. Οι εξουσίες του βασιλιά της αρχαίας Ρώμης ελέγχονταν από τη σύγκλητο και την εκκλησία του λαού.
5. Ο Μ. Κωνσταντίνος έδωσε στο ρωμαϊκό πολίτευμα δημοκρατικότερο χαρακτήρα απ' αυτό του Διοκλητιανού.

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: *ισονομία, τριηραρχία*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιος ήταν ο ρόλος του πλήθους, των δημιουργών και των δούλων στο πλαίσιο της λειτουργίας του ομηρικού «οίκου»;

(15μονάδες)

2.β. Ποιο ήταν το σύστημα διακυβέρνησης στα Ελληνιστικά βασίλεια και ποιες συνέπειες είχε για τον πολίτη;

(10 μονάδες)

1049

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1. α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Η αποκρυπτογράφηση της Γραμμικής Β΄ γραφής πραγματοποιήθηκε από τον J. Champollion.
2. Η τέχνη των Ομηρικών χρόνων ονομάστηκε γεωμετρική.
3. Ο Περικλής εκλεγόταν κάθε χρόνο στρατηγός με δημοκρατικές διαδικασίες.
4. Το μετοίκιο ήταν ο φόρος που πλήρωναν, την Κλασική Εποχή, οι εγκατεστημένοι από άλλες πόλεις στην Αθήνα.
5. Η Α΄ Αθηναϊκή Συμμαχία είχε αρχικά ως έδρα τη Δήλο.
6. Στο Συνέδριο της Κορίνθου, το 337 π.Χ., συμφωνήθηκε να ιδρυθεί Πανελλήνια Συμμαχία με ισόβιο αρχηγό τον Φίλιππο Β΄.
7. Ο Πυθέας ο Μασσαλιώτης πραγματοποίησε τον παράπλου των ακτών του Ινδικού ωκεανού.
8. Κατά την περίοδο της βασιλείας στη Ρώμη, την ανώτερη κοινωνική τάξη συγκροτούσαν οι πατρίκιοι.
9. Ο Οκταβιανός συγκέντρωσε με τη βία όλες τις εξουσίες του Ρωμαϊκού Κράτους.
10. Ο Μ. Κωνσταντίνος, μετά την επικράτησή του ως μονοκράτορας, ήταν απρόσιτος από τους υπηκόους του και τη σύγκλητο.

(10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των ιστορικών όρων: *Μυκηναϊκός Πολιτισμός, πληβείοι*.

(5 +10 =15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Να αναφέρετε ποιες ήταν οι βασικές προϋποθέσεις για την ύπαρξη της πόλης- κράτους και να επισημάνετε τις συνέπειες που είχαν για την ένωση των Ελλήνων.

(15 μονάδες)

2.β. Ποιοι λόγοι οδήγησαν στη διαμόρφωση της Πανελλήνιας Ιδέας και ποιοι ήταν οι κύριοι εκφραστές της;

(10 μονάδες)

1050

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Η Ομηρική Εποχή ονομάζεται επίσης:

- α. Μυκηναϊκή Εποχή.
- β. Ελληνιστική Εποχή.
- γ. Χρυσούς Αιών.
- δ. Σκοτεινοί Χρόνοι.

2. Ο Δεύτερος Ελληνικός Αποικισμός οργανώθηκε κατά:

- α. την Αρχαϊκή Εποχή.
- β. την Κλασική Εποχή.
- γ. τα ελληνιστικά χρόνια.
- δ. τη Ρωμαϊκή περίοδο.

3. Με την Καλλίειο Συνθήκη:

- α. οι Πέρσες αναγνώρισαν την ανεξαρτησία των ελληνικών πόλεων της Μ. Ασίας.
- β. Αθηναίοι και Σπαρτιάτες συνθηκολόγησαν.
- γ. Σπαρτιάτες και Πέρσες συνθηκολόγησαν.
- δ. οι Σπαρτιάτες παρέδωσαν τις ελληνικές πόλεις των παραλίων της Μ. Ασίας στους Πέρσες.

4. Ο Περικλής θέλησε να επεκτείνει την εμπορική επιρροή των Αθηναίων:

- α. στην Πελοπόννησο.
- β. στη Δύση.
- γ. στην Κύπρο.
- δ. στην Αίγυπτο.

5. Την ηγεμονία των Ελλήνων μετά τους Σπαρτιάτες ανέλαβαν:

- α. οι Κορίνθιοι.
- β. οι Μακεδόνες.
- γ. οι Θηβαίοι.
- δ. οι Αθηναίοι.

6. Το σύστημα διακυβέρνησης στα ελληνιστικά βασίλεια ήταν:

- α. το ολιγαρχικό.
- β. η απόλυτη μοναρχία.

- γ. μια μορφή βασιλείας που περιοριζόταν από βουλή.
δ. η τυραννίδα.

7. Η Δωδεκάδελτος αποτελεί καταγραφή του εθιμικού δικαίου:

- α. των Αθηναίων.
β. των Ρωμαίων.
γ. των Σπαρτιατών.
δ. των Βυζαντινών.

8. Ο Κάτων ο Τιμητής απέδιδε την ευθύνη της αλλοίωσης των ρωμαϊκών ηθών:

- α. στους πληβείους.
β. στους Γράκχους.
γ. στους Αιγυπτίους.
δ. στους Έλληνες.

9. Ο Ρωμαίος αυτοκράτορας Οκταβιανός Αύγουστος:

- α. χρησιμοποίησε αυταρχικές μεθόδους άσκησης της εξουσίας.
β. εφάρμοσε συμβιβαστική πολιτική κατά την κατανομή της εξουσίας.
γ. αδιαφόρησε για την ειρήνη και ασφάλεια του Ρωμαϊκού Κράτους.
δ. αδιαφόρησε απολύτως για την ανάπτυξη της γεωργίας.

10. Με το Διάταγμα των Μεδιολάνων:

- α. μεταφέρθηκε η πρωτεύουσα του Ρωμαϊκού Κράτους στην Ανατολή.
β. άρχισαν διωγμοί των ειδωλολατρών.
γ. επιτεύχθηκε η ελευθερία της θρησκευτικής πίστης.
δ. επιβλήθηκε στη διοίκηση της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας η τετραρχία.
(10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *θολωτοί τάφοι, χορηγία*.

(10+5 = 15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Α) Πώς χρησιμοποίησαν οι Αθηναίοι την Α΄ Αθηναϊκή Συμμαχία και Β) πώς μετεξελίχθηκε σε ηγεμονία;
(15 μονάδες)

2.β. Να αναφέρετε τρεις ενέργειες του Μ. Κωνσταντίνου που αποδεικνύουν την ευνοϊκή στάση του έναντι του Χριστιανισμού.
(10 μονάδες)

1051

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (Ι). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Κύριες πηγές πληροφόρησης για την Ομηρική Εποχή είναι τα ομηρικά έπη και τα αρχαιολογικά ευρήματα.
2. Ίωνες που μετανάστευσαν στη Μ. Ασία, συγκρότησαν θρησκευτική ένωση με κέντρο το ιερό του Απόλλωνα στο Τριόπιο, ακρωτήριο της Κνίδου.
3. Στο τιμοκρατικό πολίτευμα κύριο κριτήριο διάκρισης των πολιτών ήταν το εισόδημά τους.
4. Ο Εφιάλτης εκπροσωπούσε την αριστοκρατική παράταξη και υποστήριζε τη συνεργασία με τη Σπάρτη.
5. Η εκμετάλλευση των μεταλλείων αποτελούσε μία από τις βασικές πηγές εσόδων για την Αθήνα της εποχής του Περικλή.

(5 μονάδες)

(II). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Στα μυκηναϊκά κράτη ανώτατος άρχοντας ήταν:
 - α. ο βασιλιάς.
 - β. ο λααγέτας.
 - γ. ο άνακτας.
 - δ. ο τελεστής.
2. Οικονομικά εξαρτώμενοι από διαφορετικούς "οίκους" της Ομηρικής Εποχής ήταν: α. οι άριστοι.
 - β. το πλήθος.
 - γ. οι δημιουργοί.
 - δ. οι δούλοι.
3. Οι βασικές προϋποθέσεις ύπαρξης της πόλης-κράτους ήταν:
 - α. η ελευθερία, η αυτονομία και η αυτάρκεια.
 - β. η ισηγορία, η ισονομία και η ελευθερία.
 - γ. η ελευθερία, η αυτονομία και το δημοκρατικό πολίτευμα.
 - δ. η ελευθερία, η αυτονομία και η ισονομία.
4. Ο Κίμων ήταν:
 - α. τύραννος της Αθήνας.
 - β. ηγέτης της δημοκρατικής παράταξης στην Αθήνα.
 - γ. εκπρόσωπος της αριστοκρατικής παράταξης στην Αθήνα.
 - δ. βασιλιάς της Σπάρτης.
5. Ο σημαντικότερος ιστοριογράφος της Ελληνιστικής Εποχής ήταν:
 - α. ο Ξενοφών.
 - β. ο Ηρόδοτος.
 - γ. ο Θουκυδίδης.
 - δ. ο Πολύβιος.

(5 μονάδες)

- 1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: (μυκηναϊκό) μέγαρο, Κλασική Εποχή.
(10+5 =15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Να εξηγήσετε γιατί η πολιτική οργάνωση του Αιγυπτιακού κράτους χαρακτηρίζεται θεοκρατική.
(10 μονάδες)

2.β. Ποια διοικητικά μέτρα υιοθέτησε ο Ιουστινιανός και πού αποσκοπούσαν;
(15 μονάδες)

1052

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Ο J. Champollion αποκρυπτογράφησε τα ιερογλυφικά με τη βοήθεια:

- α. των πινακίδων της Γραμμικής Β΄ γραφής.
- β. των παπύρων της Βιβλιοθήκης της Αλεξάνδρειας.
- γ. της στήλης της Ροζέτας.
- δ. των τοιχογραφιών από τους τάφους των φαραώ.

2. Ο Μυκηναϊκός κόσμος οργανώθηκε:

- α. σε πόλεις-κράτη.
- β. σε ενιαίο κράτος.
- γ. σε «ομοσπονδιακά» κράτη.
- δ. σε μια ναυτική αυτοκρατορία.

3. Ο άνακτας της Μυκηναϊκής Εποχής ήταν:

- α. διοικητής περιφέρειας.
- β. κύριος του ανακτόρου.
- γ. ευγενής πολεμιστής.
- δ. ο επικεφαλής μιας ομάδας.

4. Οικονομικά εξαρτώμενοι από διαφορετικούς «οίκους» της Ομηρικής Εποχής ήταν:

- α. οι άριστοι
- β. το πλήθος
- γ. οι δημιουργοί.
- δ. οι δούλοι.

5. Οι βασικές προϋποθέσεις ύπαρξης της πόλης-κράτους ήταν:

- α. η ελευθερία, η αυτονομία, και η ισονομία.
- β. η ισηγορία, η ισονομία και η ελευθερία.
- γ. η ελευθερία, η αυτονομία και η αυτάρκεια.
- δ. η ελευθερία, η αυτονομία και η δημοκρατία.

6. Η ανάμειξη των Περσών στις ελληνικές υποθέσεις ήταν συνέπεια:

- α. του Πελοποννησιακού Πολέμου.

- β. της Ανταλκιδείου Ειρήνης.
- γ. του Κορινθιακού Πολέμου.
- δ. των Περσικών Πολέμων.

7. Ο Καλλίας ήταν:

- α. Σπαρτιάτης στρατηγός που πολέμησε εναντίον των Περσών.
- β. αρχηγός αθηναϊκής αποστολής για σύναψη συνθήκης με τους Πέρσες.
- γ. αρχηγός της δημοκρατικής παράταξης στην Αθήνα.
- δ. Αθηναίος πολιτικός που σύναψε συμφωνία με τους Σπαρτιάτες.

8. Ο Περικλής θέλησε να επεκτείνει την εμπορική επιρροή της Αθήνας:

- α. στη Δύση.
- β. στην Περσία.
- γ. στην Αφρική.
- δ. στον Εύξεινο Πόντο.

9. Ο Φίλιππος Β΄ στα βόρεια σύνορα του κράτους του αντιμετώπισε:

- α. τους Ηπειρώτες.
- β. τους Θράκες.
- γ. τους Αθηναίους και τους Σπαρτιάτες.
- δ. τους Ιλλυριούς και τους Παίονες.

10. Ο Μ. Αλέξανδρος επεδίωξε:

- α. την ανάμειξη των Ελλήνων με τους λαούς της Ανατολής.
 - β. τη διατήρηση της έχθρας ανάμεσα στους Έλληνες και τους Πέρσες.
 - γ. τη διατήρηση του θεσμού των σατραπειών με διοικητές μόνο Έλληνες.
 - δ. την εξάλειψη των συνηθειών και των παραδόσεων των λαών που κατάκτησε.
- (10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: στωική φιλοσοφία, πληβείοι.
(5 +10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιοι λόγοι οδήγησαν τους Έλληνες στον Δεύτερο Αποικισμό;
(15 μονάδες)

2.β. Α) Πώς εκδηλώθηκε η κρίση της πόλης-κράτους τον 4ο αι. π.Χ.;
Β) Ποια ήταν η περσική πολιτική έναντι των Ελλήνων την περίοδο αυτή;
(10 μονάδες)

1053

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1. α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Στο Συνέδριο της Κορίνθου του 481 π.Χ. οι ελληνικές πόλεις συγκρότησαν αμυντική συμμαχία κατά των Περσών.
 2. Ο Εφιάλτης ήταν ηγέτης της αριστοκρατικής παράταξης στην Αθήνα.
 3. Η Ανταλκίδειος Ειρήνη ήταν αντίθετη προς τα συμφέροντα των Περσών.
 4. Ο Λυσίας, ο Δημοσθένης και ο Ισοκράτης ήταν σημαντικοί ρήτορες του 4ου αι. π.Χ.
 5. Ο Ιπποκράτης διατύπωσε τη θεωρία ότι όλες οι ασθένειες έχουν φυσικά αίτια.
 6. Ο Τιβέριος Γράκχος πρότεινε να μοιραστούν οι θησαυροί της Περγάμου στα μέλη της ρωμαϊκής συγκλήτου.
 7. Οι γραμματικοί είχαν ως έργο την ερμηνεία του ρωμαϊκού δικαίου.
 8. Οι λόγοι της μεταστροφής του Μ. Κωνσταντίνου αποτελούν ζήτημα επιστημονικών συζητήσεων ανάμεσα στους ιστορικούς.
 9. Το τέλος του Δυτικού Ρωμαϊκού Κράτους επήλθε από τους Έρουλους.
 10. Η κωδικοποίηση των νόμων της εποχής του Ιουστινιανού αποτέλεσε τη βάση της νεότερης νομοθεσίας των ευρωπαϊκών κρατών.
- (10 μονάδες)

- 1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *οπλιτική φάλαγγα, στωική φιλοσοφία*.
- (10+5 =15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

- 2.α. Ποια στοιχεία τεκμηριώνουν την ελληνικότητα του Μυκηναϊκού Πολιτισμού;
- (10 μονάδες)
- 2.β. Α) Ποιο ήταν το αίτιο και η αφορμή των Περσικών Πολέμων; Β) Ποιο ήταν το αποτέλεσμα της πρώτης απόπειρας επέκτασης των Περσών στον ελλαδικό χώρο;
- (15 μονάδες)

1054

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

- 1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.
1. Ο Περικλής ενίσχυσε το δημοκρατικό πολίτευμα της Αθήνας.
 2. Το μετοίκιο ήταν λειτουργία που αναλάμβαναν οι πλούσιοι Αθηναίοι πολίτες.
 3. Ο Φίλιππος Β΄ οργάνωσε τη μακεδονική φάλαγγα.
 4. Στις ελληνικές πόλεις οι δούλοι συμμετείχαν στις πολιτικές διαδικασίες.
 5. Ο Επίκουρος δίδασκε πώς ο άνθρωπος μπορεί να οδηγηθεί στην ευτυχία κυρίως με την πνευματική απόλαυση.
 6. Ο αγροτικός νόμος που πρότεινε ο Τιβέριος Γράκχος προέβλεπε μεταξύ άλλων την αναδιανομή της δημόσιας γης στους ακτήμονες.
 7. Ένα από τα αξιώματα που συγκέντρωσε στο πρόσωπό του ο Οκταβιανός ήταν του «μεγίστου Αρχιερέως».
 8. Οι διοικητές των επαρχιών στα χρόνια του Διοκλητιανού είχαν στρατιωτική και πολιτική εξουσία.
 9. Τα εγκαίνια της Κωνσταντινούπολης έγιναν στις 11 Μαΐου του 330 μ.Χ.

10. Ο Ιουστινιανός προσπάθησε να μετριάσει τον απολυταρχικό χαρακτήρα του πολιτεύματος του κράτους.

(10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *τιμοκρατικό πολίτευμα, ύπατοι*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Να παρουσιάσετε: Α) τα βασικά συστατικά στοιχεία της πόλης-κράτους από οργανωτική άποψη και Β) τις βασικές επιδιώξεις των πολιτών.

(15 μονάδες)

2.β. Ποια ήταν η πολιτική του Μ. Αλεξάνδρου στον οικονομικό τομέα;

(10 μονάδες)

1055

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό ή Λάθος*.

1. Η αττική διάλεκτος αποτέλεσε το όργανο διάδοσης των κηρυγμάτων του Χριστιανισμού.
2. Την Ελληνιστική περίοδο ακμάζει η νέα κωμωδία που σατιρίζει την πολιτική ζωή.
3. Ο Οκταβιανός ήταν ο πρώτος Ρωμαίος αυτοκράτορας που περιβλήθηκε τον τίτλο του Αυγούστου.
4. Ένας από τους λόγους της μεταφοράς της πρωτεύουσας του Ρωμαϊκού κράτους από τον Μ. Κωνσταντίνο στην Κωνσταντινούπολη ήταν η ανάγκη για την αντιμετώπιση των βαρβαρικών επιδρομών.
5. Ο Ιουστινιανός αντιμετώπισε με επιείκεια τους Εβραίους.

(5 μονάδες)

(II). Να αντιστοιχίσετε στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β (ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει):

A	B
1. ναυμαχία της Σαλαμίνας	α. ήττα των Καρχηδονίων
2. Δηλιακή συμμαχία	β. έναρξη Θηβαϊκής Ηγεμονίας
3. μάχη της μέρας	γ. πτώση Θηβαϊκής Ηγεμονίας
4. μάχη των Λεύκτρων	δ. Περσικοί Πόλεμοι
5. μάχη της Χαιρώνειας	ε. έναρξη της Ηγεμονίας των Αθηναίων
6. μάχη της Μαντινείας	

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *λααγέτας, Κοινή ελληνική ή κοινή*.

(5+10= 15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Πώς προβαλλόταν η δύναμη του φαραώ μέσω των έργων της αιγυπτιακής τέχνης; Να αναφέρετε χαρακτηριστικά έργα.

(10 μονάδες)

2.β. Ποιες ήταν οι οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες από τον Δεύτερο Ελληνικό Αποικισμό;
(15 μονάδες)

1056

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Η ταρίχευση των νεκρών στην αρχαία Αίγυπτο βοήθησε:

- α. στην ανάπτυξη της αρχιτεκτονικής.
- β. στην απόκτηση γνώσεων ανατομίας και ιατρικής.
- γ. στην προβολή των φαραώ.
- δ. στην εξέλιξη της ιερογλυφικής γραφής.

2. Στα Μυκηναϊκά Κράτη ανώτατος άρχοντας ήταν:

- α. ο άνακτας.
- β. ο λααγέτας.
- γ. ο βασιλιάς.
- δ. ο τελεστής.

3. Οικονομικά εξαρτώμενοι από διαφορετικούς "οίκους" της Ομηρικής Εποχής ήταν:

- α. οι άριστοι.
- β. οι δημιουργοί.
- γ. το πλήθος.
- δ. οι δούλοι.

4. Ως Κλασική Εποχή ορίζουν οι ιστορικοί:

- α. την περίοδο από το τέλος του Μυκηναϊκού Πολιτισμού μέχρι το τέλος των Περσικών Πολέμων.
- β. την εποχή των διαδόχων του Μ. Αλεξάνδρου.
- γ. τον «Χρυσούν αιώνα» του Περικλέους.
- δ. την περίοδο από το τέλος των Περσικών Πολέμων έως και τον θάνατο του Μ. Αλεξάνδρου.

5. Την Ελληνιστική Εποχή καταφεύγουν στις μεγαλουπόλεις για καλύτερη τύχη:

- α. οι δούλοι.
- β. οι γηγενείς εργάτες και μικροκαλλιεργητές.
- γ. οι δουλοπάροικοι.
- δ. οι έμποροι και βιοτέχνες.

(5 μονάδες)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

- 1. Τα περισσότερα αιγυπτιακά κείμενα έχουν λογοτεχνικό περιεχόμενο.
- 2. Η αποκρυπτογράφηση της Γραμμικής Β΄ γραφής πραγματοποιήθηκε από τον Ερρίκος Σλήμαν.

3. Οι δούλοι την Ομηρική Εποχή προέρχονταν από την πειρατεία και τον πόλεμο.
4. Οι τρεις βασικές προϋποθέσεις για την ύπαρξη της πόλης-κράτους, η ελευθερία, η αυτονομία και η αυτάρκεια, οδήγησαν στην πολιτική ενοποίηση των Ελλήνων.
5. Η Α΄ Αθηναϊκή Συμμαχία μεταβλήθηκε σε ηγεμονία τυπικά μετά τη συνθήκη ειρήνης που συνήψε ο Περικλής με τους Σπαρτιάτες.

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Ιωνική Επανάσταση, Κοινή Ελληνική.*

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Πώς δημιουργήθηκαν τα ομηρικά έπη και ποιο είναι το περιεχόμενό τους;

(10 μονάδες)

2.β. Ποια διοικητικά μέτρα υιοθέτησε ο Ιουστινιανός και πού αποσκοπούσαν;

(15 μονάδες)

1057

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Οι ιερείς, οι ανώτατοι κρατικοί υπάλληλοι και οι γραφείς στην αρχαία Αίγυπτο συγκροτούσαν την τάξη των ισχυρών.
2. Η αποκρυπτογράφηση της Γραμμικής Β΄ γραφής οφείλεται στους M. Ventris και J. Chadwick.
3. Κατά τον Πρώτο Αποικισμό τα ελληνικά φύλα μετακινήθηκαν στον Εύξεινο Πόντο.
4. Οι προϋποθέσεις ύπαρξης της αρχαίας ελληνικής πόλης-κράτους ήταν η ελευθερία, η αυτονομία και η αυτάρκειά της.
5. Στα αριστοκρατικά πολιτεύματα των πόλεων-κρατών της Αρχαϊκής Εποχής η δύναμη του βασιλιά ενισχύεται και μειώνεται η δύναμη των ευγενών.
6. Στο τιμοκρατικό πολίτευμα τα κριτήρια διάκρισης των πολιτών ήταν η καταγωγή και η κατοχή της γης.
7. Οι φυσικοί φιλόσοφοι της Αρχαϊκής Εποχής επιχείρησαν να αφηγηθούν κατορθώματα ηρώων.
8. Ο Πελοποννησιακός Πόλεμος τελείωσε με την ήττα των Σπαρτιατών και την αναγνώριση της Αθηναϊκής ηγεμονίας από τις ελληνικές πόλεις.
9. Ο Περικλής επιδίωξε να επεκτείνει την εμπορική επιρροή των Αθηναίων προς τη Δύση.
10. Η Πανελλήνια Ιδέα διατυπώθηκε για πρώτη φορά από τον σοφιστή Γοργία.

(10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *χαλκιδικό αλφάβητο, νομοδιδάσκαλοι.*

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Σε ποιες περιοχές εξαπλώθηκαν οι Έλληνες κατά τον Δεύτερο Αποικισμό και ποιες ήταν οι συνέπειες από την εξάπλωσή τους στον τομέα του πολιτισμού;

(15 μονάδες)

2.β. Ποιο ήταν το σύστημα διακυβέρνησης στα Ελληνιστικά Βασίλεια και ποιες συνέπειες είχε για τον πολίτη;

(10 μονάδες)

1058

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Τα ελληνικά φύλα που μετανάστευσαν στη Μ. Ασία κατά τον Πρώτο Αποικισμό αναμείχθηκαν με γηγενείς πληθυσμούς.
2. Οι ανταλλαγές προϊόντων κατά την Ομηρική Εποχή γίνονταν με την χρήση του νομίσματος.
3. Τα θεωρικά ήταν ένα μέτρο του Κίμωνα που παρείχε τη δυνατότητα της δωρεάν εισόδου στο θέατρο.
4. Η Ανταλκίδειος Ειρήνη ήταν αντίθετη προς τα συμφέροντα των Περσών.
5. Οι πόλεις που ιδρύθηκαν στην ελληνιστική Ανατολή είχαν οργανωμένο πολεοδομικό σύστημα.
6. Ο Επίκουρος ήταν σημαντικός φιλόσοφος της Κλασικής Εποχής.
7. Οι δήμαρχοι στην αρχαία Ρώμη υπεράσπιζαν τους πληβείους από τις αυθαιρεσίες των πατρικίων.
8. Ο Οκταβιανός φρόντισε για την κατασκευή λαμπρών οικοδομημάτων στη Ρώμη.
9. Ο Μ. Κωνσταντίνος έδωσε δημοκρατικότερο χαρακτήρα στο ρωμαϊκό πολίτευμα απ' ό,τι ο Διοκλητιανός.
10. Ο Πανδέκτης ήταν μέρος του νομοθετικού έργου του Ιουστινιανού.

(10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Μυκηναϊκός Πολιτισμός, πατρίκιοι*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια άποψη έχει διατυπωθεί για την πολιτική οργάνωση του Μυκηναϊκού Κόσμου και ποιος ήταν ο ανώτατος άρχοντας με βάση τις πληροφορίες της Γραμμικής Β΄ γραφής;

(15 μονάδες)

2.β Ποια εξωτερική πολιτική ακολούθησε ο Φίλιππος Β΄ για την ένωση των Ελλήνων μέχρι το Συνέδριο της Κορίνθου;

(10 μονάδες)

1059

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (Ι). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Ο Ακενατών θέλησε να προχωρήσει σε θρησκευτικές μεταρρυθμίσεις επιβάλλοντας:
 - α. τον μονοθεϊσμό.
 - β. τον φαραώ ως Θεό.
 - γ. τον πολυθεϊσμό.

δ. τίποτε από τα παραπάνω.

2. Οι επιδρομές των Λαών της Θάλασσας έπληξαν:

α. τα μυκηναϊκά κέντρα.

β. την γεωργική παραγωγή των Μυκηναίων.

γ. τις εμπορικές επαφές των Μυκηναίων.

δ. τις σχέσεις των Μυκηναίων με τους Τρώες.

3. Ο "θησαυρός του Ατρέως" είναι το σπουδαιότερο δείγμα:

α. μυκηναϊκής οχυρωμένης ακρόπολης.

β. θολωτού τάφου στις Μυκήνες.

γ. μυκηναϊκού ανακτόρου.

δ. συνόλου πινακίδων της Γραμμικής Β' γραφής..

4. Ο Δεύτερος Ελληνικός Αποικισμός οργανώθηκε κατά:

α. τη Ρωμαϊκή περίοδο.

β. την Κλασική Εποχή.

γ. τα Ελληνιστικά χρόνια.

δ. την Αρχαϊκή Εποχή.

5. Οι Έλληνες δεν ήταν αντιμέτωποι με τους Πέρσες:

α. στη μάχη της μέρας.

β. στη μάχη των Πλαταιών.

γ. στη μάχη του Μαραθώνα.

δ. στη ναυμαχία του Αρτεμισίου.

(5 μονάδες)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Οι μυκηναϊκές τοιχογραφίες στην αρχή είχαν δεχθεί μινωική επίδραση.

2. Κύριες πηγές πληροφόρησης για την Ομηρική Εποχή είναι τα ομηρικά έπη και τα αρχαιολογικά ευρήματα.

3. Η οργάνωση των Ελλήνων σε πόλεις-κράτη διευκόλυνε την ένωσή τους.

4. Ο Εφιάλτης εκπροσωπούσε την αριστοκρατική παράταξη και υποστήριζε τη συνεργασία με την Σπάρτη.

5. Ο Πειραιάς οικοδομήθηκε σύμφωνα με τα πολεοδομικά σχέδια του Ιππόδαμου.

(5 μονάδες)

1. β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *μετοίκιο*, *πελάτες*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Πώς αποκρυπτογραφήθηκαν τα ιερογλυφικά και ποιες πληροφορίες μάς προσέφερε η αποκρυπτογράφησή τους;

(15 μονάδες)

2.β. Ποια μορφή απέκτησε η ελληνική γλώσσα την Ελληνιστική Εποχή και πού χρησιμοποιήθηκε;

ΟΜΑΔΑ Α΄

1^ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Η βάση της οικονομίας της Αιγύπτου ήταν η γεωργία.
2. Η οικοδόμηση των μεγάλων έργων στην αρχαία Αίγυπτο βασιζόταν μόνο στην εργασία των δούλων.
3. Οι θολωτοί τάφοι αποτελούν το σημαντικότερο επίτευγμα της μυκηναϊκής αρχιτεκτονικής.
4. Ο Κίμων, μετά τους Περσικούς Πολέμους, διαφωνούσε με την προοπτική σύγκρουσης της Αθήνας με την Σπάρτη.
5. Ο Περικλής θέσπισε χρηματική αποζημίωση για τους κληρωτούς άρχοντες, βουλευτές και λαϊκούς δικαστές.

(5 μονάδες)

(II). Να αντιστοιχίσετε στοιχεία από την στήλη Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα από τα στοιχεία της στήλης Α περισσεύει.

A	B
1. Ιουστινιανός	α. εφάρμοσε την τετραρχία.
2. Διοκλητιανός	β. πραγματοποίησε συστηματική κωδικοποίηση του δικαίου.
3. Περικλής	γ. επιβαλλόταν στο πλήθος χωρίς να περιορίζει τις ελευθερίες του.
4. Πολύβιος	δ. ασχολήθηκε με την ιστοριογραφία κατά την Ελληνιστική Εποχή.
5. Μ. Θεοδόσιος	ε. περιόρισε τις δραστηριότητες των αριστοκρατικών στην Αθήνα.
6. Εφιάλτης	

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *λααγέτας*, *στενοχωρία*, *γραμματικοί* (*Ελληνιστικοί Χρόνοι*).

(5+5+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν η καινοτομία της οργάνωσης των Ελλήνων σε πόλεις-κράτη σε σχέση με τους Σουμέριους και ποια η σημασία της;

(10 μονάδες)

2.β. Ποια πολιτική ακολούθησε ο Κάτων ο Τιμητής για να λύσει προβλήματα της ρωμαϊκής κοινωνίας και ποιο ήταν το αποτέλεσμα της;

(15 μονάδες)

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1. α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Στην Αρχαία Αίγυπτο υπήρχαν μόνο κρατικοί δούλοι.
 2. Οι Αιγύπτιοι είχαν εξελιγμένες μαθηματικές γνώσεις.
 3. Βασιλεύς ονομαζόταν ο ανώτατος άρχοντας των μυκηναϊκών ανακτόρων.
 4. Οι Ίωνες της Μ. Ασίας, κατά τους Ομηρικούς Χρόνους, συγκρότησαν θρησκευτική ένωση, το Πανιώνιο.
 5. Η πληθυσμιακή αύξηση προκάλεσε την οικονομική ευημερία των ομηρικών κοινοτήτων στα τέλη του 9ου αι. π.Χ.
 6. Η συμβολή του Μιλτιάδη ήταν καθοριστική στη ναυμαχία της Σαλαμίνας.
 7. Ο Πελοποννησιακός Πόλεμος οφείλεται στα αλληλοσυγκρουόμενα συμφέροντα της Αθήνας και της Σπάρτης.
 8. Τα θεωρικά ήταν τα έξοδα μιας επίσημης αποστολής σε πανελλήνιες γιορτές.
 9. Εμπνευστής της Πανελληνίας Ιδέας ήταν ο Φίλιππος Β΄.
 10. Η εκστρατεία του Μ. Αλεξάνδρου είχε τον χαρακτήρα ένοπλης εξερεύνησης.
- (10 μονάδες)

1. β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *τριηραρχία*, *θρησκευτικός συγκρητισμός*.
(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2. α. Ποια είναι τα βασικά γνωρίσματα στη θρησκεία και στην τέχνη της Ομηρικής Εποχής;
(10 μονάδες)

2.β. Ποιες αλλαγές παρατηρούνται στην κοινωνία του Ελληνιστικού Κόσμου;
(15 μονάδες)

1062

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Οι θεοί παρουσιάζονταν με ανθρώπινες ιδιότητες στους αιγυπτιακούς μύθους.
 2. Η αποκρυπτογράφηση της ιερογλυφικής γραφής οφείλεται στον Μ. Ventris.
 3. Ανώτατος άρχοντας των μυκηναϊκών ανακτόρων ήταν ο άνακτας.
 4. Οι πρώτες ελληνικές κοινωνίες κατά την Ομηρική Εποχή οργανώθηκαν με φυλετικά κριτήρια.
 5. Οι βασικές προϋποθέσεις της ύπαρξης της πόλης- κράτους ήταν η ελευθερία, η επέκτασή της και η δημοκρατία.
- (5 μονάδες)

(II). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Στην Α΄ Αθηναϊκή Συμμαχία:

- α. το συμμαχικό ταμείο μεταφερόταν κάθε χρόνο σε διαφορετική πόλη-σύμμαχο της Αθήνας.
- β. το συμμαχικό ταμείο αρχικά βρισκόταν στην Αθήνα.

γ. το συμμαχικό ταμείο αρχικά βρισκόταν στη Δήλο.

δ. το συμμαχικό ταμείο βρισκόταν στους Δελφούς.

2. Οι «τριακοντούταις σπονδαί» ήταν:

α. συμφωνία ειρήνης ανάμεσα σε Αθηναίους και Σπαρτιάτες.

β. συμφωνία ειρήνης ανάμεσα σε Αθηναίους και Κορίνθιους.

γ. συμφωνία ειρήνης ανάμεσα σε Έλληνες και Πέρσες.

δ. συμφωνία ειρήνης ανάμεσα σε Μακεδόνες και Πέρσες.

3. Η πολιτική του Κίμωνα αποσκοπούσε:

α. στη συνεργασία με τις πόλεις της Α΄ Αθηναϊκής Συμμαχίας.

β. στη συνεργασία με τους Πέρσες.

γ. στη σύγκρουση με την Σπάρτη.

δ. στη συνεργασία με την Σπάρτη και στην αντιμετώπιση των Περσών.

4. Διαφωνούσε με την Πανελλήνια Ιδέα:

α. ο Γοργίας.

β. ο Δημοσθένης.

γ. ο Φίλιππος Β'.

δ. ο σοκράτης.

5. Τη μακεδονική φάλαγγα συγκροτούσαν:

α. οι πεζέταιροι.

β. οι ιππείς.

γ. οι ακοντιστές.

δ. οι τοξότες.

(5 μονάδες)

1. β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *οπλιτική φάλαγγα, τριηραρχία*.

(10+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Πώς επηρέασε η κρίση του Ομηρικού Κόσμου, στα τέλη του 9ου αι. π.Χ., τον ρόλο του βασιλιά και των ευγενών;

(10 μονάδες)

2.β. Ποιο είναι το νομοθετικό έργο του Ιουστινιανού, σε ποια γλώσσα είναι γραμμένο και ποια η σημασία του;

(15 μονάδες)

1063

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (Ι). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Ο φαραώ ήλεγχε στην αρχαία Αίγυπτο τον κύριο όγκο της βιοτεχνίας και του εμπορίου.
 2. Η θρησκεία των Αιγυπτίων ήταν πολυθεϊστική.
 3. Η Γραμμική Β΄ Γραφή μάς έχει δώσει συνεχή κείμενα με λογοτεχνικό περιεχόμενο.
 4. Τα ελληνικά φύλα κατά τον Πρώτο Αποικισμό κατευθύνθηκαν στη Μ. Ασία.
 5. Ο βασιλιάς της Ομηρικής Εποχής είχε μόνο θρησκευτική και δικαστική εξουσία.
- (5 μονάδες)

(II). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Στο τιμοκρατικό ή ολιγαρχικό καθεστώς κριτήριο διάκρισης των πολιτών ήταν:
 - α. το εισόδημα.
 - β. η καταγωγή και η κατοχή γης.
 - γ. η οικογένεια.
 - δ. η στρατιωτική ικανότητα.
 2. Ήταν εκπρόσωπος της δημοκρατικής παράταξης στην Αθήνα:
 - α. ο Περίανδρος.
 - β. ο Κίμων.
 - γ. ο Πεισίστρατος.
 - δ. ο Εφιάλτης.
 3. Από τους θεσμούς της δημοκρατικής Αθήνας δεν ήταν λειτουργία:
 - α. η χορηγία.
 - β. τα θεωρικά.
 - γ. η εστίαση.
 - δ. η τριηραρχία.
 4. Ο Πειραιάς χτίστηκε σύμφωνα με τα πολεοδομικά σχέδια:
 - α. του Αρχιμήδη.
 - β. του Ιπποκράτη.
 - γ. του Ιππόδαμου.
 - δ. του Μέτωνα.
 5. Η Πανελλήνια Ιδέα έγινε πραγματικότητα από τον βασιλιά της Μακεδονίας Φίλιππο Β΄ το 337 π. Χ. σε συνέδριο:
 - α. στην Κόρινθο.
 - β. στη Μακεδονία.
 - γ. στην Αθήνα.
 - δ. στη Χαιρώνεια.
- (5 μονάδες)

- 1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *νομοθέτες ή αισυμνήτες, δικτάτορας*.
- (10+5=15 μονάδες)

2.α. Ποια ήταν η σημασία του νικηφόρου αποτελέσματος των Περσικών Πολέμων για την ιστορική πορεία των Ελλήνων;
(15 μονάδες)

2.β. Πώς ο αγροτικός νόμος που πρότεινε ο Τιβέριος Γράκχος βοηθούσε τους ακτήμονες;
(10 μονάδες)

1064

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Η οργάνωση του αρχαίου Αιγυπτιακού Κράτους είχε χαρακτήρα θεοκρατικό.
 2. Αποκορύφωμα όλων των ερευνών που αφορούν τον μυκηναϊκό πολιτισμό ήταν η αποκρυπτογράφηση των ιερογλυφικών.
 3. Ένας από τους τρόπους με τους οποίους οι Έλληνες αντιμετώπισαν την κρίση της Ομηρικής Εποχής ήταν η ίδρυση αποικιών.
 4. Οι ηγεμονικές τάσεις της Σπάρτης οδήγησαν στην έκρηξη του Πελοποννησιακού Πολέμου.
 5. Πολλοί ιστορικοί ονομάζουν την Καλλίειο Συνθήκη και Ανταλκίδειο Ειρήνη.
 6. Την Ελληνιστική Εποχή οι Αιτωλοί και οι κάτοικοι της Αχαΐας οργανώθηκαν σε ομοσπονδίες.
 7. Το κέντρο βάρους του πολιτικού ενδιαφέροντος κατά την Ελληνιστική Εποχή εστιάζεται στη μητροπολιτική Ελλάδα.
 8. Η φυλετική εκκλησία της αρχαίας Ρώμης στην αρχή ήταν η συνέλευση των πατρικίων.
 9. Ο Διοκλητιανός για την καλύτερη διοίκηση της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας καθιέρωσε το σύστημα της τετραρχίας.
 10. Η Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία χωρίστηκε οριστικά σε τέσσερα τμήματα από τον Μ. Θεοδοόσιο.
- (10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *θολωτοί τάφοι*, *Πανιώνιο*.
(10 +5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιος ήταν ο ρόλος του βασιλιά στην Ομηρική Εποχή και από ποια πολιτικά όργανα περιορίζονταν οι εξουσίες του;
(15 μονάδες)

2.β. Ποιες ήταν οι συνθήκες ζωής που βίωσε το μεγαλύτερο μέρος των υπηκόων του Ρωμαϊκού Κράτους, κατά τον 2ο αι. μ.Χ.;
(10 μονάδες)

1065

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Στην αρχαία Αίγυπτο βασιλικοί υπάλληλοι συγκέντρωναν ένα ποσοστό της γεωργικής παραγωγής για τον φαραώ.
 2. Ελληνικά φύλα που μιλούσαν την αιολική διάλεκτο συγκρότησαν θρησκευτική ένωση, το Πανιώνιο, στο ακρωτήριο της Μυκάλης.
 3. Οι σύμμαχοι των Αθηναίων στο πλαίσιο της Α΄ Αθηναϊκής Συμμαχίας κατέβαλαν φόρο σε πλοία ή χρήματα.
 4. Ο Εφιάλτης διαδέχθηκε τον Περικλή στην ηγεσία της δημοκρατικής παράταξης της Αθήνας.
 5. Στο Συνέδριο της Κορίνθου (337 π.Χ.) έγινε πραγματικότητα η πανελλήνια ένωση.
- (5 μονάδες)

(II). Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με τα στοιχεία της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Α.

A	B
1. Ζάλευκος	α. νομοθέτης στην Αθήνα
2. Κίμων	β. ηγέτης της δημοκρατικής παράταξης της Αθήνας
3. Λυκούργος	γ. ηγέτης της αριστοκρατικής παράταξης της Αθήνας
4. Πιπτακός	δ. νομοθέτης σε ελληνική αποικία της Δύσης
5. Εφιάλτης	ε. νομοθέτης στη Σπάρτη
6. Δράκων	

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *ραψωδοί*, *Ανταλκίδειος Ειρήνη*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιες σχέσεις ανέπτυξαν οι Μυκηναίοι με τους Φοίνικες και ποιες με τους Χετταίους;

(10 μονάδες)

2.β. Ποια ήταν η θρησκευτική πολιτική του Ιουστινιανού και πού στόχευε;

(15 μονάδες)

1066

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1. α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Στις πινακίδες της Γραμμικής Β΄ γραφής ο τοπικός άρχοντας αναφέρεται ως άνακτας.
2. Τις πρώτες ανασκαφές στις Μυκήνες έκανε ο Ερρίκος Σλήμαν.
3. Ελληνικά φύλα που μιλούσαν την αιολική διάλεκτο μετακινήθηκαν στο βορειοανατολικό Αιγαίο και στα απέναντι παράλια.
4. Η Δωρική Εξάπολη, που συγκρότησαν δωρικά φύλα, είχε κέντρο τον ναό του Ποσειδώνα, στο ακρωτήριο της Μυκάλης.
5. Η αυτονομία της πόλης- κράτους σχετιζόταν με την παραγωγή αγαθών για την κάλυψη των αναγκών των πολιτών της.
6. Η οργάνωση των Ελλήνων σε πόλεις-κράτη διευκόλυνε την ένωσή τους.
7. Η τέχνη της Αρχαϊκής Εποχής, στην αρχή, ήταν επηρεασμένη από πρότυπα της Ανατολής.

8. Άμεση συνέπεια του Πελοποννησιακού Πολέμου ήταν η ήττα των Σπαρτιατών.
9. Ο Εφιάλτης ενίσχυσε το δημοκρατικό πολίτευμα της Αθήνας περιορίζοντας τις δραστηριότητες των αριστοκρατικών.
10. Το τέλος του Δυτικού Ρωμαϊκού Κράτους επήλθε από τους Έρουλους, το 476 μ.Χ.
(10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Ελληνικός Μεσαίωνας ή Σκοτεινοί Χρόνοι, ισηγορία, εστίαση*.
(5+5+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

- 2.α. Πώς καλύπτονταν οι ανάγκες της διοίκησης στην αρχαία Αίγυπτο;
(10 μονάδες)
- 2.β. Γιατί αναπτύχθηκαν τα γράμματα κατά την Ελληνιστική περίοδο και ποια χαρακτηριστικά είχε η παραγωγή βιβλίων;
(15 μονάδες)

1067

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

- 1.α. (I). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό ή Λάθος*.
 1. Η αποκρυπτογράφηση της Γραμμικής Β΄ γραφής απέδειξε την ελληνικότητα του Μυκηναϊκού Πολιτισμού.
 2. Την παρακμή των μυκηναϊκών κέντρων ακολούθησε περίοδος σταθερότητας, η οποία διήρκεσε περίπου τρεις αιώνες.
 3. Ίωνες, που μετανάστευσαν στη Μ. Ασία, συγκρότησαν θρησκευτική ένωση με κέντρο το ιερό του Απόλλωνα στο Τριόπιο ακρωτήριο της Κνίδου.
 4. Η πόλη-κράτος, από άποψη γεωγραφική, αποτελείται το άστυ και την ύπαιθρο χώρα.
 5. Η πρώτη οργανωμένη περσική εκστρατεία κατά των Ελλήνων στόχευε στην τιμωρία των Ερετριέων και των Αθηναίων.
(5 μονάδες)
- (II). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:
 1. Το κυρίαρχο πολιτειακό όργανο λειτουργίας του δημοκρατικού πολιτεύματος στις ελληνικές πόλεις-κράτη ήταν:
 - α. η εκκλησία του δήμου.
 - β. η συνέλευση των πολεμιστών.
 - γ. η βουλή των γερόντων.
 - δ. η γερουσία.
 2. Στην κλασική Αθήνα τα θεωρικά ήταν:
 - α. τα έξοδα του δείπνου μιας φυλής σε θρησκευτικές εορτές.
 - β. το αντίτιμο της ελεύθερης εισόδου των πολιτών στο θέατρο.

γ. τα έξοδα της επίσημης αποστολής σε πανελλήνιες εορτές.

δ. τα έξοδα εξοπλισμού μιας τριήρους.

3. Η αποικία των Θουρίων ιδρύθηκε:

α. κατά τον Πρώτο Ελληνικό Αποικισμό.

β. κατά τον Δεύτερο Ελληνικό Αποικισμό.

γ. την εποχή του Περικλή.

δ. την Ελληνιστική Εποχή.

4. Ένας από τους παράγοντες που οδήγησαν στην αντιπαράθεση της Αθηναϊκής και της Πελοποννησιακής Συμμαχίας κατά τον Πελοποννησιακό Πόλεμο ήταν:

α. η ανάμειξη των Περσών στις εσωτερικές υποθέσεις των Ελλήνων.

β. οι θρησκευτικές συγκρούσεις μεταξύ Αθηναίων και Σπαρτιατών.

γ. ο φόβος των Αθηναίων για τη στρατιωτική δύναμη των Σπαρτιατών.

δ. οι ηγεμονικές τάσεις της Αθήνας.

5. Ένα από τα συμπτώματα της παρακμής της αρχαίας ελληνικής πόλης-κράτους κατά την Κλασική περίοδο ήταν:

α. η οργάνωση μεγάλου κύματος αποικισμού.

β. η υποχώρηση της Πανελλήνιας Ιδέας.

γ. ο παρεμβατικός ρόλος των Περσών στις ελληνικές υποθέσεις.

δ. η εφαρμογή της Πανελλήνιας Ιδέας από τον Φίλιππο Β'.

(5 μονάδες)

1. β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *άνακτας, γεωμετρική τέχνη, ισονομία.*

(5+5+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Γιατί αναπτύχθηκε η αστρονομία και η γεωμετρία στην αρχαία Αίγυπτο;

(10 μονάδες)

2.β. Ποια ήταν η πολιτική οργάνωση της Ρώμης κατά την περίοδο της βασιλείας;

(15 μονάδες)

1068

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Αρχηγός –επικεφαλής του κράτους της Αιγύπτου ήταν ο φαραώ.

2. Η αποκρυπτογράφηση των ιερογλυφικών οφείλεται στον M. Ventris και τον J. Chadwick.

3. Τα ελληνικά φύλα που μετανάστευσαν στη Μ. Ασία κατά τον Πρώτο Αποικισμό αναμείχθηκαν με γηγενείς πληθυσμούς.

4. Για πρώτη φορά πολιτική δραστηριότητα ανέπτυξαν οι Σουμέριοι στη Μεσοποταμία.

5. Ο Ζάλευκος και ο Χαρώνδας ήταν νομοθέτες σε αποικίες της Δύσης.

(II). Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

A	B
1. χορηγία	α. έξοδα δείπνου μιας φυλής σε θρησκευτικές γιορτές
2. τριηραρχία	β. έξοδα επίσημης αποστολής σε πανελλήνιες γιορτές
3. αρχιθεωρία	γ. έξοδα διδασκαλίας ενός θεατρικού έργου
4. μετοίκιο	δ. έξοδα συντήρησης και εξοπλισμού μιας τριήρους
5. εστίαση	ε. έξοδα τέλεσης αγώνων λαμπαδηδρομίας στα Παναθήναια
6. γυμνασιαρχία	

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Πρώτος Ελληνικός Αποικισμός, αλφαβητική γραφή.*
(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια είναι η συμβολή των ομηρικών επών και των αρχαιολογικών ερευνών στη μελέτη του Μυκηναϊκού Πολιτισμού;
(10 μονάδες)

2.β. Γιατί μειώθηκε ο πρωταγωνιστικός ρόλος της Ρώμης έναντι των επαρχιών τον 2ο αι. μ.Χ.;
(15 μονάδες)

1069

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Η δυσκολία στην απόδοση και εκμάθηση της ιερογλυφικής γραφής απαιτούσε ειδίκευση και συνεχή ενασχόληση ειδικών γραφέων.
2. Τα αρχαία αιγυπτιακά κείμενα λογοτεχνικού περιεχομένου είναι ελάχιστα.
3. Τα ελληνικά φύλα που μετανάστευσαν στη Μ. Ασία κατά τον Πρώτο Αποικισμό απέφυγαν να αναμειχθούν με γηγενείς πληθυσμούς.
4. Η πόλη – κράτος συγκροτήθηκε γεωγραφικά από το άστυ και την ύπαιθρο χώρα.
5. Μετά την πτώση των τυραννικών καθεστώτων, στις περισσότερες ελληνικές πόλεις κράτη επιβλήθηκαν ολιγαρχικά καθεστώτα.
6. Στη μάχη της μέρας οι Έλληνες της Δύσης αντιμετώπισαν νικηφόρα τους Πέρσες.
7. Στην Α΄ Αθηναϊκή Συμμαχία όλοι οι σύμμαχοι είχαν αρχικά τα ίδια δικαιώματα και τις ίδιες υποχρεώσεις.
8. Ο Αθηναίος στρατηγός Κίμων υπήρξε ηγέτης της δημοκρατικής παράταξης στην Αθήνα.
9. Τα θεωρικά ήταν μία από τις λειτουργίες που θεσπίστηκαν στην Αθήνα κατά την Κλασική περίοδο.
10. Η Σπαρτιατική Ηγεμονία ήταν αποτέλεσμα των Περσικών Πολέμων.

(10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *άναξ, Καλλίειος Συνθήκη*.
(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιες ήταν οι συνέπειες του Δεύτερου Ελληνικού Αποικισμού στην οικονομία των πόλεων-κρατών;
(10 μονάδες)

2.β. Ποιες ήταν οι στρατιωτικές μεταρρυθμίσεις που επέβαλε ο Οκταβιανός και ποιο αποτέλεσμα είχαν;
(15 μονάδες)

1070

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

- Ένας από τους τρόπους με τους οποίους οι Έλληνες αντιμετώπισαν την οικονομική κρίση της Ομηρικής Εποχής ήταν η ίδρυση αποικιών.
 - Η Α΄ Αθηναϊκή Συμμαχία είχε αρχικά ως έδρα τη Δήλο.
 - Τετράπολις ονομαζόταν η Αλεξάνδρεια την Ελληνιστική Εποχή, γιατί ήταν διαιρεμένη σε τέσσερις συνοικισμούς.
 - Ο ιστορικός Πολύβιος ο Μεγαλοπολίτης ήταν σημαντικός ιστοριογράφος της Κλασικής Εποχής.
 - Σύμφωνα με τον Επίκουρο, η ζωή έχει μικρή αξία, γι' αυτό ο άνθρωπος πρέπει να είναι αυτάρκης και εγκρατής.
 - Ο Οκταβιανός κατήργησε τη σύγκλητο.
 - Ο τίτλος του Αυγούστου (σεβαστού) αναγνώριζε στον Οκταβιανό θεϊκές ιδιότητες.
 - Ο Μ. Κωνσταντίνος έδωσε δημοκρατικότερο χαρακτήρα στο ρωμαϊκό πολίτευμα απ' ό,τι ο Διοκλητιανός.
 - Το ανατολικό τμήμα της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας μετά τον θάνατο του Μ.
 - Θεοδόσιου αντιμετώπισε κίνδυνο εκγερμανισμού.
 - Ο Ιουστινιανός με μια σειρά από διατάγματα προσπάθησε να περιορίσει τη δύναμη των δυνατών.
- (10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *μέγαρο (Μυκηναϊκής Εποχής), δικτάτορας*.
(10 +5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Πώς επηρέασε η κρίση του Ομηρικού Κόσμου, στα τέλη του 9ου αι. π.Χ. τον ρόλο του βασιλιά και των ευγενών;
(10 μονάδες)

2.β. Ποιος ήταν ο κύριος εκφραστής της Πανελλήνιας Ιδέας και ποιες ήταν οι απόψεις του για την εφαρμογή της;
(15 μονάδες)

1071

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Η οργάνωση της γεωργίας στην Αίγυπτο ήταν κάτω από την επίβλεψη του κράτους.
2. Το φοινικικό αλφάβητο διαδόθηκε από τους Χαλκιδείς αποίκους στους ιταλικούς λαούς.
3. Η λέξη τύραννος ήταν αιγυπτιακής προέλευσης.
4. Το πολίτευμα της Σπάρτης από τον 7ο αι. π.Χ. μέχρι τη ρωμαϊκή κατάκτηση παρέμεινε ολιγαρχικό.
5. Η Α΄ Αθηναϊκή Συμμαχία είχε αρχικά ως έδρα τη Δήλο, όπου βρισκόταν το συμμαχικό ταμείο και συγκεντρώνονταν οι αντιπρόσωποι της συμμαχίας.

(5 μονάδες)

(II). Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

A	B
1. Τιβέριος Γράκχος	α. Διάταγμα Μεδιολάνων
2. Οκταβιανός	β. πρώτος καθιέρωσε την προσκύνηση του αυτοκράτορα
3. Διοκλητιανός	γ. αγροτικός νόμος
4. Μ. Κωνσταντίνος	δ. Πανδέκτης
5. Μ. Θεοδόσιος	ε. πρώτος πολίτης
6. Ιουστινιανός	

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *ισηγορία*, *δικτάτορας*, *νομοδιδάσκαλοι*.

(5+5+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Να εξηγήσετε ποια ήταν τα σπουδαιότερα στοιχεία που αποδεικνύουν την πολιτιστική ενότητα του Μυκηναϊκού Κόσμου.

(15 μονάδες)

2.β. Ποια άποψη έχει διατυπωθεί για τις πολιτικές επιδιώξεις του Μ. Αλεξάνδρου και πώς η άποψη αυτή τεκμηριώνεται;

(10 μονάδες)

1072

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Οι δούλοι κατά την Ομηρική Εποχή αποτελούσαν περιουσιακό στοιχείο του «οίκου».
2. Στο τιμοκρατικό πολίτευμα κύριο κριτήριο διάκρισης των πολιτών ήταν το εισόδημά τους.

3. Οι ευγενείς την Αρχαϊκή Εποχή ονομάζονταν και αγαθοί.
 4. Ο Κίμων έστειλε αθηναϊκή στρατιωτική δύναμη για να βοηθήσει τους είλωτες της Μεσσηνίας που είχαν επαναστατήσει κατά των Σπαρτιατών.
 5. Ο Μ. Αλέξανδρος οργάνωσε τη μακεδονική φάλαγγα.
- (5 μονάδες)

(II). Να αντιστοιχίσετε στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

A	B
φαραώ	α. ηγέτης που καταλαμβάνει την εξουσία και με την υποστήριξη κατώτερων κοινωνικών ομάδων
λααγέτας	β. νομοθέτης της Αρχαϊκής περιόδου
άνακτας	γ. ηγεμόνας των Αιγυπτίων
βασιλεύς	δ. ανώτατος άρχοντας των Μυκηναίων
αισυμνήτης	ε. τοπικός άρχοντας, διοικητής περιφερειών των Μυκηναίων
τύραννος	

(5 μονάδες)

- 1.β. Να δώσετε τους όρους : στενοχωρία, χαλκιδικό αλφάβητο, εστίαση.
- (5+5+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

- 2.α. Να αναφέρετε και να εξηγήσετε ποιες ήταν οι βασικές προϋποθέσεις για την ύπαρξη και την εξέλιξη της πόλης-κράτους.
- (10 μονάδες)

- 2.β. Γιατί αναπτύχθηκαν τα γράμματα την Ελληνιστική περίοδο και ποια χαρακτηριστικά είχε η παραγωγή βιβλίων;
- (15 μονάδες)

1073

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

- 1.α. (I). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη Σωστό ή Λάθος.
 1. Στις περιοχές της Ελλάδας, όπου επιβίωσε ο φυλετικός τρόπος οργάνωσης, διατηρήθηκε το πολίτευμα της βασιλείας.
 2. Η ίδρυση αποικιών προκάλεσε κρίση στις ελληνικές κοινωνίες που είχαν αριστοκρατική οργάνωση.
 3. Τιμοκρατικό ονομάστηκε το πολίτευμα που βασίστηκε στην επικράτηση των ευγενών.
 4. Η Κλασική Εποχή τελειώνει με τον θάνατο του Φιλίππου Β΄.
 5. Γυμνασιαρχία ονομαζόταν η λειτουργία κατά την οποία κάποιος πλούσιος Αθηναίος πολίτης αναλάμβανε τα έξοδα για την τέλεση αγώνων λαμπαδηδρομίας στα Παναθήναια.
- (5 μονάδες)

(II). Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β . Ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

A	B
1. Πανσανίας	α. μάχη του Μαραθώνα
2. Θεμιστοκλής	β. μάχη των Θερμοπυλών
3. Κίμων	γ. ναυμαχία της Σαλαμίνας
4. Μιλτιάδης	δ. μάχη των Πλαταιών
5. Λεωνίδα	ε. μάχη στις εκβολές του Ευρυμέδοντα ποταμού
6. Φίλιππος Β΄	

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *τριηραρχία, Βοιωτικός ή Κορινθιακός Πόλεμος.*

(5+10= 15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν η σχέση των Μυκηναίων με την Τρωική εκστρατεία;

(10 μονάδες)

2.β. Α) Ποιοι ήταν οι στόχοι της μεταρρυθμιστικής προσπάθειας των Γράκχων;

Β) Ποιοι αντιτάχθηκαν στο έργο τους και γιατί αυτό απέτυχε;

(15 μονάδες)

1074

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Την Αίγυπτο αποκάλεσε «δώρο του Νείλου»:

α. ο Ακενατών.

β. ο J. Champollion.

γ. ο Ηρόδοτος.

δ. ο Πτολεμαίος Ε΄.

2. Η πιο πρώιμη μορφή γραφής της ελληνικής γλώσσας είναι:

α. η Γραμμική Β΄ γραφή.

β. η ελληνική αλφαβητική γραφή.

γ. η ιερογλυφική γραφή.

δ. το φοινικικό αλφάβητο.

3. Ελληνικά φύλα που μιλούσαν αιολική διάλεκτο μετακινήθηκαν κατά τον Πρώτο Ελληνικό Αποικισμό:

α. στο βορειοανατολικό Αιγαίο και στα απέναντι παράλια της Μ. Ασίας.

β. στη Σάμο, Χίο και τις απέναντι Μικρασιατικές ακτές.

γ. στη Μήλο, Κρήτη, Ρόδο, Κω και στις απέναντι Μικρασιατικές ακτές.

δ. στον Εύξεινο Πόντο.

4. Φυλετική οργάνωση διατήρησαν στο μεγαλύτερο μέρος του ιστορικού τους βίου:

- α. οι Αθηναίοι.
- β. οι Σπαρτιάτες.
- γ. οι Κορίνθιοι.
- δ. οι Ακαρνάνες .

5. Η βουλή των γερόντων κατά την Ομηρική Εποχή:

- α. δεν επηρέασε καθόλου την άσκηση της βασιλικής εξουσίας.
- β. αντικατέστησε τη βασιλική εξουσία.
- γ. περιόρισε σταδιακά τη βασιλική εξουσία.
- δ. αποδυναμώθηκε βαθμιαία από τη βασιλική εξουσία.

6. Με την Καλλίειο Συνθήκη:

- α. οι Πέρσες αναγνώρισαν την ανεξαρτησία των ελληνικών πόλεων της Μ. Ασίας.
- β. σταμάτησαν οι συγκρούσεις μεταξύ Αθήνας και Σπάρτης.
- γ. σταμάτησαν οι συγκρούσεις μεταξύ Αθηναίων και Μακεδόνων.
- δ. οι Σπαρτιάτες παρέδωσαν τις ελληνικές πόλεις των παραλίων της Μ. Ασίας στους Πέρσες.

7. Ο αποικισμός των Θουρίων οφείλεται :

- α. στον Θεμιστοκλή.
- β. στον Εφιάλτη.
- γ. στον Κίμωνα.
- δ. στον Περικλή.

8. Ηγεμονική θέση μεταξύ των ελληνικών πόλεων-κρατών μετά τον Πελοποννησιακό Πόλεμο απέκτησε:

- α. η Αθήνα.
- β. η Θήβα.
- γ. η Σπάρτη.
- δ. η Κόρινθος.

9. Τη μακεδονική φάλαγγα συγκροτούσαν:

- α. οι ακοντιστές.
- β. οι ιππείς.
- γ. οι πεζέταιροι.
- δ. οι τοξότες.

10. Ο Φίλιππος Β΄ επιβλήθηκε ως αδιαφιλονίκητος ηγέτης των Ελλήνων στη μάχη:

- α. της Χαιρώνειας.
- β. της Μαντινείας.
- γ. των Λεύκτρων.
- δ. της μέρας.

(10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *άνακτας, ισονομία, χορηγία.*

(5+5+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Πώς δημιουργήθηκαν τα ομηρικά έπη και ποιο ήταν το περιεχόμενό τους;
(10 μονάδες)

2.β. Πώς διαμορφώθηκε και εξελίχθηκε την αυτοκρατορική περίοδο το ρωμαϊκό δίκαιο;
(15 μονάδες)

1075

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Κατά την Ομηρική Εποχή, όλες οι παραγωγικές εργασίες συντελούνταν έξω από το πλαίσιο του «οίκου».
2. Οι Δελφοί, η Ολυμπία και η Δήλος την Αρχαϊκή Εποχή εξελίσσονται σε πανελλήνια ιερά.
3. Με τη νίκη των Ελλήνων κατά των Περσών στη μάχη του Μαραθώνα τελειώνει η πρώτη οργανωμένη εκστρατεία των Περσών εναντίον των Ελλήνων.
4. Η εργασία στα ορυχεία της Αττικής εκτελούνταν από Αθηναίους πολίτες και μετοίκους.
5. Ο Βοιωτικός ή Κορινθιακός Πόλεμος έληξε με την παρέμβαση των Περσών, με μια μειωτική για τους Έλληνες ειρήνη.
6. Η διάλεκτος που μιλούσαν οι Έλληνες της Κλασικής Εποχής ήταν η Κοινή ελληνική.
7. Οι πληβείοι κατά την περίοδο της βασιλείας στην αρχαία Ρώμη δεν είχαν πολιτικά δικαιώματα.
8. Την περίοδο της τετραρχίας πρωτεύουσα του Ρωμαϊκού Κράτους ήταν η Κωνσταντινούπολη.
9. Ο Μ. Κωνσταντίνος προστάτευσε τον Χριστιανισμό από τις αιρέσεις καθιερώνοντας τον θεσμό των Οικουμενικών Συνόδων.
10. Με τη «Στάση του Νίκα» ο Μ. Θεοδόσιος ισχυροποίησε τον απολυταρχικό χαρακτήρα του πολιτεύματος.

(10 μονάδες)

1.β. Να εξηγήσετε τους παρακάτω όρους: *γυμνασιαρχία, τιμητές*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν η σημασία της αποκρυπτογράφησης της Γραμμικής Β΄ γραφής;
(15 μονάδες)

2.β. Ποια ήταν η πολιτική του Μ. Αλεξάνδρου στον οικονομικό τομέα;
(10 μονάδες)

1076

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Στη Ρόδο εγκαταστάθηκαν κατά τη διάρκεια του Πρώτου Ελληνικού Αποικισμού Ίωνες.
 2. Η έλλειψη πρώτων υλών ήταν μία από τις αιτίες του Δεύτερου Ελληνικού Αποικισμού.
 3. Ο χορηγός είχε την υποχρέωση να πληρώσει τα έξοδα για τη διδασκαλία ενός θεατρικού έργου.
 4. Οι ιστορικοί Θουκυδίδης και Ξενοφών κατέγραψαν γεγονότα του Πελοποννησιακού Πολέμου.
 5. Στο Συνέδριο της Κορίνθου (337 π.Χ.) συμμετείχαν όλες οι ελληνικές πόλεις πλην της Αθήνας.
 6. Η ποίηση της Ελληνιστικής Εποχής συχνά υμνούσε τα πρόσωπα και τις πράξεις των βασιλέων.
 7. Ο Οκταβιανός συγκέντρωσε με τη βία όλες τις εξουσίες του Ρωμαϊκού Κράτους.
 8. Ο Μ. Κωνσταντίνος έμεινε μόνος κυρίαρχος της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, αφού νίκησε τον Μαξέντιο και τον Λικίνιο.
 9. Ο τελευταίος Ρωμαίος αυτοκράτορας του Δυτικού Ρωμαϊκού Κράτους ήταν ο Οδόακρος.
 10. Ο Πανδέκτης ήταν μέρος του νομοθετικού έργου του Ιουστινιανού.
- (10 μονάδες)

1.β. Να εξηγήσετε τους παρακάτω όρους : *βασιλεύς (ομηρικών κοινωνιών)*, *αγροτικός νόμος*.
(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιες λύσεις δόθηκαν για να αντιμετωπιστεί η οικονομική κρίση του Ομηρικού Κόσμου; Να αναφέρετε χαρακτηριστικές περιπτώσεις πόλεων-κρατών που εφάρμοσαν κάποια από τις προαναφερθείσες λύσεις.
(15 μονάδες)

2.β. Ποια ήταν η συμβολή της εκστρατείας του Μ. Αλεξάνδρου στον πολιτισμό;
(10 μονάδες)

1077

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Την οικονομία της Ομηρικής Εποχής χαρακτήριζε σε μεγάλη κλίμακα η εργασιακή ειδίκευση και η βιοτεχνική ανάπτυξη.
 2. Οι βασικοί αρχιτεκτονικοί ρυθμοί της Αρχαϊκής Εποχής ήταν ο δωρικός και ιωνικός.
 3. Στη μάχη της Μυκάλης οι Έλληνες αντιμετώπισαν τους Καρχηδόνιους.
 4. Τα θεωρικά ήταν το αντίτιμο της ελεύθερης εισόδου των πολιτών της κλασικής Αθήνας στο θέατρο.
 5. Η Κοινή ελληνική αποτέλεσε το όργανο διάδοσης του Χριστιανισμού.
- (5 μονάδες)

(II). Να επιλέξετε και να γράψετε το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Φυλετική οργάνωση διατήρησαν κατά την Αρχαϊκή Εποχή:
 - α. όλες οι περιοχές του ελληνικού κόσμου.
 - β. ανάμεσα σε άλλους Έλληνες, οι Αθηναίοι.
 - γ. ανάμεσα σε άλλους Έλληνες, οι Ακαρνάνες και οι Μακεδόνες

δ. καμία περιοχή του ελληνικού κόσμου.

2. Την Ελληνιστική Εποχή τα μεγάλα διοικητικά, οικονομικά και πολιτιστικά κέντρα του Ελληνισμού βρίσκονταν:

- α. στη μητροπολιτική Ελλάδα.
- β. στη Μακεδονία.
- γ. στη νότια ταλία.
- δ. στην Ανατολή.

3. Υπεύθυνοι για τη σύνταξη του καταλόγου των συγκλητικών ήταν:

- α. οι δήμαρχοι.
- β. οι ύπατοι.
- γ. οι τιμητές.
- δ. οι πραιτώρες.

4. Την προσκύνηση του Ρωμαίου αυτοκράτορα πρώτος επέβαλε:

- α. ο Οκταβιανός.
- β. ο Διοκλητιανός.
- γ. ο Μ. Κωνσταντίνος.
- δ. ο Ιουστινιανός.

5. Η «Στάση του Νίκα» (532 μ.Χ.):

- α. έγινε η αφορμή για την ισχυροποίηση της εξουσίας του Ιουστινιανού.
- β. αποδυνάμωσε την εξουσία του Ιουστινιανού.
- γ. έγινε αφορμή να κλείσει ο Ιουστινιανός τη Νεοπλατωνική Σχολή των Αθηνών.
- δ. συνέβαλε στην έκδοση του Ιουστινιανείου Κώδικα.

(5 μονάδες)

1.β. Να εξηγήσετε τους παρακάτω όρους : *εστίαση, Ηγεμονία (Principatus)*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιες ήταν οι οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες από τον Δεύτερο Ελληνικό Αποικισμό;

(15 μονάδες)

2.β. Τι συμφωνήθηκε στο Συνέδριο της Κορίνθου (337 π.Χ.) ανάμεσα στον Φίλιππο Β΄ και στις ελληνικές πόλεις;

(10 μονάδες)

1078

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

A	B
----------	----------

1. Φίλιππος Β΄	α. «τριακοντούτεις σπονδαί»
2. Ιππόδαμος	β. χωροταξικός σχεδιασμός Πειραιά
3. Περικλής	γ. νίκη στις εκβολές του ποταμού Ευρυμέδοντα
4. Κίμων	δ. νομοθέτης στη Σπάρτη
5. Εφιάλτης	ε. νικητής στη μάχη της Χαιρώνειας
6. Λυκούργος	

(5 μονάδες)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Η στήλη της Ροζέτας, χάρη στην οποία έγινε δυνατή η αποκρυπτογράφηση των ιερογλυφικών, είχε χαραγμένο ένα κείμενο που υμνούσε τον Μ. Αλέξανδρο.
2. Οι τρεις βασικές επιδιώξεις των πολιτών των πόλεων-κρατών ήταν η ελευθερία, η αυτονομία και η αυτάρκεια.
3. Οι Έλληνες κατά τον Δεύτερο Αποικισμό περιόρισαν την οικονομική δράση των Φοινίκων.
4. Γυμνασιαρχία ονομαζόταν η λειτουργία κατά την οποία ένας πλούσιος Αθηναίος πολίτης αναλάμβανε τα έξοδα επίσημης αποστολής σε πανελλήνιες γιορτές.
5. Η Σπαρτιατική Ηγεμονία ήταν αποτέλεσμα του Πελοποννησιακού Πολέμου.

(5 μονάδες)

1.β. Να εξηγήσετε τους παρακάτω όρους: *Ρωμαϊκή Πολιτεία (Res publica)*, *Διάταγμα του Καρακάλλα*.
(10+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Να αναφέρετε τους οικονομικούς λόγους που οδήγησαν σε κρίση τις ομηρικές κοινότητες στα τέλη του 9ου αι. π.Χ.

(10 μονάδες)

2.β. Ποιος ήταν ο κύριος εκφραστής της Πανελλήνιας Ιδέας και ποιες ήταν οι απόψεις του για την εφαρμογή της;

(15 μονάδες)

1079

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Η πολυθεΐα χαρακτήριζε τους Αιγύπτιους σε όλες τις περιόδους της ιστορικής τους πορείας.
2. Οι Αχαιοί είναι πιθανό με την Τρωική Εκστρατεία να επιδίωκαν τον έλεγχο των Στενών του Ελλήσποντου.
3. Η στενοχωρία ήταν ένα από τα κύρια αίτια του Δεύτερου Ελληνικού Αποικισμού.
4. Η πρώτη απόπειρα εισβολής των Περσών στην Ελλάδα κατέληξε σε καταστροφή του στόλου τους στο Αρτεμίσιο.
5. Εκπρόσωπος της Πανελλήνιας Ιδέας ήταν ο ρήτορας Δημοσθένης.

(5 μονάδες)

(II). Να επιλέξετε και να γράψετε το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση:

1. Η Αλεξάνδρεια κατά την Ελληνιστική Εποχή ήταν γνωστή για:
 - α. τον Βωμό του Διός.
 - β. το Μουσείο και τη Βιβλιοθήκη της.
 - γ. την παραγωγή περγαμηνών.
 - δ. την οργάνωσή της σε τέσσερις συνοικισμούς.

2. Η ίδρυση της Ρώμης, σύμφωνα με τα αρχαιολογικά ευρήματα, αποδίδεται:
 - α. στους Αιγυπτίους.
 - β. στους Έλληνες αποίκους.
 - γ. στους Ετρούσκους.
 - δ. στους Δωριείς.

3. Οι ύπατοι κατά την περίοδο της ρωμαϊκής δημοκρατίας:
 - α. εκπροσωπούσαν την εκτελεστική εξουσία της πολιτείας.
 - β. είχαν αναλάβει τη σύνταξη του καταλόγου των συγκλητικών.
 - γ. ήταν εκλεγμένοι εκπρόσωποι των πληβείων.
 - δ. είχαν την επίβλεψη των ηθών.

4. Ο Τιβέριος Γράκχος πρότεινε να διατεθούν στους ακτήμονες του Ρωμαϊκού Κράτους οι θησαυροί:
 - α. του βασιλείου της Περγάμου.
 - β. του Ατρέως.
 - γ. του βασιλιά Σελεύκου.
 - δ. των Πτολεμαίων.

5. Ένα από τα κύρια επιτεύγματα της εσωτερικής πολιτικής του Ιουστινιανού ήταν:
 - α. η διακοπή της λειτουργίας της Νεοπλατωνικής Σχολής των Αθηνών.
 - β. η θρησκευτική ανοχή.
 - γ. ο εκφεουδαρχισμός της αυτοκρατορίας.
 - δ. η κωδικοποίηση του δικαίου.

(5 μονάδες)

1.β. Να εξηγήσετε τους παρακάτω όρους: *βασιλεύς (ομηρικών κοινωνιών)*, *Ρωμαϊκή Πολιτεία (Res publica)*.
(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

- 2.α. Πώς ήταν οικονομικά οργανωμένος ένας «οίκος» την Ομηρική Εποχή;
(15 μονάδες)

- 2.β. Ποιο ήταν το περιεχόμενο της Ανταλκιδείου Ειρήνης;
(10 μονάδες)

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Η Αντιόχεια ήταν πρωτεύουσα του κράτους των Ατταλιδών.
 2. Οι δήμαρχοι ήταν οι άρχοντες της Ρωμαϊκής Πολιτείας που είχαν ως κύριο έργο τους την προστασία των πληβείων από τις αυθαιρεσίες των πατρικίων.
 3. Ένα από τα έργα των τιμητών, στην αρχαία Ρώμη, ήταν η κατάρτιση του κρατικού προϋπολογισμού.
 4. Οι κάτοικοι των περιοχών του δυτικού Ρωμαϊκού Κράτους εξελληνίστηκαν.
 5. Η νομοθεσία των Νεαρών του Ιουστινιανού (μετά το 534 μ.Χ.) ήταν γραμμένη στην ελληνική γλώσσα.
- (5 μονάδες)

(II). Να επιλέξετε και να γράψετε το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση:

1. Οι Μακεδόνες επιβλήθηκαν στρατιωτικά στις πόλεις της νότιας Ελλάδας:
 - α. με το Συνέδριο της Κορίνθου του 337 π. Χ.
 - β. με την επανάληψη του Συνεδρίου της Κορίνθου το 336 π. Χ.
 - γ. με τη μάχη στη Χαιρώνεια.
 - δ. με τη μάχη στα Λεύκτρα.
 2. Την Ελληνιστική περίοδο ιδρύθηκαν και αναπτύχθηκαν οι παρακάτω πόλεις:
 - α. Πύλος, Ορχομενός, Τίρυνθα.
 - β. Κωνσταντινούπολη, Ρώμη, Νικομήδεια.
 - γ. Αθήνα, Σπάρτη, Κόρινθος.
 - δ. Αλεξάνδρεια, Αντιόχεια, Πέργαμος.
 3. Η μορφή της ελληνικής γλώσσας που προέκυψε και διαδόθηκε κατά τους Ελληνιστικούς χρόνους οφείλεται:
 - α. στη συγχώνευση της ιωνικής και της αττικής διαλέκτου..
 - β. στην επικράτηση της δωρικής διαλέκτου.
 - γ. στην επικράτηση της αττικής διαλέκτου.
 - δ. στη συγχώνευση των ελληνικών διαλέκτων με βάση την αττική διάλεκτο.
 4. Την περίοδο της βασιλείας στην Ρώμη την εξουσία του βασιλιά περιόριζαν:
 - α. η σύγκλητος και η εκκλησία του λαού.
 - β. οι δήμαρχοι.
 - γ. οι ύπατοι.
 - δ. οι ύπατοι και οι δήμαρχοι.
 5. Έφθασε στο ακραίο σημείο να αποστρέφεται καθετί ελληνικό:
 - α. ο Γάιος Γράκχος.
 - β. ο Κάτων.
 - γ. ο Οκταβιανός.
 - δ. ο Τιβέριος Γράκχος.
- (5 μονάδες)

1.β. Να εξηγήσετε τους παρακάτω όρους: *μέγαρο* (Μυκηναϊκής Εποχής), *Δωδεκάδελτος* (Ρωμαϊκή δημοκρατία).

(10+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιοι λόγοι οδήγησαν τους Έλληνες στον Δεύτερο Ελληνικό Αποικισμό;

(15 μονάδες)

2.β. Να αναφέρετε τα αίτια του Πελοποννησιακού Πολέμου.

(10 μονάδες)

1081

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1α. (Ι). Να επιλέξετε και να γράψετε το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Ο φαραώ Αμένοφισ Δ΄:

α. προσπάθησε να διατηρήσει την πολυθεΐα στην Αίγυπτο.

β. ονομάζει την Αίγυπτο «δώρο του Νείλου».

γ. συνδέεται με την οικοδόμηση μιας μεγάλης πυραμίδας στην Γκίζα.

δ. επιχείρησε να επιβάλει τη λατρεία του Ρα, του θεού Ήλιου.

2. «Θησαυρός του Ατρέως» ονομάζεται:

α. το μεγαλύτερο κέντρο του μυκηναϊκού πολιτισμού.

β. το σπουδαιότερο δείγμα θολωτού τάφου.

γ. το ανάκτορο των Μυκηνών.

δ. το σύνολο των πινακίδων της γραμμικής Β΄ γραφής που βρέθηκαν στην Πύλο.

3. Ελληνικά φύλα, που μιλούσαν την αιολική διάλεκτο, μετακινήθηκαν κατά τον Πρώτο Ελληνικό Αποικισμό:

α. στο βορειοανατολικό Αιγαίο και στα απέναντι παράλια της Μ. Ασίας.

β. στη Σάμο, Χίο και τις απέναντι Μικρασιατικές ακτές.

γ. στη Μήλο, Κρήτη, Ρόδο, Κω και στις απέναντι Μικρασιατικές ακτές.

δ. στη Δυτική Μεσόγειο.

4. Η ελληνική αλφαβητική γραφή προέκυψε από:

α. το χαλκιδικό αλφάβητο.

β. τη γραμμική Β΄ γραφή.

γ. τα ιερογλυφικά.

δ. το φοινικικό αλφάβητο.

5. Η αύξηση της δύναμης των ευγενών κατά την Ομηρική Εποχή οφείλεται:

α. μόνο στην κατοχή γης.

β. στις στρατιωτικές τους ικανότητες.

- γ. στην κατοχή της γης και στην καταγωγή τους.
- δ. στον σεβασμό που απολάμβαναν από το πλήθος.

6. Την Ελληνιστική Εποχή καταφεύγουν στις μεγαλουπόλεις για καλύτερη τύχη:

- α. οι δούλοι.
- β. οι γηγενείς εργάτες και μικροκαλλιεργητές.
- γ. οι δουλοπάροικοι.
- δ. οι έμποροι και βιοτέχνες.

7. Η Βίβλος είναι γραμμένη:

- α. στην ιωνική διάλεκτο.
- β. στη δωρική διάλεκτο.
- γ. στην Κοινή ελληνική.
- δ. στην αττική διάλεκτο.

8. Ο Κάτων ο Τιμητής απέδιδε την ευθύνη της αλλοίωσης των ρωμαϊκών ηθών:

- α. στους πληβείους.
- β. στους Γράκχους.
- γ. στους Αιγύπτιους.
- δ. στους Έλληνες.

9. Με το σύστημα της τετραρχίας ο Διοκλητιανός κυβέρνησε:

- α. το ανατολικό τμήμα της αυτοκρατορίας με έδρα τη Νικομήδεια της Βιθυνίας
- β. την περιοχή των Βαλκανίων με έδρα το Σίρμιο στη σημερινή Σερβία.
- γ. τη Δύση με έδρα το Μιλάνο.
- δ. τη Γαλατία με έδρα τους Τρεβήρους

10. Ο Ιουστινιανός:

- α. συνέβαλε στον εκφεουδαρχισμό της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας.
- β. απέτρεψε τον εκφεουδαρχισμό της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας.
- γ. στράφηκε εναντίον των Εβραίων.
- δ. συγκρούστηκε με τη χριστιανική εκκλησία.

(10 μονάδες)

1.β. Να εξηγήσετε τους παρακάτω όρους: *Ιωνική Επανάσταση, πελάτες*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2. α. Ποια ήταν τα έσοδα που είχε το Αθηναϊκό κράτος την εποχή του Περικλή από τα ορυχεία μετάλλου και τη φορολογία;

(10 μονάδες)

2.β. Πώς οργάνωσε τον στρατό και την οικονομία του Μακεδονικού κράτους ο Φίλιππος Β΄;

(15 μονάδες)

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Η ανάγνωση των πινακίδων της γραμμικής Β΄ γραφής απέδειξε:
 - α. τα αίτια της Τρωικής εκστρατείας.
 - β. την ελληνικότητα του μυκηναϊκού πολιτισμού.
 - γ. τη λογοτεχνική σημασία των ομηρικών επών.
 - δ. τις σχέσεις των Αχαιών με τους Χετταίους.
2. Ελληνικά φύλα που μιλούσαν ιωνική διάλεκτο μετακινήθηκαν κατά τον Πρώτο Ελληνικό Αποικισμό:
 - α. στο βορειοανατολικό Αιγαίο και στα απέναντι παράλια της Μ. Ασίας.
 - β. στη Σάμο, Χίο και στις απέναντι Μικρασιατικές ακτές.
 - γ. στη Μήλο, Κρήτη, Ρόδο, Κω και στις απέναντι Μικρασιατικές ακτές.
 - δ. στη δυτική Μεσόγειο.
3. Η ελληνική αλφαβητική γραφή προέκυψε από:
 - α. τα ιερογλυφικά.
 - β. τη Γραμμική Β΄ γραφή.
 - γ. το φοινικικό αλφάβητο.
 - δ. το χαλκιδικό αλφάβητο.
4. Με την Καλλίειο Συνθήκη:
 - α. οι Πέρσες αναγνώρισαν την ανεξαρτησία των ελληνικών πόλεων της Μ. Ασίας.
 - β. σταμάτησαν οι συγκρούσεις μεταξύ Αθήνας και Σπάρτης.
 - γ. σταμάτησαν οι συγκρούσεις μεταξύ Αθηναίων και Μακεδόνων.
 - δ. οι Σπαρτιάτες παρέδωσαν τις ελληνικές πόλεις των παραλίων της Μ. Ασίας στους Πέρσες.
5. Την ηγεμονία των Ελλήνων μετά τους Σπαρτιάτες διεκδίκησαν:
 - α. οι Κορίνθιοι.
 - β. οι Μακεδόνες.
 - γ. οι Αθηναίοι.
 - δ. οι Θηβαίοι.

(5 μονάδες)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Το κέντρο βάρους του Ελληνικού κόσμου κατά την Ελληνιστική Εποχή μετακινήθηκε ανατολικά.
 2. Η φρατρική εκκλησία στην αρχαία Ρώμη κατά την περίοδο της δημοκρατίας ήταν η συνέλευση όλων των στρατευμένων πολιτών.
 3. Η έκδοση του Διατάγματος των Μεδιολάνων έπληξε τον Χριστιανισμό.
 4. Ο Μ. Κωνσταντίνος έγινε μονοκράτορας, αφού διαδέχθηκε τον Διοκλητιανό.
 5. Ο Ιουστινιανός στράφηκε ενάντια στις θρησκευτικές μειονότητες, εκτός των Εβραίων.
- (5 μονάδες)

1.β. Να εξηγήσετε τους παρακάτω όρους: *Ομηρική Εποχή, εστίαση*.
(10+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν η οικονομική οργάνωση του Μυκηναϊκού Κόσμου;
(15 μονάδες)

2.β. Πώς ο Οκταβιανός ισχυροποίησε την κεντρική εξουσία χωρίς να προκαλέσει τα δημοκρατικά αισθήματα των Ρωμαίων;
(10 μονάδες)

1083

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Στα κέντρα του Μυκηναϊκού Πολιτισμού κατασκευάστηκαν ανάκτορα με ισχυρή οχύρωση.
 2. Ο βασιλιάς της Ομηρικής Εποχής για τη λήψη σημαντικών αποφάσεων συγκαλούσε το πλήθος.
 3. Η αυτάρκεια της πόλης- κράτους σχετιζόταν με την παραγωγή αγαθών για την κάλυψη των αναγκών των πολιτών της.
 4. Τα θεωρικά ήταν μέτρο του Κίμωνα που παρείχε στους Αθηναίους τη δυνατότητα της δωρεάν εισόδου στο θέατρο.
 5. Ο Πελοποννησιακός Πόλεμος έληξε με ήττα των Σπαρτιατών.
- (5 μονάδες)

(II). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Το κείμενο της στήλης της Ροζέτας:
 - α. μας παρέχει πληροφορίες για την ανάπτυξη της ιατρικής στην Αίγυπτο.
 - β. αναφέρεται στη λατρεία του θεού Ρα.
 - γ. αναφέρει τις προσπάθειες του φαραώ Αμένοφι Δ΄ να εξαλείψει την πολυθεΐα.
 - δ. υμνούσε τον Πτολεμαίο Ε΄, βασιλιά της Αιγύπτου.
2. Ένα από τα ενοποιητικά στοιχεία του Μυκηναϊκού Κόσμου ήταν:
 - α. οι κοινές θρησκευτικές δοξασίες.
 - β. η συγκέντρωση των ανακτορικών κέντρων σε ενιαίο γεωγραφικά χώρο.
 - γ. η οργάνωση ενιαίου κράτους με κεντρική εξουσία.
 - δ. η ένωσή τους ενάντια στην απειλή που προερχόταν από τους Λαούς της Θάλασσας.
3. Κατά τον Πρώτο Ελληνικό Αποικισμό, Δωριείς μετακινήθηκαν:
 - α. στο βορειοανατολικό Αιγαίο και στα απέναντι παράλια της Μ. Ασίας.
 - β. στη Σάμο, Χίο και στις απέναντι Μικρασιατικές ακτές.
 - γ. στη Μήλο, Κρήτη, Ρόδο, Κω και στις απέναντι Μικρασιατικές ακτές.
 - δ. στη δυτική Μεσόγειο.
4. Ο 5ος π.Χ. αιώνας ονομάζεται «Χρυσούς αιών...»:

- α. του Περικλέους.
- β. του Θεμιστοκλέους.
- γ. του Μ. Αλεξάνδρου.
- δ. του Φίλιππου Β΄.

5. Ο Περικλής θέλησε να επεκτείνει την εμπορική επιρροή των Αθηναίων:

- α. στην Πελοπόννησο.
- β. στη Δύση.
- γ. στην Κύπρο.
- δ. στην Αίγυπτο.

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *δημιουργοί (Ομηρική Εποχή), Κλασική Εποχή*.

(10 +5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν η συμβολή της εκστρατείας του Μ. Αλεξάνδρου στον πολιτισμό;

(10 μονάδες)

2.β. Ποιες ήταν οι στρατιωτικές μεταρρυθμίσεις που επέβαλε ο Οκταβιανός και ποιο αποτέλεσμα είχαν;

(15 μονάδες)

1084

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (Ι). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

- 1. Η θρησκεία των Αιγυπτίων ήταν πολυθεϊστική.
- 2. Ο βασιλιάς της Ομηρικής Εποχής είχε μόνο θρησκευτική και δικαστική εξουσία.
- 3. Οι τρεις βασικές προϋποθέσεις για την ύπαρξη της πόλης –κράτους, η ελευθερία, η αυτονομία και η αυτάρκεια, οδήγησαν στην πολιτική ενοποίηση των Ελλήνων.
- 4. Η Αθήνα ξεπέρασε την κρίση της Ομηρικής Εποχής με την ανάπτυξη της βιοτεχνίας και του εμπορίου.
- 5. Εμπνευστής της Πανελλήνιας Ιδέας ήταν ο Φίλιππος Β΄.

(5 μονάδες)

(ΙΙ). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Η εύκολη παροχή γραφικής ύλης από την επεξεργασία του φυτού του παπύρου συντέινε στη μεγάλη παραγωγή χειρογράφων:

- α. στην Αίγυπτο.
- β. στην Πέργαμο.
- γ. στην Αντιόχεια.
- δ. στην Αθήνα.

2. Την Ελληνιστική περίοδο τα κτήρια προβάλλουν το μεγαλείο:
- α. των καλλιτεχνών.
 - β. των πόλεων- κρατών.
 - γ. των ηγεμόνων.
 - δ. των θεών.
3. Οι δήμαρχοι στην αρχαία Ρώμη είχαν δικαίωμα να αρνηθούν την ψήφιση ενός νόμου, όταν αυτός έπληττε τα συμφέροντα:
- α. των πατρικίων.
 - β. των πελατών.
 - γ. των δυνατών.
 - δ. των πληβείων.
4. Με το Διάταγμα των Μεδιολάνων:
- α. μεταφέρθηκε η πρωτεύουσα του Ρωμαϊκού Κράτους στην Ανατολή.
 - β. άρχισαν διωγμοί των ειδωλολατρών.
 - γ. επιτεύχθηκε η ελευθερία της θρησκευτικής πίστης.
 - δ. επιβλήθηκε στη διοίκηση της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας η τετραρχία.
5. Τη Νεοπλατωνική Σχολή των Αθηνών έκλεισε:
- α. ο Διοκλητιανός.
 - β. ο Μ. Κωνσταντίνος.
 - γ. ο Ιουστινιανός.
 - δ. ο Μ. Θεοδόσιος.
- (5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *άνακτας, νομοθέτες ή αισυμνήτες*.
(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Με ποια μέτρα ο Περικλής ενίσχυσε τον δημοκρατικό χαρακτήρα του πολιτεύματος της Αθήνας;
(15 μονάδες)

2.β. Πώς ο αγροτικός νόμος του Τιβέριου Γράκχου βοηθούσε τους ακτήμονες;
(10 μονάδες)

1085

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (Ι). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Πανιώνιον ονομαζόταν:
- α. η Δήλος, το ιερό νησί των Ιώνων.
 - β. η πολιτική ένωση όλων των κατοίκων της Αττικής.
 - γ. η πολιτική ένωση όλων των Ελλήνων της Μικράς Ασίας.

δ. η θρησκευτική ένωση των Ιώνων της Μικράς Ασίας, με κέντρο τον ναό του Ποσειδώνα, στο ακρωτήριο της Μυκάλης.

2. Η Αλεξάνδρεια ήταν γνωστή κατά την Ελληνιστική Εποχή για:

- α. τον Βωμό του Διός.
- β. τη Βιβλιοθήκη της.
- γ. την παραγωγή της περγαμηνής.
- δ. τη διαίρεσή της σε τέσσερις συνοικισμούς.

3. Τις βασιλικές δικαιοδοσίες στην αρχαία Ρώμη ήλεγχαν:

- α. οι πατρίκιοι.
- β. η σύγκλητος και οι δήμαρχοι.
- γ. η εκκλησία του λαού και οι ύπατοι.
- δ. η σύγκλητος και η εκκλησία του λαού.

4. Ο Γάιος Γράκχος περιόρισε τις αυθαιρεσίες των συγκλητικών με:

- α. τη συγκρότηση δικαστηρίων από ιππείς.
- β. τη διανομή σιταριού στους φτωχούς της Ρώμης.
- γ. την ίδρυση αποικιών.
- δ. την εφαρμογή του αγροτικού νόμου.

5. Η καταστολή της «Στάσης του Νίκα» έγινε από:

- α. τον Μ. Κωνσταντίνο.
- β. τον Μ. Θεοδόσιο.
- γ. τον Ιουστινιανό.
- δ. τον Ιουλιανό.

(5 μονάδες)

(II). Να αντιστοιχίσετε στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα στοιχείο από τη στήλη Α περισσεύει.

A	B
1. Ζήνων	α. αγροτικός νόμος
2. Αρίσταρχος ο Σάμιος	β. στωική φιλοσοφία
3. Τιβέριος Γράκχος	γ. σφαιρικότητα της γης
4. Επίκουρος	δ. παράπλους ακτών Ινδικού ωκεανού
5. Νέαρχος	ε. Πανελλήνια Ιδέα
6. Ισοκράτης	

(5 μονάδες)

1. β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Καλλίειος Συνθήκη, γραμματικοί (Ελληνιστική Εποχή)*.

(10 +5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιο ήταν το κυρίαρχο πολιτειακό όργανο στο δημοκρατικό πολίτευμα των ελληνικών πόλεων-κρατών και ποιες δυνατότητες παρείχε στους πολίτες;

(10 μονάδες)

2.β. α) Πώς οι Αθηναίοι χρησιμοποίησαν την Α΄ Αθηναϊκή Συμμαχία;

β) Πώς η συμμαχία μετεξελίχθηκε σε ηγεμονία;

(15 μονάδες)

1086

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Ο ιστορικός Ηρόδοτος αποκαλεί την Αίγυπτο δώρο του Νείλου.
2. Οι Μυκηναίοι επεκτάθηκαν μόνο στην ανατολική Μεσόγειο.
3. Η Ομηρική Εποχή έχει χαρακτηριστεί και Ελληνικός Μεσαίωνας.
4. Η δημιουργία των πόλεων-κρατών συνδέεται με την παρακμή του θεσμού της βασιλείας.
5. Οι ηγεμονικές τάσεις της Σπάρτης οδήγησαν στην έκρηξη του Πελοποννησιακού Πολέμου.

(5 μονάδες)

(II). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Το σπουδαιότερο εμπορικό και πνευματικό κέντρο της Ελληνιστικής περιόδου ήταν:

- α. η Αντιόχεια.
- β. η Αλεξάνδρεια.
- γ. η Πέργαμος.
- δ. η Αθήνα.

2. Οι γραμματικοί στην ελληνιστική Αίγυπτο ασχολούνταν με την :

- α. καταγραφή και σχολιασμό κειμένων αρχαίων συγγραφέων.
- β. καταγραφή σε παπύρους των έργων των φαραώ.
- γ. καταγραφή του εθιμικού δικαίου .
- δ. κατάρτιση του προϋπολογισμού του κράτους.

3. Στωική φιλοσοφία ονομάστηκε η φιλοσοφική σκέψη :

- α. του Αριστοτέλη.
- β. του Πλάτωνα.
- γ. του Ζήνωνα.
- δ. του Επίκουρου.

4. Η συνέλευση των στρατευμένων πολιτών της Ρώμης ονομαζόταν:

- α. φρατρική εκκλησία.
- β. φυλετική εκκλησία.
- γ. λοχίτιδα εκκλησία.
- δ. σύγκλητος.

5. Η τετραρχία ως διοικητικό σύστημα:

- α. διατήρησε προς στιγμή την ακεραιότητα της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας.
 - β. συνέβαλε στον οριστικό χωρισμό της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας.
 - γ. θεσπίστηκε από τον Ιουλιανό.
 - δ. θεσπίστηκε από τον Μ. Κωνσταντίνο.
- (5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Πρώτος Ελληνικός Αποικισμός, πελάτες*.
(5 +10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια είναι τα βασικά γνωρίσματα της θρησκείας και της τέχνης κατά την Ομηρική Εποχή;
(10 μονάδες)

2.β. Υπό ποιες συνθήκες ιδρύθηκε η Α΄ Αθηναϊκή Συμμαχία, πού ήταν η έδρα της και με ποιους όρους συμμετείχαν τα μέλη της;
(15 μονάδες)

1087

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Στη Ρόδο εγκαταστάθηκαν στη διάρκεια του Πρώτου Ελληνικού Αποικισμού ιωνικά φύλα.
 2. Την οικονομία της Ομηρικής Εποχής χαρακτήριζε σε μεγάλη κλίμακα η εργασιακή εξειδίκευση και η βιοτεχνική ανάπτυξη.
 3. Με τον Δεύτερο Αποικισμό οι Έλληνες εξαπλώθηκαν μέχρι την Ινδία.
 4. Ο Εφιάλτης και ο Περικλής ενίσχυσαν το δημοκρατικό πολίτευμα της Αθήνας.
 5. Η Αθήνα με τη συμβολή του Περικλή συνήψε ειρήνη με τη Σπάρτη (τριακοντούτεις σπονδαί).
 6. Ο Λυσίας, ο σοκράτης και ο Δημοσθένης υπήρξαν σημαντικοί ρήτορες της Κλασικής Εποχής.
 7. Οι πόλεις της Ελληνιστικής περιόδου ιδρύθηκαν με οργανωμένο πολεοδομικό σχέδιο.
 8. Ένα από τα έργα των τιμητών, στην αρχαία Ρώμη, ήταν και η κατάρτιση του κρατικού προϋπολογισμού.
 9. Το μεταρρυθμιστικό πρόγραμμα του Τιβέριου Γράκχου στον αγροτικό τομέα στέφθηκε από επιτυχία.
 10. Ο Μ. Κωνσταντίνος έμεινε μόνος κυρίαρχος της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας,
 11. αφού νίκησε τον Μαξέντιο και τον Λικίνιο.
- (10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Ελληνικός Μεσαίωνας ή Σκοτεινοί Χρόνοι, πελάτες*.
(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Πώς αποκρυπτογραφήθηκαν τα ιερογλυφικά και ποιες πληροφορίες μάς προσέφερε η αποκρυπτογράφησή τους;
(15 μονάδες)

2.β. Ποια ήταν η πολιτική του Μ. Αλεξάνδρου στον οικονομικό τομέα;
(10 μονάδες)

1088

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1. α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Η πολιτική οργάνωση στην αρχαία Αίγυπτο βασίστηκε στην ιδέα της θεοποίησης του φαραώ.
2. Στις πινακίδες της Γραμμικής Γραφής Β΄ ο τοπικός άρχοντας αναφέρεται ως άνακτας.
3. Τα ελληνικά φύλα κατά τον Πρώτο Ελληνικό Αποικισμό κατευθύνθηκαν στη Μ. Ασία.
4. Ο αριθμός των δούλων αυξήθηκε στη Σπάρτη κατά την Αρχαϊκή Εποχή εξαιτίας των χρεών προς τους ευγενείς.
5. Οι ανταλλαγές κατά την Ομηρική Εποχή γίνονταν με νομίσματα.
6. Οι κούροι και οι κόρες ήταν τα πρώτα μεγάλα αγάλματα.
7. Η πρώτη οργανωμένη Περσική εκστρατεία κατά των Ελλήνων στόχευε στην τιμωρία των Ερετριέων και των Αθηναίων.
8. Ο Εφιάλτης ενίσχυσε το δημοκρατικό πολίτευμα της Αθήνας περιορίζοντας τις δραστηριότητες των αριστοκρατών.
9. Άμεση συνέπεια του Πελοποννησιακού Πολέμου ήταν η ήττα των Σπαρτιατών και η αναγνώριση της Αθηναϊκής Ηγεμονίας.
10. Τα βιβλία κατά την Ελληνιστική περίοδο κατασκευάζονταν από παπύρους και περγαμηνές.

(10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *βουλή γερόντων (ομηρικών κοινωνιών)*, *αυτονομία (πόλη-κράτος)*, *μετοίκιο*.

(5+5+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια είναι η συμβολή των ομηρικών επών και των αρχαιολογικών ερευνών στη μελέτη του Μυκηναϊκού πολιτισμού;

(10 μονάδες)

2.β. Πώς διαμορφώθηκε και εξελίχθηκε την Αυτοκρατορική περίοδο το ρωμαϊκό δίκαιο;

(15 μονάδες)

1089

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Στην Αρχαία Αίγυπτο άνθρωποι ταπεινής κοινωνικής προέλευσης δεν είχαν τη δυνατότητα ποτέ στη ζωή τους να καταλάβουν σημαντικά αξιώματα.
2. Στην αποκρυπτογράφηση της αρχαίας αιγυπτιακής γραφής βοήθησε το κείμενο της στήλης της Ροζέτας.
3. Στις περιοχές της Ελλάδας, όπου επιβίωσε ο φυλετικός τρόπος οργάνωσης, διατηρήθηκε το πολίτευμα της βασιλείας.

4. Ο Κίμων ενίσχυσε το δημοκρατικό πολίτευμα της Αθήνας.
 5. Ο Πολύβιος είναι ο ιστορικός του Πελοποννησιακού Πολέμου.
- (5 μονάδες)

(II). Να αντιστοιχίσετε κάθε στοιχείο της στήλης Α με ένα στοιχείο της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Β περισσεύει:

A	B
1. φαραώ	α. αρχηγός του Ρωμαϊκού Κράτους
2. άνακτας	β. τοπικός άρχοντας, διοικητής περιφέρειας των Μυκηναϊκών χρόνων
3. λααγέτας	γ. νομοθέτης της Αρχαϊκής περιόδου
4. αισυμνήτης	δ. ενσάρκωση του κράτους
5. πρώτος πολίτης	ε. ανώτατος άρχοντας μυκηναϊκού ανακτόρου
	στ. επικεφαλής επαγγελματικής ομάδας ενός μυκηναϊκού κέντρου

(5 μονάδες)

- 1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Στωική Φιλοσοφία, δήμαρχοι*.
- (5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

- 2.α. Ποιες σχέσεις ανέπτυξαν οι Μυκηναίοι με τους Φοίνικες και ποιες με τους Χετταίους;
- (10 μονάδες)

- 2.β. Πώς επιβλήθηκε το πολίτευμα της τυραννίδας στις πόλεις- κράτη τον 6ο αι. π.Χ. Να αναφέρετε χαρακτηριστικές περιπτώσεις τυράννων.
- (15 μονάδες)

1090

ΟΜΑΔΑ Α΄ 1ο ΘΕΜΑ

- 1.α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Η καταστροφή του Μυκηναϊκού Κόσμου οφείλεται σε επιδρομές των Αιγυπτίων.
2. Η τέχνη της Αρχαϊκής Εποχής ήταν επηρεασμένη από πρότυπα της Δύσης.
3. Ο Περικλής ενίσχυσε το δημοκρατικό πολίτευμα της Αθήνας.
4. Τα θεωρικά ήταν μία από τις λειτουργίες που θεσπίστηκαν στην Αθήνα κατά την Κλασική περίοδο.
5. Ο σοφιστής Γοργίας πρώτος προέβαλε την Πανελλήνια Ιδέα.
6. Οι βασιλικοί υπάλληλοι κατά τους Ελληνιστικούς χρόνους ανήκαν στην ανώτερη κοινωνική τάξη.
7. Ο Πολύβιος ο Μεγαλοπολίτης ήταν ιστορικός της Κλασικής Εποχής.
8. Με διάταγμα του Θεοδοσίου Β΄ ιδρύθηκε το Πανδιδακτήριο στην Κωνσταντινούπολη.
9. Ο Οδόακρος, ο ηγεμόνας των Ερούλων, κατέλυσε το Δυτικό Ρωμαϊκό Κράτος.
10. Ένα μέρος της νομοθεσίας του Ιουστινιανού ήταν γραμμένο στην ελληνική γλώσσα.

(10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Πανιώνιο, ύπατοι.*

(5 +10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιες αντιλήψεις είχαν οι Αιγύπτιοι για τους θεούς και ποιες για τον θάνατο;

(15 μονάδες)

2.β. Να αναφέρετε τρεις ενέργειες του Μ. Κωνσταντίνου που αποδεικνύουν την ευνοϊκή στάση του έναντι του Χριστιανισμού.

(10 μονάδες)

1091

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να αντιστοιχίσετε κάθε στοιχείο της στήλης Α με ένα στοιχείο της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

A	B
1. Μιλτιάδης	α. ηγέτης της δημοκρατικής παράταξης στην Αθήνα, που δολοφονήθηκε
2. Κίμων	β. ναυμαχία της Σαλαμίνας
3. Εφιάλτης	γ. μεταφορά της πρωτεύουσας της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας
4. Περικλής	δ. Πανδιδακτήριο
5. Θεμιστοκλής	ε. ιατρική επιστήμη
6. Ιπποκράτης	στ. οριστικός χωρισμός της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας
7. Νέαρχος	ζ. ηγέτης της αριστοκρατικής παράταξης στην Αθήνα
8. Οκταβιανός	η. Ρωμαίος αυτοκράτορας που πήρε πρώτος τον τίτλο του Αυγούστου
9. Μ. Κωνσταντίνος	θ. θεωρικά
10. Μ. Θεοδόσιος	ι. μάχη του Μαραθώνα
11. Θεοδόσιος Β΄	

(10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Γραμμική Β΄ γραφή, στενοχωρία.*

(10 +5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Να εξηγήσετε ποια ήταν τα έσοδα του Αθηναϊκού Κράτους την εποχή του Περικλή από τη φορολογία και τις εισφορές των συμμάχων.

(15 μονάδες)

2.β. Ποιο ήταν το διοικητικό σύστημα του Ρωμαϊκού Κράτους που επέβαλε ο Διοκλητιανός και πώς οργανώθηκε;

(10 μονάδες)

1092

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1. α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Ανώτατος άρχοντας των μυκηναϊκών ανακτόρων ήταν ο άνακτας.
2. Οι ευγενείς στην Αρχαϊκή Εποχή ονομάζονταν και αγαθοί.
3. Η λέξη τύραννος ήταν αιγυπτιακής προέλευσης.
4. Ο Περικλής διαδέχθηκε τον Εφιάλτη στην ηγεσία της δημοκρατικής παράταξης.
5. Η μάχη της Χαιρώνειας επέβαλε τον Φίλιππο Β΄ ως αδιαφιλονίκητο ηγέτη στους Έλληνες.
6. Οι Ετρούσκοι εκδιώχθηκαν από τη Ρώμη στα τέλη του 6ου αι. π.Χ.
7. Κατά την περίοδο της βασιλείας στη Ρώμη δεν υπήρχε καμία διαφοροποίηση ανάμεσα στις τάξεις των πατρικίων και των πελατών.
8. Ο Πολύβιος ο Μεγαλοπολίτης ήταν σημαντικός ιστοριογράφος της Κλασικής Εποχής.
9. Η Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία χωρίστηκε οριστικά σε δύο μέρη από τον Μ. Θεοδοόσιο.
10. Ο Ιουστινιανός αντιμετώπισε με ιδιαίτερη σκληρότητα τους Εβραίους.

(10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *λειτουργία, Ρωμαϊκή Πολιτεία (Res publica)*.

(5 +10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Να αναφέρετε ποιες ήταν οι βασικές προϋποθέσεις για την ύπαρξη της πόλης- κράτους και να επισημάνετε τις συνέπειες που είχαν για την ένωση των Ελλήνων.

(15 μονάδες)

2.β. Ποιας παράταξης ήταν εκπρόσωπος ο Κίμων και ποια πολιτική ακολούθησε μετά τους Περσικούς Πολέμους μέχρι τον εξοστρακισμό του (461 π.Χ.);

(10 μονάδες)

1093

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Η παρακολούθηση των πλημμυρών του Νείλου βοήθησε τους Αιγύπτιους στην ανάπτυξη:

- α. φιλοσοφικής σκέψης.
- β. δημοκρατικών αντιλήψεων.
- γ. αστρονομικών και γεωμετρικών γνώσεων.
- δ. του μονοθεϊσμού.

2. Ο άνακτας της Μυκηναϊκής Εποχής ήταν:

- α. διοικητής περιφέρειας.
- β. ανώτατος άρχοντας.
- γ. ευγενής σε ρόλο ακολούθου.

δ. αρχιτεχνίτης των μυκηναϊκών ανακτόρων.

3. Δωριείς, κατά τον Πρώτο Ελληνικό Αποικισμό, εγκαταστάθηκαν:

α. σε νησιά του Αιγαίου και στη νοτιοδυτική Μ. Ασία.

β. σε νησιά του βορειοανατολικού Αιγαίου.

γ. στην ιταλική χερσόνησο.

δ. στον Εύξεινο Πόντο.

4. Οι βασικές προϋποθέσεις ύπαρξης της πόλης- κράτους ήταν:

α. η ελευθερία, η αυτονομία και η αυτάρκεια.

β. η ισηγορία, η ισονομία και η ελευθερία.

γ. η ελευθερία, η αυτονομία και το δημοκρατικό πολίτευμα.

δ. η ελευθερία, η αυτονομία και η ισονομία.

5. Στο τιμοκρατικό ή ολιγαρχικό καθεστώς κριτήριο διάκρισης των πολιτών ήταν:

α. οι συγγενικοί δεσμοί.

β. η καταγωγή και η κατοχή γης.

γ. το εισόδημα.

δ. η στρατιωτική ικανότητα.

6. Ως Κλασική Εποχή ορίζουν οι ιστορικοί:

α. την περίοδο από το τέλος του Μυκηναϊκού Πολιτισμού μέχρι το τέλος των Περσικών Πολέμων.

β. την περίοδο από το τέλος των Περσικών Πολέμων έως και τον θάνατο του Μ. Αλεξάνδρου.

γ. τον «Χρυσούν αιώνα» του Περικλέους.

δ. την εποχή των διαδόχων του Μ. Αλεξάνδρου.

7. Ένας από τους παράγοντες που οδήγησαν στην αντιπαράθεση της Αθηναϊκής και της Πελοποννησιακής Συμμαχίας κατά τον Πελοποννησιακό Πόλεμο ήταν:

α. η ανάμειξη των Περσών στις εσωτερικές υποθέσεις των Ελλήνων.

β. οι θρησκευτικές συγκρούσεις μεταξύ Αθηναίων και Σπαρτιατών.

γ. ο φόβος των Αθηναίων για τη στρατιωτική δύναμη των Σπαρτιατών.

δ. οι ηγεμονικές τάσεις της Αθήνας.

8. Η ανάμειξη των Περσών στις εσωτερικές υποθέσεις του ελληνικού κόσμου ήταν συνέπεια:

α. του Πελοποννησιακού Πολέμου.

β. των Περσικών Πολέμων.

γ. του Κορινθιακού Πολέμου.

δ. της κατάκτησης της Ανατολής από τον Μ. Αλέξανδρο.

9. Διαφωνούσε με την Πανελλήνια Ιδέα:

α. ο Γοργίας.

β. ο Ισοκράτης.

γ. ο Φίλιππος Β'.

δ. ο Δημοσθένης.

10. Ο Μ. Αλέξανδρος επιδίωξε:

α. τη δημιουργία ενιαίου νομισματικού συστήματος για την αυτοκρατορία του.

- β. τον διαχωρισμό του ελληνικού από τον ασιατικό κόσμο.
 γ. τη διατήρηση του θεσμού των σατραπειών μόνο υπό ελληνική διοίκηση.
 δ. τη διατήρηση του θεσμού των σατραπειών μόνο υπό περσική διοίκηση.
 (10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *αλφαβητική γραφή, θρησκευτικός συγκρητισμός*.
 (10 +5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

- 2.α. Ποιες ήταν οι συνέπειες του Πελοποννησιακού Πολέμου για τις ελληνικές πόλεις;
 (15 μονάδες)
- 2.β. Ποια ήταν η μεταβολή του Ρωμαϊκού πολιτεύματος στα χρόνια του Διοκλητιανού και ποια στοιχεία την τεκμηριώνουν;
 (10 μονάδες)

1094

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (Ι). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Ο Ακενατών θέλησε να προχωρήσει σε θρησκευτικές μεταρρυθμίσεις επιβάλλοντας:
 - α. τον πολυθεϊσμό.
 - β. τον φαραώ ως Θεό.
 - γ. τον μονοθεϊσμό.
 - δ. τίποτε από τα παραπάνω.
2. Ο "θησαυρός του Ατρέως" είναι το σπουδαιότερο δείγμα:
 - α. μυκηναϊκού ανακτόρου.
 - β. πυραμίδας.
 - γ. θολωτού τάφου στις Μυκήνες.
 - δ. μυκηναϊκού μεγάρου.
3. Η Ομηρική Εποχή ονομάζεται επίσης:
 - α. Μυκηναϊκή Εποχή.
 - β. Ελληνιστική Εποχή.
 - γ. Χρυσούς αιών.
 - δ. Σκοτεινοί Χρόνοι.
4. Οι «τριακοντούτεις σπονδαί» ήταν:
 - α. συμφωνία ειρήνης ανάμεσα σε Αθηναίους και Σπαρτιάτες.
 - β. συμφωνία ειρήνης ανάμεσα σε Αθηναίους και Κορίνθιους.
 - γ. συμφωνία ειρήνης ανάμεσα σε Έλληνες και Πέρσες.
 - δ. συμφωνία ειρήνης ανάμεσα σε Μακεδόνες και Πέρσες.

5. Η πολιτική του Κίμωνα αποσκοπούσε:

- α. στη συνεργασία με τις πόλεις της Α΄ Αθηναϊκής Συμμαχίας.
- β. στη συνεργασία με την Σπάρτη και στην αντιμετώπιση των Περσών.
- γ. στη σύγκρουση με την Σπάρτη.
- δ. στη συνεργασία με τους Πέρσες.

(5 μονάδες)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος*, δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

- 1. Οι Έλληνες από την αρχαιότητα είχαν συνειδητοποιήσει τον πανελλήνιο χαρακτήρα της Τρωικής εκστρατείας.
- 2. Η μόνη πηγή πληροφοριών για την Ομηρική Εποχή είναι τα ομηρικά έπη.
- 3. Η οργάνωση των ανθρώπων σε πόλεις κατά την Αρχαϊκή Εποχή στην Ελλάδα ήταν ένα νέο ιστορικό φαινόμενο.
- 4. Στο δημοκρατικό πολίτευμα την εκκλησία του δήμου συγκροτούσαν όσοι πολίτες είχαν την ιδιότητα του πολεμιστή.
- 5. Οι φυσικοί φιλόσοφοι της Αρχαϊκής Εποχής επιχείρησαν να αφηγηθούν κατορθώματα ηρώων.

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *χορηγία*, *Κοινή Ελληνική*.

(10 +5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιες ήταν οι συνέπειες του Δεύτερου Ελληνικού Αποικισμού στην κοινωνία των πόλεων-κρατών;
(10 μονάδες)

2.β. Ποιο είναι το νομοθετικό έργο του Ιουστινιανού, σε ποια γλώσσα είναι γραμμένο και ποια είναι η σημασία του;

(15 μονάδες)

1095

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

- 1. Η Γραμμική Β΄ ήταν η γραφή που χρησιμοποιήθηκε από ειδικούς γραφείς στα μυκηναϊκά ανάκτορα.
- 2. Οι μυκηναϊκές τοιχογραφίες στην αρχή είχαν δεχτεί μινωική επιρροή.
- 3. Ο Εφιάλτης και ο Περικλής ενίσχυσαν το δημοκρατικό πολίτευμα της Αθήνας.
- 4. Γυμνασιαρχία ονομαζόταν η λειτουργία κατά την οποία ένας πλούσιος Αθηναίος πολίτης αναλάμβανε τα έξοδα επίσημης αποστολής σε πανελλήνιες γιορτές.
- 5. Στο Συνέδριο της Κορίνθου, το 337 π. Χ., συμφωνήθηκε, μεταξύ των άλλων, να ιδρυθεί Πανελλήνια Συμμαχία με ισόβιο αρχηγό τον Φίλιππο Β'.
- 6. Στον Ελληνιστικό Κόσμο χρησιμοποιούσαν κοινό νομισματικό σύστημα, κοινή δημοσιονομική πολιτική και κοινό τρόπο συναλλαγών.
- 7. Τα μεγάλα πολιτιστικά κέντρα της Ελληνιστικής Εποχής δημιουργήθηκαν στον ελλαδικό χώρο.
- 8. Οι δήμαρχοι υπεράσπιζαν τα δικαιώματα όλων των κοινωνικών τάξεων της αρχαίας Ρώμης.

9. Στη δικαιοδοσία της λοχίτιδας φυλής στην αρχαία Ρώμη ήταν η ψήφιση των νόμων και η εκλογή των κατώτερων αρχόντων.
10. Ο Μ. Κωνσταντίνος, όταν έμεινε μονοκράτορας, έδωσε απολυταρχικότερο χαρακτήρα στο πολίτευμα απ' ό,τι ο Διοκλητιανός.
- (10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Ομηρική Εποχή, γραμματικοί (Ελληνιστική Εποχή)*.

(10 +5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν η κοινωνική διάρθρωση στην αρχαία Αίγυπτο;

(15 μονάδες)

2.β. Ποια ήταν η καινοτομία στην οργάνωση των ελληνικών πόλεων-κρατών σε σχέση με τους Σουμέριους και ποια η σημασία της;

(10 μονάδες)

1096

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (Ι). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Η πολιτική οργάνωση στην αρχαία Αίγυπτο βασίστηκε στην ιδέα της θεοποίησης του φαραώ.
 2. Ο "Θησαυρός του Ατρέως" είναι το σπουδαιότερο δείγμα αρχιτεκτονικής της Ομηρικής Εποχής.
 3. Το ελληνικό αλφάβητο προέρχεται από το φοινικικό.
 4. Κατά τον Δεύτερο Αποικισμό οι Έλληνες εξαπλώθηκαν μέχρι την Ινδία.
 5. Ορισμένοι από τους τυράννους της Αρχαϊκής Εποχής αναδείχθηκαν σε καλούς ηγέτες που φρόντισαν για την ανάπτυξη της πόλης τους.
- (5 μονάδες)

(ΙΙ). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Οι Έλληνες δεν συγκρούστηκαν με τους Πέρσες:
 - α. στη μάχη της μέρας.
 - β. στη μάχη των Πλαταιών.
 - γ. στη μάχη του Μαραθώνα.
 - δ. στη ναυμαχία του Αρτεμισίου.

2. Ο Κίμων ήταν:
 - α. τύραννος της Αθήνας.
 - β. ηγέτης της δημοκρατικής παράταξης στην Αθήνα.
 - γ. ηγέτης της αριστοκρατικής παράταξης στην Αθήνα.
 - δ. βασιλιάς της Σπάρτης.

3. Ο Πειραιάς χτίστηκε σύμφωνα με τα πολεοδομικά σχέδια:

- α. του Μέτωνα.
- β. του Ιπποκράτη.
- γ. του Αρχιμήδη.
- δ. του Ιππόδαμου.

4. Ένα από τα συμπτώματα της παρακμής της αρχαίας ελληνικής πόλης-κράτους κατά την Κλασική περίοδο ήταν:

- α. η οργάνωση μεγάλου κύματος αποικισμού.
- β. η υποχώρηση της Πανελλήνιας Ιδέας.
- γ. ο παρεμβατικός ρόλος των Περσών στις ελληνικές υποθέσεις.
- δ. η εφαρμογή της Πανελλήνιας ιδέας από τον Φίλιππο Β΄.

5. Την άνοδο και την πτώση της Θηβαϊκής Ηγεμονίας έκριναν οι μάχες

- α. στα Λεύκτρα και τη Μαντίνεια.
- β. στις Θερμοπύλες και την μέρα.
- γ. στο Αρτεμίσιο και τη Μυκάλη.
- δ. στη Μαντίνεια και τη Χαιρώνεια.

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *δημιουργοί, ισονομία*.

(10 +5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Α) Πώς εκδηλώθηκε η κρίση της πόλης-κράτους τον 4ο αι. π.Χ.;

Β) Ποια ήταν η περσική πολιτική έναντι των Ελλήνων την περίοδο αυτή;

(10 μονάδες)

2.β. Πώς λειτούργησε η οικονομία του Ελληνιστικού κόσμου;

(15 μονάδες)

1097

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Σύμφωνα με τον Ζήνωνα η ζωή έχει μικρή αξία γι' αυτό ο άνθρωπος πρέπει να είναι αυτάρκης και εγκρατής.
2. Οι γραμματικοί είχαν ως έργο την ερμηνεία του Ρωμαϊκού Δικαίου.
3. Οι λόγοι της μεταστροφής του Μ. Κωνσταντίνου στον Χριστιανισμό αποτελούν ζήτημα επιστημονικών συζητήσεων ανάμεσα στους ιστορικούς.
4. Ο Διοκλητιανός, πριν πεθάνει, χώρισε στα δύο τη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία.
5. Ο Ιουστινιανός έκλεισε τη Νεοπλατωνική Σχολή των Αθηνών και δήμευσε την περιουσία της.

(5 μονάδες)

(II). Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με τα στοιχεία της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

A	B
----------	----------

1. Ιππόδαμος	α. προστασία των ηθών της ρωμαϊκής πολιτείας
2. Τιβέριος Γράκχος	β. μακεδονική φάλαγγα
3. Φίλιππος Β΄	γ. πολεοδομικός σχεδιασμός Πειραιά
4. Μ. Αλέξανδρος	δ. αγροτικός νόμος
5. Μ. Κωνσταντίνος	ε. ένοπλη εξερεύνηση
6. Κάτων ο Τιμητής	

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Ομηρική Εποχή*, «*τριακοντούτεις σπονδαί*».

(10 +5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιοι οικονομικοί και στρατιωτικοί παράγοντες συνέβαλαν στην κρίση της αριστοκρατικής κοινωνίας κατά την Αρχαϊκή Εποχή;

(15 μονάδες)

2.β. Ποια εξωτερική πολιτική ακολούθησε ο Φίλιππος Β΄ για την ένωση των Ελλήνων μέχρι το Συνέδριο της Κορίνθου (337 π.Χ.);

(10 μονάδες)

1098

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος*, δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Η αποκρυπτογράφηση της Γραμμικής Β΄ γραφής πραγματοποιήθηκε από τον J. Champollion.
2. Την Ομηρική Εποχή οι δούλοι αποτελούσαν περιουσιακό στοιχείο του οίκου.
3. Τιμοκρατικό ονομάστηκε το πολίτευμα που βασίστηκε στην επικράτηση των ευγενών.
4. Η τέχνη των Αρχαϊκών χρόνων ονομάστηκε συμβατικά από τους ερευνητές γεωμετρική.
5. Η λέξη τύραννος ήταν μάλλον λυδικής προέλευσης.
6. Μετά τους Περσικούς Πολέμους και για πενήντα περίπου χρόνια η Σπάρτη εξελίχθηκε σε ηγεμονική δύναμη.
7. Η κύρια αιτία του Πελοποννησιακού Πολέμου ήταν η ανάμειξη των Περσών στις ελληνικές εσωτερικές υποθέσεις.
8. Η χορηγία και η τριηραρχία ήταν λειτουργίες.
9. Ο Βοιωτικός ή Κορινθιακός Πόλεμος τελείωσε με τη σύναψη της Ανταλκιδείου Ειρήνης.
10. Κύριος εκφραστής της Πανελλήνιας Ιδέας ήταν ο Δημοσθένης.

(10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Πρώτος Ελληνικός Αποικισμός*, *Ηγεμονία (Principatus)*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν τα κύρια γεγονότα της πρώτης και της δεύτερης οργανωμένης εκστρατείας των Περσών κατά των Ελλήνων;

(15 μονάδες)

2.β. Ποια μορφή απέκτησε η ελληνική γλώσσα την Ελληνιστική Εποχή και πού χρησιμοποιήθηκε;
(10 μονάδες)

1099

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Οι πινακίδες της γραμμικής Β΄ γραφής:

- α. έχουν κείμενα με ραψωδίες των ομηρικών επών.
- β. αποτελούν νομοθετικούς κώδικες της μυκηναϊκής εποχής.
- γ. περιλαμβάνουν πληροφορίες με σημαντικά γεγονότα της μυκηναϊκής εποχής.
- δ. έχουν λογιστικό περιεχόμενο, είναι κυρίως κατάλογοι περιουσιακών στοιχείων.

2. Ελληνικά φύλα που μιλούσαν αιολική διάλεκτο μετακινήθηκαν κατά τον Πρώτο Ελληνικό Αποικισμό:

- α. στο βορειοανατολικό Αιγαίο και στα απέναντι παράλια της Μ. Ασίας.
- β. στη Σάμο, Χίο και στις απέναντι Μικρασιατικές ακτές.
- γ. στη Μήλο, Κρήτη, Ρόδο, Κω και στις απέναντι Μικρασιατικές ακτές.
- δ. στον Εύξεινο Πόντο.

3. Στα αριστοκρατικά καθεστώτα την εξουσία κατείχαν:

- α. οι πλούσιοι.
- β. οι πλούσιοι με τους ευγενείς.
- γ. οι βασιλείς.
- δ. οι ευγενείς.

4. Στην Α΄ Αθηναϊκή Συμμαχία:

- α. το συμμαχικό ταμείο μεταφερόταν κάθε χρόνο σε διαφορετική πόλη-σύμμαχο της Αθήνας.
- β. το συμμαχικό ταμείο αρχικά βρισκόταν στην Αθήνα.
- γ. το συμμαχικό ταμείο αρχικά βρισκόταν στη Δήλο.
- δ. το συμμαχικό ταμείο βρισκόταν στους Δελφούς.

5. Δεν ήταν πηγή εσόδων του Αθηναϊκού κράτους:

- α. η χορηγία.
- β. τα θεωρικά.
- γ. το μετοίκιο.
- δ. η τριηραρχία.

(5 μονάδες)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος*, δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

- 1. Οι Αιγύπτιοι παρουσίαζαν τους θεούς τους με ανθρώπινο σώμα και κεφάλι κάποιου ζώου.
- 2. Οι πινακίδες της γραμμικής Β΄ γραφής περιέχουν λογοτεχνικά κείμενα.
- 3. Η στενοχωρία ήταν ένα από τα κύρια αίτια του Δεύτερου Ελληνικού Αποικισμού.

4. Ο Κίμων έστειλε αθηναϊκή στρατιωτική δύναμη για να βοηθήσει τους είλωτες της Μεσσηνίας που είχαν επαναστατήσει κατά των Σπαρτιατών.
 5. Ο Μ. Αλέξανδρος κατά την άσκηση της πολιτικής του αγνόησε τα πολιτιστικά στοιχεία της παράδοσης των λαών της Ανατολής.
- (5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *οπλική φάλαγγα, ισηγορία*.
(10 +5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

- 2.α. Ποιος ήταν ο ρόλος του βασιλιά στην Ομηρική Εποχή και από ποια όργανα περιορίζονταν οι εξουσίες του;
(15 μονάδες)
- 2.β. Ποιοι υπέγραψαν το Διάταγμα των Μεδιολάνων, ποιο ήταν το περιεχόμενό του και ποια η σημασία του για το Ρωμαϊκό Κράτος;
(10 μονάδες)

1100

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

- 1.α. Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:
 1. Στα μυκηναϊκά κράτη ανώτατος άρχοντας ήταν:
 - α. ο βασιλιάς.
 - β. ο λααγέτας.
 - γ. ο άνακτας.
 - δ. ο τελεστής.
 2. Στη Ρόδο κατά τον Πρώτο Ελληνικό Αποικισμό εγκαταστάθηκαν:
 - α. Ίωνες.
 - β. Δωριείς.
 - γ. Ίωνες και Δωριείς.
 - δ. Αιολείς.
 3. Στις αριστοκρατικές κοινωνίες των πόλεων-κρατών της Αρχαϊκής Εποχής οι ευγενείς αποκαλούνταν και:
 - α. εσθλοί.
 - β. τύραννοι.
 - γ. δυνατοί.
 - δ. τιμητές.
 4. Στο τιμοκρατικό καθεστώς κριτήριο διάκρισης των πολιτών ήταν:
 - α. το εισόδημα.

- β. η καταγωγή και η κατοχή γης.
- γ. οι συγγενικοί δεσμοί.
- δ. η στρατιωτική ικανότητα.

5. Ήταν εκπρόσωπος της δημοκρατικής παράταξης στην Αθήνα:

- α. ο Κίμων.
- β. ο Εφιάλτης.
- γ. ο Πεισίστρατος.
- δ. ο Δράκων.

6. Στην κλασική Αθήνα τα θεωρικά ήταν:

- α. τα έξοδα του δείπνου μιας φυλής σε θρησκευτικές εορτές.
- β. το αντίτιμο της ελεύθερης εισόδου των πολιτών στο θέατρο.
- γ. τα έξοδα της επίσημης αποστολής σε πανελλήνιες εορτές.
- δ. τα έξοδα εξοπλισμού μιας τριήρους.

7. Ο αποικισμός των Θουρίων οφείλεται:

- α. στον Θεμιστοκλή.
- β. στον Περικλή.
- γ. στον Κίωνα.
- δ. στον Εφιάλτη.

8. Την ηγεμονία των Ελλήνων μετά τους Σπαρτιάτες ανέλαβαν:

- α. οι Κορίνθιοι.
- β. οι Μακεδόνες.
- γ. οι Αθηναίοι.
- δ. οι Θηβαίοι.

9. Ο Φίλιππος Β΄ επιβλήθηκε ως αδιαφιλονίκητος ηγέτης των Ελλήνων στη μάχη:

- α. της μέρας.
- β. της Μαντινείας.
- γ. των Λεύκτρων.
- δ. της Χαιρώνειας.

10. Η εκστρατεία του Μ. Αλεξάνδρου έγινε:

- α. στο τέλος της Κλασικής Εποχής.
- β. στο τέλος της Αρχαϊκής Εποχής.
- γ. στα Ελληνιστικά χρόνια.
- δ. στη Ρωμαϊκή Εποχή.

(10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *γεωμετρική τέχνη, Καλλίειος Συνθήκη.*

(5 + 10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Να εξηγήσετε γιατί η πολιτική οργάνωση του Αιγυπτιακού Κράτους χαρακτηρίζεται θεοκρατική.

(10 μονάδες)

2.β. Πώς καταλύθηκε το Δυτικό Ρωμαϊκό Κράτος το 476 μ.Χ.;
(15 μονάδες)

1101

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Ο φαραώ Ακενατών προσπάθησε να εξαλείψει την πολυθεΐα.
2. Μετά το τέλος των Περσικών Πολέμων, για μισό περίπου αιώνα, η Σπάρτη εξελίχθηκε σε ηγεμονική δύναμη ανάμεσα στις ελληνικές πόλεις-κράτη.
3. Η Καλλίειος Συνθήκη ονομάστηκε και Ανταλκίδειος Ειρήνη.
4. Ο Φίλιππος Β΄ της Μακεδονίας έκανε πραγματικότητα την ένωση των Ελλήνων με το Συνέδριο της Κορίνθου.
5. Βασική επιδίωξη της οικονομικής πολιτικής του Μ. Αλεξάνδρου ήταν να δημιουργηθεί ενιαίο νομισματικό σύστημα στην αυτοκρατορία του.
6. Πολλοί ποιητές της Ελληνιστικής περιόδου ήταν πληρωμένοι κόλακες των ισχυρών.
7. Οι αδελφοί Γράκχοι απέτυχαν, γιατί οι συγκλητικοί κατάφεραν να στρέψουν εναντίον τους ένα μέρος του λαού.
8. Ο Οκταβιανός ενίσχυσε την κεντρική εξουσία χρησιμοποιώντας αυταρχικές μεθόδους.
9. Ο Μ. Κωνσταντίνος διατήρησε τον τίτλο του "Μεγίστου Αρχιερέως" μέχρι το τέλος της ζωής του.
10. Ο ναός της Αγίας Σοφίας οικοδομήθηκε στην Κωνσταντινούπολη την εποχή του Μ. Θεοδοσίου.

(10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *χορηγία*, *Βοιωτικός ή Κορινθιακός Πόλεμος*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια άποψη έχει διατυπωθεί για την πολιτική οργάνωση του Μυκηναϊκού Κόσμου και ποιος ήταν ο ανώτατος άρχοντας με βάση τις πληροφορίες της Γραμμικής Β΄ γραφής;

(15 μονάδες)

2.β. Ποια μορφή της ελληνικής γλώσσας διαδόθηκε την Ελληνιστική Εποχή και πού χρησιμοποιήθηκε;

(10 μονάδες)

1102

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες :

1. Ο Αμένοφισ Δ΄ (Ακενατών) ήταν:

α. ο φαραώ που προσπάθησε να επιβάλει τον μονοθεϊσμό στην αρχαία Αίγυπτο.

β. ο φαραώ στον οποίο αναφερόταν το χαραγμένο κείμενο στη στήλη της Ροζέτας.

- γ. εκείνος που αποκάλεσε την Αίγυπτο «δώρο του Νείλου».
δ. ο φαραώ που οικοδόμησε μία από τις πυραμίδες της Γκίζας.

2. Η πιο πρώιμη μορφή γραφής της ελληνικής γλώσσας είναι:

- α. το φοινικικό αλφάβητο.
β. η ελληνική αλφαβητική γραφή.
γ. η ιερογλυφική γραφή.
δ. η Γραμμική Β' γραφή.

3. Στο δημοκρατικό πολίτευμα η ισηγορία έδινε σε κάθε πολίτη τη δυνατότητα:

- α. να εκφράζει τα παράπονά του.
β. να διατυπώνει ελεύθερα την άποψη του.
γ. να συμμετέχει στη διαμόρφωση των νόμων.
δ. να υπερασπίζεται την ελευθερία της πόλης του.

4. Η Πανελλήνια Ιδέα εκφράστηκε από:

- α. τον Ισοκράτη.
β. τον Δημοσθένη.
γ. τον Περικλή.
δ. τον Κίμωνα.

5. Ο σημαντικότερος ιστοριογράφος της Ελληνιστικής Εποχής ήταν:

- α. ο Ξενοφών.
β. ο Ηρόδοτος.
γ. ο Πολύβιος.
δ. ο Θουκυδίδης.

(5 μονάδες)

(II). Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

A	B
1. θεωρικά	α. επίσημη αποστολή σε πανελλήνιες γιορτές
2. τριηραρχία	β. δείπνο μιας φυλής σε θρησκευτικές γιορτές
3. γυμνασιαρχία	γ. συντήρηση και εξοπλισμός μιας τριήρους
4. χορηγία	δ. τέλεση λαμπαδηδρομίας στα Παναθήναια
5. αρχιθεωρία	ε. διδασκαλία ενός θεατρικού έργου
6. εστίαση	

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Μυκηναϊκός Πολιτισμός, νομοθέτες ή αισυμνήτες.*

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Σε ποιες περιοχές εξαπλώθηκαν οι Έλληνες κατά τον Δεύτερο Αποικισμό και ποιες ήταν οι συνέπειες από την εξάπλωσή τους στον τομέα του πολιτισμού;

(15 μονάδες)

2.β. Ποια από τα μέτρα που πρότεινε ο Γάιος Γράκχος μπορούσαν να προσφέρουν άμεση βοήθεια στα κατώτερα στρώματα του Ρωμαϊκού Κράτους;

(10 μονάδες)

ΟΜΑΔΑ Α΄

1^ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

A	B
1. Καλλίειος Συνθήκη	α. συνθήκη ειρήνης ανάμεσα σε Αθηναίους και Σπαρτιάτες.
2. «Τριακοντούτεις σπονδαί»	β. οι ελληνικές πόλεις της Μ. Ασίας γίνονται ανεξάρτητες.
3. Ανταλκίδειος Ειρήνη	γ. παράδοση των ελληνικών πόλεων της Μ. Ασίας στον Πέρση βασιλιά.
4. Διάταγμα Μεδιολάνων	δ. αμυντική συμμαχία των ελληνικών πόλεων κατά των Περσών.
5. Συνέδριο Κορίνθου (337 π.Χ.)	ε. πανελλήνια συμμαχία με επικεφαλής τον Φίλιππο Β΄
6. Συνέδριο Κορίνθου (481 π.Χ.)	

(5 μονάδες)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Η βάση της οικονομίας της Αιγύπτου ήταν η γεωργία.
2. Ελληνικά φύλα που μιλούσαν την αιολική διάλεκτο συγκρότησαν θρησκευτική ένωση, το Πανιώνιο, στο ακρωτήριο της Μυκάλης.
3. Στην Α΄ Αθηναϊκή Συμμαχία όλοι οι σύμμαχοι είχαν αρχικά τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις.
4. Ο Φίλιππος Β' οργάνωσε τη μακεδονική φάλαγγα.
5. Η πολιτική του Μ. Αλεξάνδρου αποσκοπούσε στον διαχωρισμό του ελληνικού από τον Ασιατικό κόσμο.

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *λααγέτας*, *αλφαβητική γραφή*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Να παρουσιάσετε: Α) τα βασικά συστατικά στοιχεία της πόλης- κράτους από οργανωτική άποψη και Β) τις βασικές επιδιώξεις των πολιτών.

(15 μονάδες)

2.β. Να αναφέρετε τους λόγους για τους οποίους η Πέργαμος εξελίχθηκε σε πολιτιστικό κέντρο της Ελληνιστικής Εποχής.

(10 μονάδες)

1104

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

A	B
1. αυτάρκεια	α. η δυνατότητα των πόλεων- κρατών να θεσπίσουν δικούς τους νόμους.
2. αυτονομία	β. ένωση των Ελλήνων κάτω από κοινή ηγεσία
3. Πανελλήνια Ιδέα	γ. η συμμετοχή του πολίτη στη διαμόρφωση και την ψήφιση των νόμων.
4. ελευθερία	δ. η δυνατότητα των πόλεων - κρατών να καλύψουν τις παραγωγικές τους ανάγκες.
5. ισηγορία	ε. ελευθερία λόγου.
6. ισονομία	

(5 μονάδες)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Η οικοδόμηση των μεγάλων έργων στην αρχαία Αίγυπτο βασιζόταν μόνο στην εργασία των δούλων.
2. Η αποκρυπτογράφηση της Γραμμικής Β' γραφής οφείλεται στον Μ. Ventris και τον J. Chadwick.
3. Κύριες πηγές πληροφόρησης για την Ομηρική Εποχή είναι τα ομηρικά έπη και τα αρχαιολογικά ευρήματα.
4. Το φοινικικό αλφάβητο διαδόθηκε από τους Χαλκιδείς αποίκους στους ιταλικούς λαούς.
5. Η Ιωνική Επανάσταση ήταν η αφορμή για τους Περσικούς Πολέμους.

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *πατρίκιοι, Δωδεκάδελτος (Ρωμαϊκή δημοκρατία)*.

(10 +5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Πώς επιβλήθηκε το πολίτευμα της τυραννίδας στις πόλεις- κράτη τον 6ο αι. π.Χ.; Να αναφέρετε χαρακτηριστικές περιπτώσεις τυράννων.

(15 μονάδες)

2.β. Ποια άποψη έχει διατυπωθεί για τις πολιτικές επιδιώξεις του Μ. Αλεξάνδρου και πώς η άποψη αυτή τεκμηριώνεται;

(10 μονάδες)

1105

ΟΜΑΔΑ Α'

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Ένα από τα ενοποιητικά στοιχεία του Μυκηναϊκού Κόσμου ήταν:

- α. οι κοινές θρησκευτικές δοξασίες.
- β. η συγκέντρωση των ανακτορικών κέντρων σε ενιαίο γεωγραφικά χώρο.
- γ. η οργάνωση ενιαίου κράτους με κεντρική εξουσία.
- δ. η ένωσή τους ενάντια στην απειλή που προερχόταν από τους Λαούς της Θάλασσας.

2. Ο Δεύτερος Ελληνικός Αποικισμός οργανώθηκε κατά:

- α. τα Ελληνιστικά χρόνια.
- β. την Κλασική Εποχή.
- γ. την Αρχαϊκή Εποχή.

δ. τη Ρωμαϊκή περίοδο.

3. Φυλετική οργάνωση διατήρησαν στο μεγαλύτερο μέρος του ιστορικού τους βίου:

- α. οι Αθηναίοι.
- β. οι Σπαρτιάτες.
- γ. οι Κορίνθιοι.
- δ. οι Αιτωλοί.

4. Ο Καλλίας ήταν:

- α. αρχηγός αθηναϊκής αποστολής στα Σούσα για σύναψη συνθήκης ειρήνης.
- β. στρατηγός των Αθηναίων που πολέμησε τους Πέρσες.
- γ. ηγέτης της δημοκρατικής παράταξης στην Αθήνα.
- δ. νομοθέτης της Αθήνας κατά την Κλασική Εποχή.

5. Ήταν αντίθετος με την πολιτική της Πανελλήνιας Ιδέας:

- α. ο Μ. Αλέξανδρος.
- β. ο Δημοσθένης.
- γ. ο Ισοκράτης.
- δ. ο Φίλιππος Β΄.

6. Η Αλεξάνδρεια κατά την Ελληνιστική Εποχή ήταν γνωστή για:

- α. τον Βωμό του Διός.
- β. το Μουσείο και τη Βιβλιοθήκη της.
- γ. την παραγωγή περγαμηνών.
- δ. την οργάνωσή της σε τέσσερις συνοικισμούς.

7. Ο Πολύβιος ο Μεγαλοπολίτης στο ιστορικό του έργο ασχολήθηκε με τους λόγους:

- α. που οδήγησαν στον Πελοποννησιακό Πόλεμο.
- β. που οδήγησαν στους Περσικούς Πολέμους.
- γ. της επικράτησης των Ρωμαίων.
- δ. της επικράτησης των Μακεδόνων.

8. Η λοχίτιδα εκκλησία στην αρχαία Ρώμη:

- α. εκπροσωπούσε τους πατρίκιους.
- β. εκπροσωπούσε τους πληβείους.
- γ. εκπροσωπούσε το σύνολο των Ρωμαίων.
- δ. εκπροσωπούσε τους στρατευμένους Ρωμαίους.

9. Ο Ρωμαίος αυτοκράτορας Οκταβιανός Αύγουστος:

- α. χρησιμοποίησε αυταρχικές μεθόδους άσκησης της εξουσίας.
- β. εφάρμοσε συμβιβαστική πολιτική κατά την κατανομή της εξουσίας.
- γ. αδιαφόρησε για την ειρήνη και ασφάλεια του Ρωμαϊκού Κράτους.
- δ. αδιαφόρησε απολύτως για την ανάπτυξη της γεωργίας.

10. Η παλαιά ονομασία της νέας πρωτεύουσας του Ρωμαϊκού Κράτους που ίδρυσε ο Μ . Κωνσταντίνος ήταν:

- α. Νέα Ρώμη.
- β. Βυζάντιο.
- γ. Κωνσταντινούπολη.
- δ. Ρώμη.

(10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Γραμμική β' γραφή, Πανιώνιο.*

(10 +5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Α) Ποιο ήταν το βασικό αίτιο και η αφορμή των Περσικών Πολέμων;

Β) Ποιο ήταν το αποτέλεσμα της πρώτης απόπειρας επέκτασης των Περσών στον ελλαδικό χώρο;

(15 μονάδες)

2.β. Υπό ποιες συνθήκες έζησαν οι υπήκοοι του Ρωμαϊκού Κράτους κατά τον 2ο αι. μ.Χ.;

(10 μονάδες)

1106

ΟΜΑΔΑ Α'

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

A	B
1. γραμματικοί	α. εξειδικευμένοι δημόσιοι υπάλληλοι που κατέγραφαν τα έργα των
2. νομοδιδάσκαλοι	φαραώ
3. γραφείς	β. αντιγραφείς και σχολιαστές αρχαίων κειμένων κατά την Ελληνιστική
4. αισυμνήτες	Εποχή
5. πραιτωριανοί	γ. μέλη της φρουράς των Ρωμαίων αυτοκρατόρων
6. δυνατοί	δ. ειδικοί ερμηνευτές του πολύπλοκου Ρωμαϊκού Δικαίου
	ε. πρόσωπα κοινής αποδοχής που κατέγραψαν νόμους κατά την Αρχαϊκή Εποχή

(5 μονάδες)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

- 1. Η βάση της οικονομίας της Αιγύπτου ήταν το εμπόριο.
- 2. Την παρακμή των μυκηναϊκών κέντρων ακολούθησε περίοδος σταθερότητας, η οποία διήρκεσε περίπου τρεις αιώνες.
- 3. Ο Όμηρος συνέθεσε αρχικά την Οδύσσεια και έπειτα την Ιλιάδα.
- 4. Ο αριθμός των δούλων αυξήθηκε στην Αθήνα κατά την Αρχαϊκή Εποχή εξαιτίας των χρεών προς τους ευγενείς.
- 5. Μία επίπτωση του Πελοποννησιακού Πολέμου ήταν η ανάμειξη των Περσών στα εσωτερικά θέματα του Ελληνικού Κόσμου.

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *μέγαρο (Μυκηναϊκής Εποχής), Ιωνική Επανάσταση.*

(10 +5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιες αλλαγές επέφερε η καταγραφή των νόμων στις πόλεις - κράτη στα τέλη του 7ου - αρχές 6ου αι. π.Χ.;

(15 μονάδες)

2.β. Πώς ο Οκταβιανός ισχυροποίησε την κεντρική εξουσία χωρίς να προκαλέσει τα δημοκρατικά αισθήματα των Ρωμαίων;

(10 μονάδες)

1107

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1. α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Οι γραφείς στην Αίγυπτο ανήκαν στην κοινωνική τάξη των ισχυρών.
2. Στις πινακίδες της Γραμμικής Β΄ γραφής ο τοπικός άρχοντας αναφέρεται ως άνακτας.
3. Οι πρώτες ελληνικές κοινωνίες κατά την Ομηρική Εποχή οργανώθηκαν με φυλετικά κριτήρια.
4. Η τέχνη των Ομηρικών χρόνων ονομάστηκε γεωμετρική.
5. Η Αρχαϊκή Εποχή τελειώνει με τον Πελοποννησιακό Πόλεμο.
6. Ο Ευαγόρας, βασιλιάς της Σαλαμίνας της Κύπρου, ήταν μία από τις προσωπικότητες που, σύμφωνα με τον Ισοκράτη, θα μπορούσε να ενώσει τους Έλληνες εναντίον των Περσών.
7. Την Ελληνιστική Εποχή για διευκόλυνση των συναλλαγών χρησιμοποιήθηκαν μόνο τα περσικά νομίσματα.
8. Στους Ελληνιστικούς χρόνους οι πολίτες διαδραμάτιζαν σημαντικό ρόλο στην άσκηση της εξουσίας.
9. Ο Διοκλητιανός επέβαλε το σύστημα της τετραρχίας στη διοίκηση της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας στα τέλη του 3ου αι. μ. Χ.
10. Ο Ιουστινιανός ασχολήθηκε συστηματικά με την κωδικοποίηση της νομοθεσίας.

(10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *γυμνασιαρχία, Ρωμαϊκή Πολιτεία (Res publica).*

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιος ήταν ο ρόλος του πλήθους, των δημιουργών και των δούλων στο πλαίσιο της λειτουργίας του ομηρικού "οίκου";

(15 μονάδες)

2.β. Για ποιους λόγους ο Μ. Κωνσταντίνος μετέφερε την πρωτεύουσα του Ρωμαϊκού κράτους και ποια πλεονεκτήματα παρουσίαζε η μεταφορά της;

(10 μονάδες)

1108

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο από τη στήλη Α περισσεύει.

A	B΄
1. Ζήνων	α. αγροτικός νόμος
2. Αρίσταρχος ο Σάμιος	β. στωική φιλοσοφία
3. Τιβέριος Γράκχος	γ. σφαιρικότητα της γης
4. Ερατοσθένης	δ. παράπλους ακτών Ινδικού ωκεανού
5. Νέαρχος	ε. παγκόσμιος χάρτης
6. Επίκουρος	

(5 μονάδες)

(II). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Ελληνικά φύλα που μιλούσαν ιωνική διάλεκτο μετακινήθηκαν κατά τον Πρώτο Ελληνικό Αποικισμό:

- α. στο βορειοανατολικό Αιγαίο και στα απέναντι παράλια της Μ. Ασίας.
- β. στη Σάμο, Χίο και στις απέναντι Μικρασιατικές ακτές.
- γ. στη Μήλο, Κρήτη, Ρόδο, Κω και στις απέναντι Μικρασιατικές ακτές.
- δ. στη Δυτική Μεσόγειο.

2. Η βουλή των γερόντων κατά την Ομηρική Εποχή:

- α. δεν επηρέαζε καθόλου την άσκηση της βασιλικής εξουσίας.
- β. αντικατέστησε τη βασιλική εξουσία.
- γ. περιόρισε σταδιακά τη βασιλική εξουσία.
- δ. αποδυναμώθηκε βαθμιαία από τη βασιλική εξουσία.

3. Η αποικία των Θουρίων ιδρύθηκε:

- α. κατά τον Πρώτο Ελληνικό Αποικισμό.
- β. κατά τον Δεύτερο Ελληνικό Αποικισμό.
- γ. την εποχή του Περικλή.
- δ. την Ελληνιστική Εποχή.

4. Ηγεμονική θέση μεταξύ των ελληνικών πόλεων-κρατών μετά τον Πελοποννησιακό Πόλεμο ανέλαβε:

- α. η Σπάρτη.
- β. η Θήβα.
- γ. η Αθήνα.
- δ. η Κόρινθος.

5. Το σύστημα διακυβέρνησης στα Ελληνιστικά βασίλεια ήταν:

- α. ολιγαρχικό.
- β. η απόλυτη μοναρχία.
- γ. μια μορφή βασιλείας που περιοριζόταν από βουλή.
- δ. η τυραννίδα.

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *χορηγία*, *δήμαρχοι*.

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Πώς αποκρυπτογραφήθηκαν τα ιερογλυφικά και ποιες πληροφορίες μάς προσέφερε η αποκρυπτογράφησή τους;
(15 μονάδες)

2.β. Ποιο ήταν το διοικητικό σύστημα που επέβαλε ο Διοκλητιανός και πώς οργανώθηκε;
(10 μονάδες)

1109

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να αντιστοιχίσετε στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει:

Α΄	Β΄
1. Καλλίειος Συνθήκη	α. συνθήκη ειρήνης ανάμεσα σε Αθηναίους και Σπαρτιάτες.
2. «Τριακοντούταις σπονδαί»	β. οι ελληνικές πόλεις της Μ. Ασίας γίνονται ανεξάρτητες.
3. Ανταλκίδειος Ειρήνη	γ. παράδοση των ελληνικών πόλεων της Μ. Ασίας στον Πέρση βασιλιά.
4. Διάταγμα Μεδιολάνων	δ. αμυντική συμμαχία των ελληνικών πόλεων κατά των Περσών.
5. Συνέδριο Κορίνθου (337 π.Χ.)	ε. πανελλήνια συμμαχία υπό τον Φίλιππο Β΄
6. Συνέδριο Κορίνθου (481 π.Χ.)	

(5 μονάδες)

(II). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

- Οι πινακίδες της γραμμικής Β΄ γραφής:
 - περιέχουν κείμενα με ραψωδίες των ομηρικών επών.
 - αποτελούν νομοθετικούς κώδικες της μυκηναϊκής εποχής.
 - έχουν λογιστικό περιεχόμενο, είναι κυρίως κατάλογοι περιουσιακών στοιχείων.
 - περιλαμβάνουν κείμενα με σημαντικά γεγονότα της μυκηναϊκής εποχής.
- Κατά τον Πρώτο Ελληνικό Αποικισμό, Δωριείς μετακινήθηκαν:
 - στο βορειοανατολικό Αιγαίο και στα απέναντι παράλια της Μ. Ασίας.
 - στη Σάμο, Χίο και στις απέναντι Μικρασιατικές ακτές.
 - στη Μήλο, Κρήτη, Ρόδο, Κω και στις απέναντι Μικρασιατικές ακτές.
 - στον Εύξεινο Πόντο.
- Η ελληνική αλφαβητική γραφή προέκυψε από:
 - το φοινικικό αλφάβητο.
 - τη Γραμμική Β΄ γραφή.
 - τα ιερογλυφικά.
 - το χαλκιδικό αλφάβητο.

4. Η αύξηση της δύναμης των ευγενών κατά την Ομηρική Εποχή οφείλεται:
- α. μόνο στην κατοχή γης.
 - β. στις στρατιωτικές τους ικανότητες.
 - γ. στην κατοχή της γης και στην καταγωγή τους.
 - δ. στον σεβασμό που απολάμβαναν από το πλήθος.
5. Ηγεμονική θέση μεταξύ των ελληνικών πόλεων-κρατών μετά τον Πελοποννησιακό Πόλεμο είχε:
- α. η Αθήνα.
 - β. η Κόρινθος.
 - γ. η Σπάρτη.
 - δ. η Θήβα.
- (5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *δημιουργοί, ισονομία*.
(10 +5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Πώς προβαλλόταν η δύναμη του φαραώ από τα έργα της αιγυπτιακής τέχνης; Να αναφέρετε χαρακτηριστικά έργα.
(10 μονάδες)

2.β. Ποια διοικητικά μέτρα υιοθέτησε ο Ιουστινιανός και πού αποσκοπούσαν;
(15 μονάδες)

1110

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος*, δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

- 1. Η βάση της οικονομίας της Αιγύπτου ήταν η ναυτιλία.
 - 2. Η παρακολούθηση των πλημμυρών του Νείλου βοήθησε τους Αιγύπτιους στην ανάπτυξη αστρονομικών και γεωμετρικών γνώσεων.
 - 3. Η Γραμμική Β΄ γραφή μάς έχει δώσει συνεχή κείμενα με λογοτεχνικό περιεχόμενο.
 - 4. Οι θολωτοί τάφοι αποτελούν το σημαντικότερο επίτευγμα της μυκηναϊκής αρχιτεκτονικής.
 - 5. Τα ελληνικά φύλα κατά τον Πρώτο Αποικισμό κατευθύνθηκαν στη Νότια Ιταλία.
 - 6. Κατά την Ομηρική Εποχή όλες οι παραγωγικές εργασίες συντελούνταν έξω από το πλαίσιο του «οίκου».
 - 7. Οι άριστοι (ευγενείς) ονομάζονταν την Αρχαϊκή Εποχή και εσθλοί.
 - 8. Η Κλασική Εποχή τελειώνει με τον θάνατο του Μ. Αλεξάνδρου.
 - 9. Ο Πελοποννησιακός Πόλεμος δημιούργησε τις προϋποθέσεις ανάμειξης των Περσών στις εσωτερικές υποθέσεις των Ελλήνων.
 - 10. Ο Πειραιάς οικοδομήθηκε σύμφωνα με τα πολεοδομικά σχέδια του Ιππόδαμου.
- (10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *οπλιτική φάλαγγα, γυμνασιαρχία*.
(10+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Πώς καλύπτονταν οι ανάγκες της διοίκησης στην αρχαία Αίγυπτο;
(10 μονάδες)

2.β. Ποια πολιτική ακολούθησε ο Κάτων ο Τιμητής για να λύσει προβλήματα της Ρωμαϊκής κοινωνίας και ποιο ήταν το αποτέλεσμα της;
(15 μονάδες)

1111

**ΟΜΑΔΑ Α΄
1ο ΘΕΜΑ**

1.α. (I). Να αντιστοιχίσετε στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα στοιχείο της Στήλης Α περισσεύει:

A	B
1. Πλάτων	α. δραματικός ποιητής
2. Δημοσθένης	β. φιλόσοφος
3. Ηρόδοτος	γ. ρήτορας
4. Αρχιμήδης	δ. ιστορικός
5. Σοφοκλής	ε. ιατρική
6. Ιπποκράτης	

(5 μονάδες)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Η αποκρυπτογράφηση της Γραμμικής Β΄ γραφής πραγματοποιήθηκε από τον Ερρίκο Σλήμαν.
2. Τα ελληνικά φύλα κατά τον Πρώτο Αποικισμό κατευθύνθηκαν στη Μ. Ασία.
3. Την οικονομία της Ομηρικής Εποχής χαρακτήριζε σε μεγάλη κλίμακα η εργασιακή ειδίκευση και η βιοτεχνική ανάπτυξη.
4. Οι βασικοί αρχιτεκτονικοί ρυθμοί της Αρχαϊκής Εποχής ήταν ο δωρικός και ο ιωνικός.
5. Ο Πελοποννησιακός Πόλεμος οφείλεται στα αλληλοσυγκρουόμενα συμφέροντα των δύο σημαντικότερων πόλεων της Ελλάδας, της Αθήνας και της Σπάρτης.

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *αλφαβητική γραφή, εστίαση*.
(10 +5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιες αντιλήψεις είχαν οι αρχαίοι Αιγύπτιοι για τον θάνατο και σε ποιες επιστημονικές γνώσεις τούς οδήγησαν οι αντιλήψεις αυτές;
(10 μονάδες)

2.β. Α) Ποιοι ήταν οι στόχοι της μεταρρυθμιστικής προσπάθειας των Γράκων;
Β) Ποιοι αντιτάχθηκαν στο έργο τους και γιατί αυτό απέτυχε;

(15 μονάδες)

1112

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Η Δωρική Εξάπολη, που συγκρότησαν δωρικά φύλα στη Μ. Ασία, είχε κέντρο το ναό του Ποσειδώνα, στο ακρωτήριο της Μυκάλης.
2. Τα ελληνικά φύλα που μετανάστευσαν στη Μ. Ασία κατά τον Πρώτο Αποικισμό απέφυγαν να αναμειχθούν με γηγενείς πληθυσμούς.
3. Στο τιμοκρατικό πολίτευμα κύριο κριτήριο διάκρισης των πολιτών ήταν το εισόδημά τους.
4. Μετά την πτώση των τυραννικών καθεστώτων, στις περισσότερες ελληνικές πόλεις-κράτη επιβλήθηκαν ολιγαρχικά καθεστάτα.
5. Η Α' Αθηναϊκή Συμμαχία μεταβλήθηκε σε ηγεμονία τυπικά μετά τη συνθήκη ειρήνης που συνήψε ο Περικλής με τους Σπαρτιάτες.

(5 μονάδες)

(II). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Οικονομικά εξαρτώμενοι από διαφορετικούς "οίκους" της Ομηρικής Εποχής ήταν:

- α. οι άριστοι.
- β. το πλήθος.
- γ. οι δημιουργοί.
- δ. οι δούλοι.

2. Φυλετική οργάνωση διατήρησαν κατά την Αρχαϊκή Εποχή:

- α. όλες οι περιοχές του ελληνικού κόσμου.
- β. ανάμεσα σε άλλους Έλληνες, οι Ακαρνάνες και οι Μακεδόνες.
- γ. ανάμεσα σε άλλους Έλληνες, οι Αθηναίοι.
- δ. καμία περιοχή του ελληνικού κόσμου.

3. Ήταν εκπρόσωπος της δημοκρατικής παράταξης στην Αθήνα.

- α. ο Εφιάλτης.
- β. ο Κίμων.
- γ. ο Πεισίστρατος.
- δ. ο Περίανδρος.

4. Η Πανελλήνια Ιδέα εκφράστηκε από:

- α. τον Κίμωνα.
- β. τον Δημοσθένη.
- γ. τον Περικλή.
- δ. τον Ισοκράτη.

5. Οι Μακεδόνες επιβλήθηκαν στρατιωτικά στις πόλεις της Νότιας Ελλάδας:

- α. με το Συνέδριο της Κορίνθου του 337 π. Χ.

β. με την επανάληψη του Συνεδρίου της Κορίνθου το 336 π. Χ.

γ. με τη μάχη στη Χαιρώνεια.

δ. με τη μάχη στα Λεύκτρα.

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *μέγαρο (Μυκηναϊκής Εποχής), αρχιθεωρία.*

(10 +5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιες επιστήμες αναπτύχθηκαν στην αρχαία Αίγυπτο και σε ποιους παράγοντες οφείλονται;
(10 μονάδες)

2.β. Γιατί μειώθηκε ο πρωταγωνιστικός ρόλος της Ρώμης έναντι των επαρχιών τον 2ο αι. μ.Χ.;
(15 μονάδες)

1113

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Η οργάνωση στην αρχαία Αίγυπτο είχε χαρακτήρα θεοκρατικό.

2. Η αποκρυπτογράφηση της ιερογλυφικής γραφής οφείλεται στον Μ. Ventris.

3. Ίωνες που μετανάστευσαν στη Μ. Ασία συγκρότησαν θρησκευτική ένωση με κέντρο το ιερό του Απόλλωνα στο Τριόπιο ακρωτήριο της Κνίδου.

4. Το ελληνικό αλφάβητο προέκυψε από το φοινικικό με την προσθήκη των συμφώνων.

5. Ο Εφιάλτης εκπροσωπούσε την αριστοκρατική παράταξη και υποστήριζε τη συνεργασία με τη Σπάρτη.
(5 μονάδες)

(II). Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

A	B
1. Καλλίειος Συνθήκη	α. συνθήκη ειρήνης ανάμεσα σε Αθηναίους και Σπαρτιάτες.
2. «Τριακοντούταις σπονδαί»	β. οι ελληνικές πόλεις της Μ. Ασίας γίνονται ανεξάρτητες.
3. Ανταλκίδειος Ειρήνη	γ. παράδοση των ελληνικών πόλεων της Μ. Ασίας στον Πέρση βασιλιά.
4. Διάταγμα Μεδιολάνων	δ. αμυντική συμμαχία των ελληνικών πόλεων κατά των Περσών.
5. Συνέδριο Κορίνθου (337 π. Χ.)	ε. Πανελλήνια Συμμαχία
6. Συνέδριο Κορίνθου (481 π.Χ.)	

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Ομηρική Εποχή, αυτονομία (πόλη-κράτος).*

(10 +5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια είναι η συμβολή των Ομηρικών Επών και των αρχαιολογικών ερευνών στη μελέτη του Μυκηναϊκού Πολιτισμού;

(10 μονάδες)

2.β. Ποια ήταν η πολιτική οργάνωση της Ρώμης κατά την περίοδο της βασιλείας;

(15 μονάδες)

1114

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Ένα από τα ενοποιητικά στοιχεία του Μυκηναϊκού Πολιτισμού ήταν:

- α. οι κοινές θρησκευτικές δοξασίες.
- β. η συγκέντρωση των ανακτορικών κέντρων σε ενιαίο γεωγραφικά χώρο.
- γ. η οργάνωση ενιαίου κράτους με κεντρική εξουσία.
- δ. η ένωσή τους ενάντια στην απειλή που προερχόταν από τους Λαούς της Θάλασσας.

2. Η βουλή των γερόντων κατά την Ομηρική Εποχή:

- α. δεν επηρέαζε καθόλου την άσκηση της βασιλικής εξουσίας.
- β. αντικατέστησε τη βασιλική εξουσία.
- γ. περιόρισε σταδιακά τη βασιλική εξουσία.
- δ. αποδυναμώθηκε βαθμιαία από τη βασιλική εξουσία.

3. Οι βασικές προϋποθέσεις ύπαρξης της πόλης- κράτους ήταν:

- α. η ελευθερία, η αυτονομία και η αυτάρκεια.
- β. η ισηγορία, η ισονομία και η ελευθερία.
- γ. η ελευθερία, η αυτονομία και το δημοκρατικό πολίτευμα.
- δ. η ελευθερία, η αυτονομία και η ισονομία.

4. Στην Α΄ Αθηναϊκή Συμμαχία:

- α. το συμμαχικό ταμείο μεταφερόταν κάθε χρόνο σε διαφορετική πόλη-σύμμαχο της Αθήνας.
- β. το συμμαχικό ταμείο αρχικά βρισκόταν στην Αθήνα.
- γ. το συμμαχικό ταμείο αρχικά βρισκόταν στη Δήλο.
- δ. το συμμαχικό ταμείο βρισκόταν στους Δελφούς.

5. Ο Κίμων ήταν:

- α. τύραννος της Αθήνας.
- β. ηγέτης της δημοκρατικής παράταξης στην Αθήνα.
- γ. ηγέτης της αριστοκρατικής παράταξης στην Αθήνα.
- δ. βασιλιάς της Σπάρτης.

(5 μονάδες)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

- 1. Στο δημοκρατικό πολίτευμα κυρίαρχο όργανο αναδεικνύεται η εκκλησία του δήμου.

2. Η ελληνική φιλοσοφική σκέψη γεννήθηκε στην ιωνία κατά την Αρχαϊκή Εποχή.
 3. Αφορμή για τους Περσικούς Πολέμους στάθηκε η ατυχής εξέγερση των Ελλήνων της Ιωνίας.
 4. Στη μάχη της μέρας οι Έλληνες της Δύσης αντιμετώπισαν νικηφόρα τους Πέρσες.
 5. Δεκελεικός πόλεμος ονομάστηκε η πρώτη φάση του Πελοποννησιακού Πολέμου.
- (5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *θολωτοί τάφοι, στενοχωρία*.
(10 +5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Γιατί αναπτύχθηκε η αστρονομία και η γεωμετρία στην αρχαία Αίγυπτο;
(10 μονάδες)

2.β. Ποια ήταν η θρησκευτική πολιτική του ουστινιανού και πού στόχευε;
(15 μονάδες)

1115

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1. α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.
 1. Ο ιστορικός Ηρόδοτος αποκαλεί την Αίγυπτο «δώρο του Νείλου».
 2. Η αποκρυπτογράφηση των ιερογλυφικών οφείλεται στον M. Ventris και τον J. Chadwick.
 3. Βασιλεύς ονομαζόταν ο επικεφαλής μιας οποιασδήποτε επαγγελματικής ομάδας τη Μυκηναϊκή Εποχή.
 4. Στη Ρόδο εγκαταστάθηκαν στη διάρκεια του Πρώτου Ελληνικού Αποικισμού ιωνικά φύλα.
 5. Η πόλη-κράτος αποτελείται από το άστυ και την ύπαιθρο χώρα.
 6. Ο Ζάλευκος και ο Χαρώνδας ήταν νομοθέτες σε αποικίες της Δύσης.
 7. Η συμβολή του Θεμιστοκλή ήταν καθοριστική στη νίκη Αθηναίων και Πλαταιέων επί των Περσών στη μάχη του Μαραθώνα (490 π. Χ.).
 8. Ο Εφιάλτης ήταν ηγέτης της αριστοκρατικής παράταξης τον 5ο αι. π. Χ.
 9. Η Αθήνα με τη συμβολή του Περικλή συνήψε ειρήνη με την Σπάρτη (τριακοντούτεις σπονδαί).
 10. Σάρισα ονομαζόταν το μακρύ δόρυ με το οποίο ήταν οπλισμένοι οι στρατιώτες της μακεδονικής φάλαγγας.
- (10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Καλλίειος Συνθήκη, γραμματικοί (Ελληνιστική Εποχή)*.
(10 +5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν η κοινωνική οργάνωση του Μυκηναϊκού Κόσμου;
(15 μονάδες)

2.β. Να αναφέρετε τρεις ενέργειες του Μ. Κωνσταντίνου που αποδεικνύουν την ευνοϊκή στάση του έναντι του Χριστιανισμού.
(10 μονάδες)

ΟΜΑΔΑ Α΄**1ο ΘΕΜΑ**

1.α. (I). Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με τα στοιχεία της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

A	B
1. Ζάλευκος	α. νομοθέτης στην Αθήνα
2. Κίμων	β. ηγέτης της δημοκρατικής παράταξης της Αθήνας
3. Λυκούργος	γ. ηγέτης της αριστοκρατικής παράταξης της Αθήνας
4. Πιπτακός	δ. νομοθέτης σε ελληνική αποικία της Δύσης
5. Εφιάλτης	ε. νομοθέτης στην Σπάρτη
6. Δράκων	

(5 μονάδες)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Στην αρχαία Αίγυπτο βασιλικοί υπάλληλοι συγκέντρωναν ένα ποσοστό της γεωργικής παραγωγής για τον φαραώ.
2. Η αποκρυπτογράφηση των ιερογλυφικών οφείλεται στον M. Ventris και τον J. Chadwick.
3. Τις πρώτες ανασκαφές στις Μυκήνες έκανε ο Ερρίκος Σλήμαν.
4. Η πρώτη απόπειρα εισβολής των Περσών στην Ελλάδα κατέληξε σε καταστροφή του στόλου τους στο Αρτεμίσιο.
5. Οι σύμμαχοι των Αθηναίων στο πλαίσιο της Α' Αθηναϊκής Συμμαχίας πλήρωναν φόρο σε πλοία ή χρήματα.

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *ραψωδοί*, *νομοθέτες (αισυμνήτες)*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Να αναφέρετε και να εξηγήσετε ποιες ήταν οι βασικές προϋποθέσεις για την ύπαρξη και εξέλιξη της πόλης- κράτους.

(10 μονάδες)

2.β. Πώς λειτούργησε η οικονομία του Ελληνιστικού κόσμου;

(15 μονάδες)